ATILGAN

BİLİMKURGU DERGİSİ

ÖNSÖZ

Yeni bir sayı ile yine birlikteyiz sevgili arkadaşlar.. Mayıs ayında bilimkurgu konusunda yayın yapacak yeni bir yayınevi kuruldu: VE Yayınları, ilk kitabı "Son Soru" ile bilimkurgu dünyasında. ATILGAN'ın yayınlandığı şu günlerde ise ikinci kitap "Kanatların Olmasın" da çıktı. VE yayınlarına uzun ve sağlıklı bir yayın yaşamı diliyorum. Diğer yayınevlerininde yayın faaliyetleri devam ediyor. METİS'den "Pısırıklar Çağı" ve "Teşkilat" yayınlandı. "Yüksek Şatodaki Adam", "Yıldız Gemisi", "Ölümsüz" ise yolda... SARMAL'dan ise "Dune'un Çocukları" ve Cyberpunk'un babası William Gibson'un "Neuromancer"ı Türk okurları ile buluştu. Tabii Dune serisinin devamı da sırada. İletişim Yayınları da Stanislaw Lem dizisine devam ediyor. "Soruşturma"dan sonra "Küvette Bulunan Günce" çıktı.

Altıkırkbeş Yayınları, "2001, Bir Uzay Macerası"ndan sonra, arkadaşımız Ferhan ERTÜRK'ün çevirisi olan, Brian Stableford'un Asgrad Üçlemesinin ilk kitabını "Merkeze Seyahat"i yayınladı. Dergimiz yazarlarından Özlem KURDOĞLU'nun çevirdiği Philip K. DİCK'in A Scanner Darkly Karanlığı Taramak) romanı da aynı yayınevinden çıktı.

Bu sayımızda Özlem KURDOĞLU'nun alternatif senaryosu devam ediyor. Geçtiğimiz aylarda izlediğimiz dördüncü filmden sonra bir beşinci senaryoya ihtiyacı olanlara duyurulur.

Kasım ayında 'TÜYAP Kitap Fuarı'nda düzenlenecek olan 'Bilimkurgu'da Toplumsal ve Sosyolojik Yapılanma' konulu panele herkesi bekliyoruz.

Bol bilimkurgu dolu günler temennisi ile, gelecek sayıya dek sağlıcakla kalın.

Bülent AKKOÇ

ATILGAN BİLİMKURGU DERGİSİ

SAYI : 12 NİSAN - AĞUSTOS '98

İÇİNDEKİLER

SESLER.....2
Öykü - Gurur (ASI) ECEVİT

PROTEO.....6
Makale - Hakan ALPİN

TOPLUMSAL UZLAŞMA.....9
Öykü - Yaman ANGAY

ASLA DÖNEMEZSİN.....10
Çeviri - Clifford SİMAK

BİN YIL SONRA NELER OLACAK.....18
Osmanlıcadan Aktarım - A. Osman YILDIRIM

OTOMATİK PİYANO.....22
Makale - Emrah GÖKER

ALIENS IV.....24
Alternatif Senaryo - Özlem KURDOĞLU

KİTAB-I HİYEL'İN ÖNSÖZÜNÜ YAZARKEN.....31
Öykü - Cüneyt GÜLTAKIN

ÇİZGİROMAN.....34
Tarkan TUNCA

DR. GELABİUS.....36
Çeviri - Hilery BAİLEY

HUGO ÖDÜLLERİ.....38
Hazırlayan - Hakan ALPİN

SIFIR NOKTASI.....41
Öykü - Lami TİRYAKİ

KARİKATÜR.....46

OKUR MEKTUPLARI.....47

Sahibi : Hakan ALPİN
Yazıişleri Müdürü : Bülent AKKOÇ

Bu sayıya katkıda bulunanlar :
Bülent AKKOÇ, Hakan ALPİN, Yaman ANGAY, Kamil AYDINLI, Hüsnü ÇORUK, Gurur (Ası) ECEVİT, Mustafa EDEBALİ, Emrah GÖKER; Cüneyt GÜLTAKIN, Aşkın GÜNGÖR, Sönmez GÜVEN, Sezen KAYMAK, Özlem KURDOĞLU, Murad OMAY, Lami TİRYAKİ, Tarkan TUNCA, Erol TULAY, A. Osman YILDIRIM.

Dizgi - Teknik Tasarım :
Darkwood Sakinleri
Özlem KURDOĞLU
Kapak İllüstrasyonu :
Hakan ALPİN
Düzelti : Hakan ALPİN
Özlem KURDOĞLU
Baskı : Kaplan Matbaası

Yazışma Adresi : Bülent Akkoç,
P.K. 1345 80008 Karaköy - İST.
Hakan ALPİN,
Çatalçeşme Sok. No:16/2
Cağaloğlu - İST. Tel: 0212 5201601

Banka Hesap No:
Yapı Kredi Bankası Kartal Şb. 14822-1

İş Bankası Maltepe Şb. 1037 756221 nolu Bülent AKKOÇ hesabı

Dergimizden izin alınarak alıntı yapılabilir.
Yazılardaki görüşler eser sahibine aittir.

ÖYKÜ *Gurur Aşı*

SESLER

Çözdük, çözdük, şifreyi bulduk en sonunda !!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Bu bizim için büyük bir adım, insanlık içinse çok daha büyük..... *(Beğendim, kaydet, başka zaman ihtiyacın olabilir.)*
Sayın Dominant, Sayın Resesif, Sayın Sazan, Sayın Makas, Sayın Halk, Sayın Diğerleri duydunuz mu?

Öhmm,öhmmm Sayın Klasik, haddinden fazla heyecanlı davranmıyor musunuz? Unutmayın evriminin 2Onci mega yılında insan, heyecanı rafa kaldırdı, duygularına gem vurmayı öğrendi.
Oysa, şimdi; siz kalkmış ilkel atalarımız gibi çığlık atıyorsunuz.
-Doğrusu kulaklanm bu işten hiç memnun değiller-.
Hatta dişlerinizi bile görüyorum, ağzınız kulaklarınıza doğru 45° açı yapmış, saçlarınızı taramayı hiç düşündünüz mü, statik olarak ayağa dikilmişler.

Sayın Dominant, dilinizi nasıl kullanıyorsunuz öyle, elmas uçlu kesici kadar sivri, inanın kalbim dakikada 12 mililitre daha fazla kan pompalamaya başladı. Kemerimdeki monitörüm hiç yanılmaz.
Şayet yanlış anlamamışsam, siz bizim -benim- büyük adımımızı küçümsüyorsunuz. -Ayıpladım, hem de çok- gerçi işitme modülünü kısmanız bir özür olabilir ama, bu yüzden çektiğim olumsuzluk dalgaları için ne diyeceksiniz bakalım. Sigortalarım her an atabilir. Bulduk diyorum size anlamadınız mı, çözdük.. ÇÖZDÜK.....ÇÖZDÜÜÜÜÜÜK

Tamam tamam, ne olmuş yani çözdüyseniz, ben öngörümle bunu yıllar öncesinden hissetmiştim. Biliyordum zaten, hiç heyecanlanmadım bile, soğukkanım daha da mavi akıyor.
Hem benden altın kıvanç madalyası dahi esirgediler.
Ayıp, hükümetimiz uyuyor mu?
Sahi biz neyi çözmüştük. Bunun bize olan marjinal faydası ne?

Sayın Resesif, lütfen hoopp, Sayın Resesif uyanın, rica etsem, şu buruşuk insan modelini başka bir dinlenme yerine aktarır mısınız.
Sinir uçlarım deli gibi elektrik pulsu veriyor. Elimden hiç istemediğim bir kaza çıkabilir. Şu anda medyatik bir baskıyı kaldıracak modda değilim.
.....

Şimdi ivedilikle konuma dönmek istiyorum. Nerde kalmıştım. Evettt.
Sonunda çözdük -NEYİ Mİ- dünya atmosferinde biriken ses dalgalarını.
Onlan analiz eden bir program geliştirdik, böylece bizden önce yaşayan insan modellerinin yaşamlarını bilimsel olarak inceleyebileceğiz, düşünebiliyor musunuz hem de kendi seslerinden. Yanlız bir açığımız var -Sayın Dominant bunu duysa canımıza okur- programımız her ses dalgasını -henüz- toplayamıyor.
Toplanabilen sesleri alıp, ilk önce Cps'lerini araştıracağız ve yeterli kapasitede olup olmadıklarını anlayacağız. Bilgisayar verileri analiz edecek, böylece seslerden işimize gelenleri alıp, çöplüğe atılacakları eleyeceğiz. Çöplüğe atılan seslerin ortalığı kirletmemesi için gerekli önlemleri de alacağız.
Bu iş için Sayın İdea bize yardım edecek. Gerekli organlarla donanımı sağlandı. Estetikçiler kulaklarını yeniden tasarımladılar.
Kulakların şekli boru çiçeğini andırmakla birlikte, onların Sayın İdea'nın yüzüne cuk oturduğunu belirtmeden geçmek kabalık olur.

Sayın Klasik, bu tavrınızı canı gönülden içtenlikle hiç bir sahtekarlığa izin vermeden kutluyorum. -Neden mi??-
Sayın İdea benim ilk atam olur da..

Size fikrinizi soran olup olmadığı hafıza bankama kayıtlı değil, Sayın Sazan.
Pre-kontrolünüzün sarı noktada olup olmadığını bir kez daha gözden geçir-menizi öneririm, eğitim düzeyinizi ayarlamayı tekrar düşünün. Sayın Öğretmen size her türlü yardımı yapacaktır.
.....

Mühendisler büyük toplayıcı kalkanı -Sayın Toplamacı- yerine yerleştirdiler, kollektör devrede.
Sesler ilk önce anlamsız bir uğultu şeklinde kulaklarımıza çarpacak, korkmayın- Sayın Prima Donna'nın söylediği aryalar daha feci, bir an önce üst düzey yetkililerine opera

bileti vermeyi askıya almalan gerek-
On saniye geçince uğultu anlamlı seslere doğru dönüşümüne başlayacak. Daha sonra ses analistleri ve Sayın Idea, simultane çeviri ile -programın da yardımıyla- 105nci ekrana geçmiş insan modellerinin konuşmalarını aktaracaklar.
Sayın İdea mantık dışı konuşmaları eleyecek, ona bu tür bir yetki tanındı.
Böylece sıcak kafeinsiz kahve eşliğinde -benimki sütlü ve bol şekerli- insan modellerinin seslerinin tadına varacağız. Onları ilk kez dinlemek bana ve sizlere nasip olacak. Sorusu olan?

Sayın Klasik, benim bir sorum var.

Evet Sayın Romantik, sizi can kulağıyla dinliyorum.

Sayın Klasik, seslerimiz dalgaların ezeli devri-daimi içinde beyin,dil organı ve düşüncelerin toplamından oluşur. Benim en büyük kaygım, ilkel sanat seslerinin korunma altına alınması konusunda geliştirilecek metodların ne olacağıdır? Sesler kayıt edildikleri andan itibaren geriye dönük tarama yapabilmek için kodlama sistemi kullanılmalı ve o devirde yaşamış ünlü şairlerin, hitabet ustalarının, yazarların yapıtları şimdiki insanlığa sunulmalı. Bunu korkunç bir istekle öneriyorum ve seve seve gönüllü olmayı talep ediyorum. Ars longa, vita brevis..

Sayın Romantik, yine yapacağınızı yaptınız, konuya su teresi ezmesi sıktınız.
Yapılması önem derecelerine göre sıralanmış onca iş dururken, sizin ortaya hoplayıp böyle bir sorunu önümüze sunmanız hiç yakışık almıyor.
Daha kalkan ve kollektörün çalışıp çalışmayacağından emin bile değiliz. Toplayabileceğimiz verilerin sınıflarının ne olacağı konusunda ufak bir fikrimiz bile yok.

Bunlar aklınıza yattı mı? Şayet yatmadıysa, uyku tulumları içeride hazır, size 1,5 saatlik bir mola verebilirim..
"İlk hücreli atamız, sular altında evrimleşen bir ırk olarak kalsak olmaz mıydı, şu uğraştığım nesillerine, dön de bir bak.
Ufacık bir hata yapmış olman mümkün mü acaba.."

Sayın Klasik, beni rencide ettiniz, onurumu ayaklar altında parçaladınız, ruhsal olarak yıkıldım, şeref duygumun yerinde yeller esiyor. Şimdi ben oraya hangi bileşeni koyacağım.

Bu beni hiç ilgilendirmiyor, Sayın Romantik, -şeref, ruh, onur- gibi modası yüzyıllar önce geçmiş duyguları bileşenlerine parçalamak, bende hiç bir etki yaratmıyor.
Sizin de gördüğünüz gibi varyans eğrim, kontrol limitlerinin içinde ve düzgün bir salınım gösteriyor. Grafiği kabaca yorumlamam gerekirse, ***"Umurumda bile değil"*** sonucu çıkar.

Sayın Klasik, kalkanlar devrede, kollektör sesleri toplamak için ilk adımı attı. Program şu ana kadar hiç hata vermedi. Çalışması mükemmel.
Sayın İdea dört kulak sizi bekliyor.
İlk ses alımı 10 saniyelik bir geri sayımla başlayacak.
Yerlerinize geçin ve başlıklarınızı takın. Gözleriniz ekranda olsun.

Geri sayım başlıyor. Baş mühendis, dikkatini topla.
Kırmızı ikaz neonlan yandı. İbre yeşil kısımda, kollektör açısı ses almaya uygun, kalkan tam güçle çalışıyor. Sayıyorum....
10..9..8..7..6..5..4..3..2..1..!!!!!!!!!!!!
.....
.....

Hiç bir şey alamıyoruz. İmkansız, Baş mühendis tekrar deneyin, bu sefer açıyı daha da genişletin lütfen.. Başla
.....
.....cızzzz...cızırt...cıbırtz..tısss...

Sayın Fotoçekim, bu anları görsel kayıtladığınızı umuyorum. Başarmaya üç var, yarınki bültende kayıtlarının oldukça haşmetli olması tek dileğim.

Umduğunuz doğru, Sayın Klasik, benden beklenildiği gibi davranıyorum. Size zoom yaptım, arka fonunuzda eskilerin özgürlük ve liderlik sembolu olan kartal görüntüsünü kullanacağım. Heyetin görüntü >0 olacak, sizin heybetli görünüşünüz için bu gerekli, saygılarımı bir buket olarak yolluyorum.

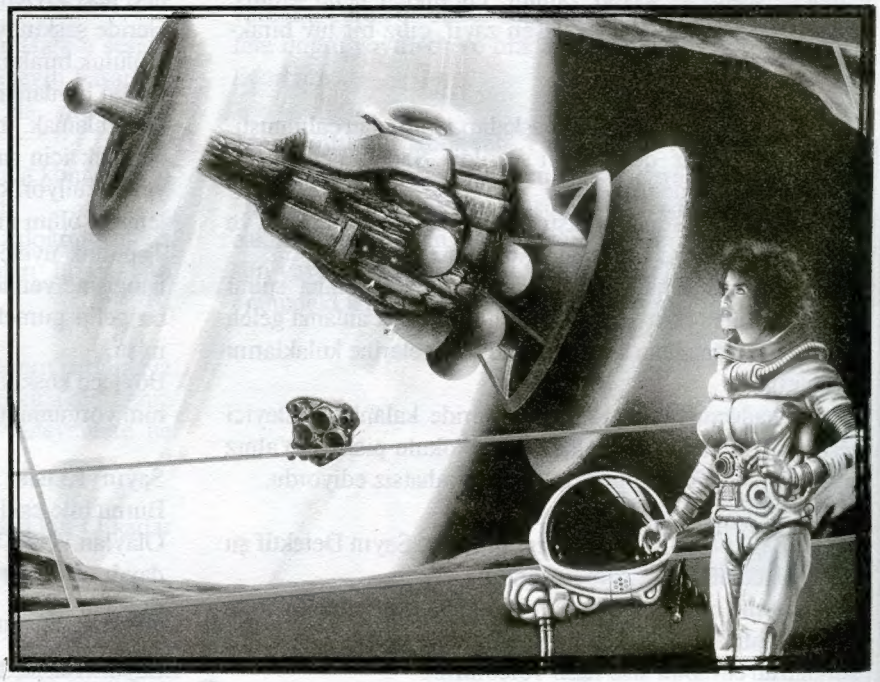

Görsel kayıtlamaya gerek kalmayacak çünkü hüsran kapımıza kadar geldi, ses-mes yok. Sadece cızırtı var. Rahatsızlık verici, anlamsız bir cızırtı.
Sayın Klasik, Sayın Toplamacı ile her türlü açıyı denedik ama sonuç negatif, kollektör enerji seviyesinin maksimum sınırına kadar getirildi ama nafile. Alabildiğimiz sadece koca bir HİÇ.

Sayın Klasik yeri mi bilmiyorum ama, ahlaka aykırı sözleri işitme yetkimiz ne durumda. Bu türden sözleri duyunca yüzüm kızarıyor ve kızarınca da, salçalı soya fasulyesine dönüyor. Kendimi bu halde algılamaya dayanamıyorum.

Sayın Makas, ahlakınıza aykırı sesleri duyduğunuzda -ki şu anda duyduğumuz sadece sizin sıkıcı sesiniz- kulaklığınızı off konumuna getirebilirsiniz. Bu tamamen size ait bir karar olacak, ama şimdi mızıldanmayı kesin de, kulaklarımızı dört açalım. Belki tanrı bize acır.
Sesleri hala alamıyorlardı, topluluk üyeleri başarısızlık ihtimalinin ağır baskısı altında cüceleşmişler, formlarının alabileceği en küçük ölçülere doğru yönelmişlerdi..
Sayın Klasik'in herşeye soktuğu o upuzun burnu bile küçülmüş, yuvasına girmek için aportta bekliyordu. Yerleşim biriminde şimdiki zaman insan duygulanımının mor bulanık sessizliği hakimdi. Var olan her ses dalgasını toplamak henüz imkansızdı, bunu zaten biliyorlardı. Ama böylesi bir boşluğu hayal bile etmemişlerdi. SESLER -alınması gereken sesler- olmaları gereken yerde yoktu, hazinesinden çok emin olan ve kasasını açtığında elmaslar yerine bir avuç ay çekirdeği bulan Sayın Zengin gibi -tüm üyeler- paramparça olmuşlardı. En çok da Sayın Klasik ufalanmıştı. Çıkan cızırtıları bilgisayar analiz edip, Cps verileri gelmeye başladığı anda başka bir gerçek, sarkaç topu gibi acımasızca beyinlerine vurdu ve orada bir çöküntü bırakarak geldi, geçti. Program için Sayın Halk'tan toplanan paralar, ekstra yol vergileri, şeker ve kakao zammı, ellerinden uçup gitmiş, geride sadece kuyruğundan düşen zayıf, cılız bir tüy bırakmıştı.

SESLERİ -evet, evet, sesleri- başkaları tarafından çalınmıştı. Bilgisayara tekrar dene emri verildi. Sonuç değişmedi. Sonuç hiç mi hiç değişmedi.
Anlaşılan başkası -onların dışındakiler- sesleri somurmuş ve kendi parçası haline getirmişti. Adi hırsız...
Hepsi gözlerini faltaşı kadar açmış, lO5nci ekrana spiral dökülen verilere bakıyorlardı, Sayın İdea o tek anlama gelen işareti yorumlamaktan bıkmış, topluluk üyelerine kulaklarını dönmüştü.
Olması muhtemel ses yığınından geride kalanlar besleyici besin kaynağından arda kalan metan kokulu pislikti. Yalnız bu pisliğin kokusu burnu değil, kulağı rahatsız ediyordu.

KİM Mİ ÇALMIŞ?????.... Güzel bir soru, Sayın Detektif şu anda burada olsa aynı soruyu sorardı.
Ama sanırım beni çok önemli biri olarak düşündünüz. Oysa ben basit bir Sayın'ım henüz bir adım bile yok.
Sorunuzun cevabını size nasıl verebilirim.

Çalındığını söyleyebilmem, cesaret göstergemin maksimumda olduğunu gösterir.
Gerçekten de yeryüzünde varolmuş tüm ünlü bilim adamlarının, tüm ünlü sanatçıların, tüm ünlü şairlerin, tüm ünlü komutanların, tüm ünlü filozofların, tüm ünlü kadınların, tiyatrocuların söylevleri, nutukları, sevi sözcükleri, küfürleri, düşünceleri, kısaca hayatlarının tüm sesleri -ki insan yaşamına şekil vermiş, düşünce tarihine kilometre taşı olmuş, hayatta silinmez izler bırakmış, dünya dediğimiz yuvarlakta biçare insanlık adına yararlı olabilecek her türlü pis, temiz, ak, kara.. işler yapmış, insanlık adına hayatını bile hiçe saymış, aklınıza gelebilecek her türlü şahıs, kişi, çoluk çocuk, kadın- hatta hayvan, bitki, taş toprak sesleriydi bunlar- yitip gitmişti. Yok olmuştu.

"Gitmiş, ses yok, hepsi gitmiş, başımıza gelebilecek en kötü şey bu." (Kendimi toparlamalıyım, kapıp kovverirsem, otoritem tehlikeye girer. Peşinden koşmak için de oldukça olgun sayılırım.)
Öhmm.
Sayın İlk Mühendis, toplayabildiğiniz şu hilkat garibesi dalgalara bakıyorum da, sizin için uranyum madenlerinde hat görevi bulabilir miyim diye düşünüyorum.
Bu ne türde bir rezalet, böyle bir şey sistemimizde tanımlı bile olamaz. 10.8 şiddetinde bir yıkım için geriye dönük tanımlama kartlarını imha edeli yıllar oldu. Mükemmeliyete ulaştığımız konusunda oluşturduğunuz teoremlere ne oldu. Hem sonra Sayın Halk'a ne diyeceğiz.
"Sayın Halk, kazıklandınız, vergileriniz işte bu dalga çöplüğüne süpürüldü." Biliyor musunuz, İlk Mühendis, Sayın Başkan böyle bir açıklama yapmaktansa, yediklerini Sayın Halk önünde kusmayı tercih eder.

Sayın Klasik bu sözleri söyledikten sonra hışımla, pelerininin eteklerini hışırdatarak, kapıyı hırsla açarak, ve hışş hışş söylenerek odadan çıktı, daha doğrusu kaçtı.
Geride şaşkın, yorgun, birbirine anlamsız gözlerle bakan bir topluluk bırakmıştı.
Bütün bunlardan habersiz olan Gün, 12 saatlik periyodunu tamamlamak üzereydi. Açgözlülükle kapıda bekleyen ve doğmak için sabırsızlanan gece, gündüz parlaklığını yavaş yavaş emiyor, orta yaşın tüm cazibesini taşıyan bilge günün teninde ölüm griliği bırakıyordu.
Topluluk üyeleri ise açlık ve uyku arasında gidip geliyor, hangisine yenileceklerini bir türlü belirleyemiyorlardı. Tüm bu gelip gitmeler arasında, Sesler tamamıyla unutulup gitmişti.
Böylece koskoca bir gece keyfince gelip geçti, ertesi gün ise tüm yorgunluğuna rağmen güümm diye başladı.

Sayın Klasik kendini oldukça toparlamış görünüyordu. Burnu bile eski haşmetine kavuşmuştu....
Olaylan kendi lehine çevirmenin bir yolunu bulmak zorundaydı ve bu tür ayak oyunları onun için 2x2=4 kadar kolaydı.

Sayın Klasik, hemen umutsuzluğa kapılmayalım, böyle bir

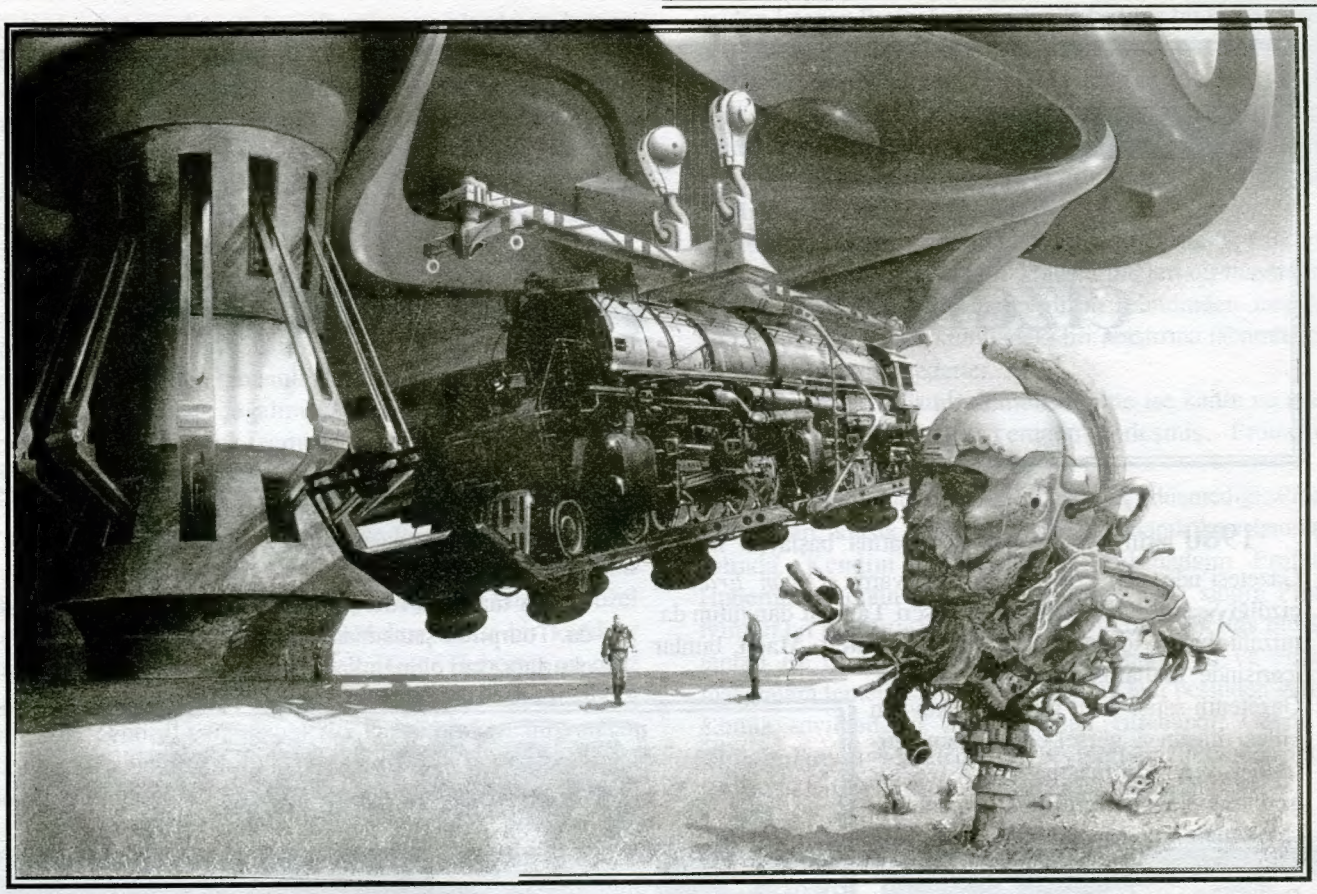

şey olmasını hiç istemezdik. Sayın Araştırıcı bütün gece boyunca çalıştı ve seslerin çalındığı tarihi analiz etti. Hırsızlığa ait bir iz bırakılabileceği teorisinden hareket ederek arşivimizdeki tüm kayıtlı belgeleri elde ettiğimiz tarihle beraber inceledik.
Bu tarih ile İkinci Medya kirlenmesi tarihi örtüşüyor. aldığımız dalgaların fasa ve fiso olması ve hırsızlık olayı bu kirlenme ile açıklanabilir, diye düşünüyoruz. Sayın Fikir de bizimle aynı görüşte..

Sayın Klasik, lütfen beni dikkate alın. Sayın Halk'a sesleri aldığımızı ve topladığımızı açıklayalım. Deneyin başarıyla sonuçlandığını ve programın çalıştığını da ekleyelim. Yalandan kim ölmüş, prestijiniz söz konusu.
Burada bulunan topluluk üyeleri de, bu konuda konuşmayacaklarına dair mideleri üzerine yemin ederler.
Ben onlar için kefil oluyorum. Hem takdiriniz doğrultusunda alacakları yüklü miktardaki bir avans onları bu iş için oldukça teşvik edecektir.

Sayın Çokakıllı, iyi hoş söylüyorsunuz, gözlerim parlamaya başladı, ufukta bir aydınlık da sezebiliyorum ama aldığımız seslerin ne olduğu hakkında bilgi edinmek isteyenlere ne diyeceğiz.

Uydururuz. Yeniden yaratırız. Nereden bilecekler. O kadar uyanık olduklarını sanmıyorum doğrusu.

Sayın Çokakıllı daha lafını bile tamamlamadan topluluk üyeleri ses uydurmaya başlamışlardı bile.. Herkes içinde kalan ve söyleyemediği tüm sesleri ortaya döküyor. sesler kelimelere dönüşüyor, cümleler ardı arkası birbirini izliyordu. Uydurukçulukta başı çeken Sayın Klasik'ti, burada da liderliği kimseye bırakmamıştı.
Canla başla o kısır hayal gücünün ivmelendirmesiyle devri düşük sesler çıkarıyor, oluşan bir ayağı aksak kelimelerden. eski insan normlarının duymaktan çok çok utanacağı cümleler üretiyordu.
Kaderin garip bir oyunu olarak, bu beyinsiz topluluğun yarattığı bütün bu sesler dalgalar halinde gökyüzüne, atmosfere doğru yayılıyor ve orada birikerek çözümlenmeyi bekliyorlardı.

Sayın -artık bir adım var- Yazar olarak bu karmaşaya şahit olan ben, bir gün gelip bizden sonrakilerin de Sesleri çözümlemeye kalkışacaklarını düşünüyor, başardıklarında duyacakları bu estetikten, hayal gücünden, akıldan, espriden yoksun yavan lokmaları nasıl hazmedeceklerini merak ederek, önümdeki karnavala hayretle bakıyordum.

MAKALE *Hakan Alpin*

ÇİZGİROMAN VE BİLİMKURGU
PROTEO

1980'lerin başında yayın hayatına başlayan Bulvar Gazetesi'nde pek çok çizgiroman vardı: *Özcan Eralp*'in çizdiği *Sezgin Burak*'ın ölümsüz eseri **Tarkan**'dan tutun da, mizahi bant -sonraları çizgiroman- **Mucit Macit** bunlar içerisinde akıllarda en çok kalanlardı.

Gazetenin satışı artıp sabit bir okuyucu kitlesi oluşunca, görsel ve magazin ağırlıklı yayın politikasına daha iyi bir gravite kazandırabilmek amacıyla varolanlara bir-iki çizgiroman ve bant daha ilave edildi. Bunlardan *Saul Dunn*'un yazıp *Don Lawrence*'in çizdiği **Kaptan Erok** (orj: **STORM**) ve 8'er sayfalık günlük ilave olarak gazetenin bünyesinden ayrı olarak verilen 'Uzay' üst başlıklı **Proteo** isimli bilimkurgu konulu çizgiromanlar ise ilerleyen zaman içerisinde gazetenin neredeyse lokomotifi olup çıktılar. *Don Lawrence*'in hiç kontür kullanmadan, her bir karesini bir tablo güzelliğinde çizdiği **Kaptan Erok**'un biraz fantastik motiflerle bezeli dünyası ile **Proteo**'nun bilimsel dipnotlu, ilginç olduğu kadar açıklayıcı, bilgilendirici maceraları sanki birbirini tamamlıyordu. Bulvar gazetesi tarafından 'Çizgiromanlı ansiklopedi' şeklinde tanıtılan **Proteo**, kaliteli sayılabilecek bir senaryo ile beslediği kahramanının maceralarını karelere aktarırken, diğer taraftan da uzay biliminden mikroorganizmalar dünyasına kadar ilgiyle takip edilen bir sunuş sergiliyordu. Bu çizgiromandaki yazı balonlarının içindeki numaraların sayfa altındaki dipnotlara, oradan da albüm sonundaki geniş açıklamalara okuru yönlendirmesi sayesinde özellikle öğrenim çağındaki çocuklar için eğlendirici olduğu kadar eğitici bir anlatım yolu tutturulmuştu.

Toplam dört (4) albümden oluşan Uzay '**Proteo**' maceralarının her biri genelde 163 sayfa uzunluğundaydı.

İlk macera **Proteo**'nun bir anlamda doğuşu ile başlıyordu. Tourpiron şatosunda neredeyse sökmek üzere olan şafak okurlara yeni olduğu kadar ilginç bir kahramanı müjdeliyor-

du. İki bant ebatındaki ilk karede yalçın ve ulaşılması hemen hemen imkansız kayalık bir dağın üzerinde, korku filmlerinden fırlamış ürkütücü görüntüsü içerisinde Tourpiron şatosu, sadece bir tek penceresinden dışarıdaki karanlığa sızan ince ışığıyla ancak farkediliyordu. "Sana her şeyi öğrettim Proteo'' gibi olanaksız görünen bir iddia ile başlayan macerada Profesör Hubertus'u ve herşeyi öğrettiği kişiyi, yani kahramanımız **Proteo**'yu tanıyoruz. Bu her şeyi öğretme iddiasına göre, 'astronomiden foton itiş gücüne' kadar insanoğlunun sahip olduğu bütün bilgiler görünüşe göre Proteo'ya aktarılmıştır. Ve Profesörün isteği bundan sonrasını Proteo'nun tamamlamasıdır. Şimdi sıra insan tanımaya ve deneyleri çoğaltmaya gelmiştir. Şatonun diğer sakinleri Proteo'nun ilk tecrübesi olacaktır. Proteo Hubertus ile şatonun koridorlarında yürürken, şatonun bulunduğu tepenin yakınlarına da dünyadışı bir uzay aracı inmekteydi. Tam bir kapının önüne geldiklerinde Profesör gerekli işareti verir ve bir mucize gerçekleşir, Proteo birdenbire ikinci bir Hubertus oluverir. Üzerindeki beyaz ağırlıklı kırmızılı özel kostümüyle ilk andan itibaren oldukça farklı bir karakter olan Proteo'yu ortaya çıkarmak Profesör Hubertus'un otuz yıllık çalışmasına malolmuştur. Bu insana benzeyen siborg (ing. Orj: cyborg) yaratığa işlerlik kazandırırken, bir yandan da ona bir zamanların ünlü TVdizisi Uzay 1999'daki şekil değiştirebilen Maya'nınkinin benzeri olağanüstü yeteneği gerçekleştirebilecek bellekler ve devreler yüklemiştir. Şatodaki personel karşılarında iki tane Hubertus görünce gözlerine inanamazlar. Tam herkesin şaşkınlıktan birbirinin suratına baktığı sırada odaya metal görünümlü Androidler giriverir. Xurion uzay aracına metazori olarak 'davet' edilen Profesör Hubertus ve arkadaşları, Valeksiya'lı Cyber'in konuğudurlar artık. Dev uzay aracıyla dünyadan ayrılan Xurion, hedefi Urakan'a giderken Venüs gezegeni yakınlarında Samavor'un komutanlığını yaptığı Diktatör Birabanor'un savaş uçaklarının saldırısına uğrar. Sülfürik asit bulutlarından oluşan Venüs atmosferinde Xurion'un kaptanı Android İksur'un devre dışı kalmasının ardından geminin yönetimini eline alan Proteo, yaptığı kıvrak manevralarla Samavor ve pilotlarını atlatmayı başarır. Ve nihayet dünyadan bir ışık yılı uzaklıktaki Urakan'a inerler. Cyber burada kaçırttığı Hubertus'tan çok onun yaptığı Proteo ile ilgilenir. Şarjı bitmiş olan Proteo'ya ömür boyu dayanacak bir atom pili takan iki bilimadamı artık dost olmuşlardır. Ortak düşmanları ise Diktatör Birabanor'dur. Gelişen olaylar dizisinde önce Komutan Samavor, savaştaki başarısızlıklarından dolayı Diktatör Birabanor'un hışmına uğrayarak görevinden uzaklaştırılır. Valeksiyalılar arasında çıkan tartışmalar, Birabanor'un diktatörlüğünün ve acımasızlığının sona erdirilmesi için Proteo ile arkadaşlarının Samavor'la birlikte hareket etmesine kadar uzanan bir maceraya dönüşür. İyice kızan Birabanor bütün gücüyle dünyaya saldırır. Proteo'nun üstün dönüşüm gücüyle inanılmaz foton itiş gücüne sahip bir motor haline gelmesiyle dünya büyük bir tehditten kurtulur...

Bu ilk maceradan sonra artık dünya çapında üne kavuşan Proteo, 'Kıyamet' isimli ikinci macerasında Fransa'daki sönmüş bir yanardağın tekrar faaliyete geçmesiyle kendisinden yardım istenen Profesör Hubertus'la birlikte bu kez de zalim Gazor'a karşı mücadele verir. Dünyadan çok uzaklardaki Gavar gezegeninin kadın ve erkeklerden oluşan iki ayrı ırkı, dünyaya karşı taraftan daha fazla tahribat verebilmek için ilginç bir yarışmaya tutuşmuşlardır. Son muhteşem sürpriz ise zalim Gazor'un ilk macerada ortadan kaybolan Diktatör Birabanor'un adamı olmasıdır..

Üçüncü cilt ise 'Virüsler Savaşı' adını taşır. Gavarlıların yıkım amacıyla King Kong'a dönüştürdükleri bir maymunun kanından bulaşan dünyadışı virüsün tehtidinden insanları kurtarmak için kuzey kutbundaki bir araştırma labaratuarında kendilerini tecrit ederler...

'Süper Goril' isimli dördüncü ciltte ise kadın ve erkek Gavarlılar Birabanor'la yeniden birleşmiş, Proteo'yla arkadaşlarına savaş açmışlardır.

Aksiyon ve temponun hemen hiç düşmediği Proteo serüvenleri, klasik kalıplardan yola çıkılarak hazırlanmıştır aslında. Kendini bilime adamış bilimadamı Profesör Hubertus ve onun çılgın sayılabilecek icadı siborg Proteo iyimser bir Frankenstein versiyonu gibidir. Hubertus'un asistanları ise çizgi romanlardaki yan karakterleri ve onların maceralara temel katkı unsuru olan mizahı peşinden getirir. Komik sayılabilecek kötü karakter Birabanor, Gavor ve yardakçılarıysa hedefledikleri şeylerin büyüklüğüne aldırmaksızın hafif planlarla idare eder konumdadır.

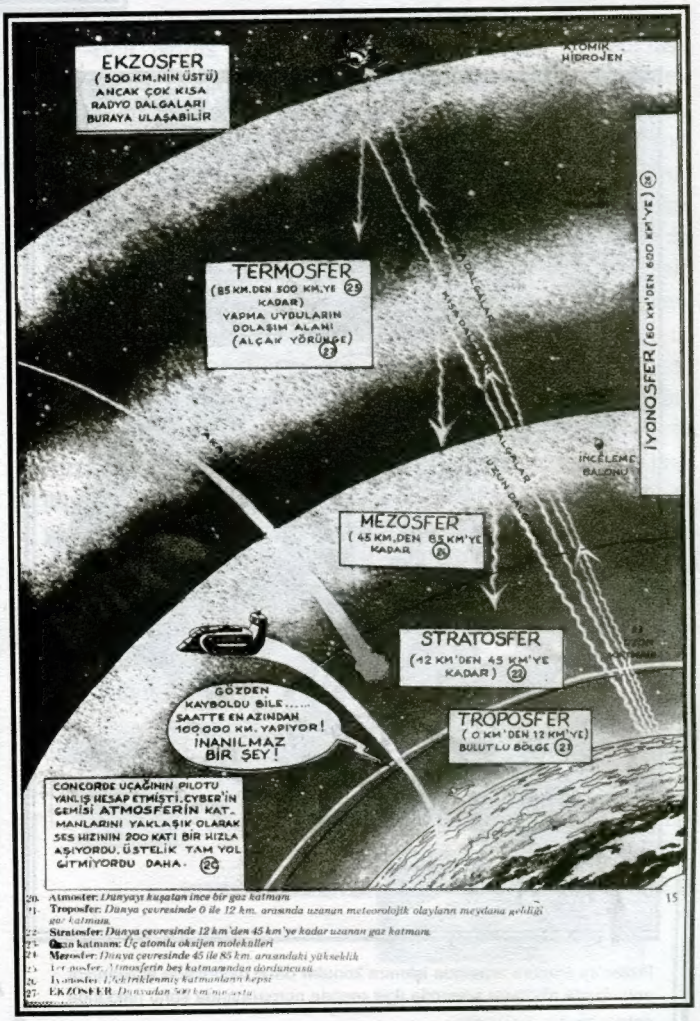

Sonuç olarak Proteo, özellikle konuşma balonlarının içinden yaptığı numaralı göndermeler, ve albümlerinin sonlarına eklediği bilimsel ve teknolojik açıklamalarla oldukça farklı bir çizgi roman olarak yayın tarihimize geçmiştir.

Serinin çizerleri ve macera isimleri:
Uzay Çizgi Romanlı Ansiklopedi
Bulvar Gazetesi ilavesi olarak 1982
4 cilt

-Proteo	***Jean Louis***
-Kıyamet	***Jean Louis***
-Virüs Savaşı	***Pedupuis***
-Süper Goril	***A. Cheret***

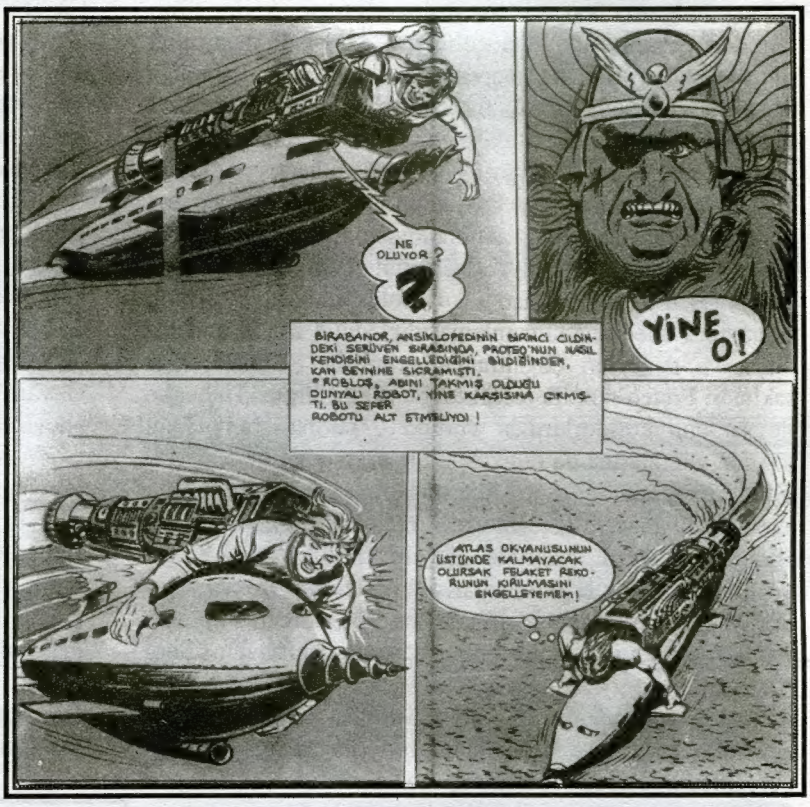

Proteo'da macera arasında işlenen konular önce dipnotlarla açıklanıyor ardındanda albümün sonunda ilgili madde numarasında konu hakkında detaylı bilgiler veriliyordu.

ÇİZGİ ROMANLI ANSİKLOPEDİ — UZAY

Sorularla uzay

1) BURÇLAR IŞIĞI NEDİR?

Görüş şartlarının elverişli olması halinde, Güneş'in batımından sonra batıda, doğumundan önce de doğuda, gökyüzünde hafif bir ışık şeridi görülür.

Koni biçiminde olan bu ışık şeridi "tutulum" yönündedir. Güneş'in bir yıl boyunca gökküresi üzerinde çizdiği çemberin sınırladığı daireye tutulum adı verilir. Burçlar da bu alanda yer aldıkları için, söz konusu ışığa burçlar ışığı denilir.

İlk olarak gökbilimci Cassini tarafından XVII. yüzyılın sonlarında gözlenen burçlar ışığı, tutulum ufukta ne kadar dikse o kadar iyi görülür.

Tropika altı bölgelerde bütün bir yıl boyunca görülebilen bu olay, bizim ülkelerimizde Eylül ve Ekim aylarında sabahları, Şubat ve Mart aylarında ise akşamları görülür.

Bu ışığın doğmasına, gezegenleri ayıran mesafenin tamamiyle boş olmaması yol açar. Gerçekten de gezegenler arasındaki boşlukta tozlar, gaz atomları ve üzerlerine zaman zaman Güneş ışınları yansıyan, enerji yüklü tanecikler vardır. Burçlar ışığı, gezegenler arası bir maddenin gözle görünür bir belirtisidir.

2) RUM ATEŞİ PROPERGOLLERİN ÖNCÜSÜ MÜDÜR?

İnsanlık tarihinin bir çok buluşu gibi, füzelerin menşei de tarihin çok eski dönemlerine uzanmaktadır. Bu konuda gerçekle söylentiyi birbirinden ayırmak zor olmakla birlikte, füzenin üç başlangıç kaynağı olduğu kesindir. Gerçekten de füzeyi Ortaçağda Çiniler ve Bizanslılar, modern çağlarda ise Batı Avrupa geliştirmiştir.

Çin'de Tang döneminde sürdürülen simya çalışmaları, kara barutun bulunmasını sağlamıştır. Kara barut kömür, kükürt ve güherçile karışımıydı. Kara barut 904-906'dan başlayarak, patlayıcı mermi olarak askeri amaçlarla kullanılmıştır. Song döneminde, 1132'de Çiniler ilk roketi yapmışlardır. Kara barut Araplar aracılığıyla Avrupa'ya ulaşmıştır. Kara baruttan ilk defa 1267'de İngiliz Roger Bacon söz etmiştir.

Bizanslıların kullandıkları Rum ateşi ise, özellikle VII. yüzyılda, Bizans ordularının sürekli kazanmasına yol açmıştır. Calliptos tarafından icat edilen ve Bizanslıların yapım sırrını titizlikle sakladıkları Rum ateşi odun kömürü, kükürt, zift ve terebentin karışımından meydana geliyordu. Son derece yanıcı olan bu karışım su üzerinde de yanmayı sürdürüyordu. Özellikle düşman gemilerine karşı kullanılan Rum ateşinin XI. yüzyılda Antakya kuşatması sırasında da, yanma olayından kaynaklanan itici güce sahip bir silah olarak kullanıldığı ve Haçlılar aracılığıyla Avrupa'ya getirildiği sanılmaktadır.

XIV. yüzyılda ise Alman mühendisleri, küçük kanalları olan füzeler yapmışlardır. Yüz yıl savaşlarının sonlarına doğru da, 1450'de Fransız ordusu Normandie'de İngilizlere karşı füze kullanmıştır. Sonunda İngiliz William Congreve (1772-1828) kendi adını taşıyan bir füze icat etmiştir (1804) 2000 metreye gidebilen bu füze o dönemin bütün ordularında kullanılmıştır. Bu füze geliştirilerek barutlu füzelere ve günümüzün roketlerine ulaşılmıştır.

Enterprise uzay gemisi, Cap Kennedy üssünde, propergol deposuna bağlanırken. Propegol deposu da barutlu iki destek füzesiyle donatılacaktır.

Albüm sonunda yer alan bilimsel açıklamalar.

ÖYKÜ

Yaman Angay

TOPLUMSAL UZLAŞMA

Biliyor musunuz?

Karanlık sokaklarda dolaşırken herkes yanına bir arkadaş alır. Oysa benim dostum kendi nefretim.

Ve yine biliyor musunuz?

Hiç kimseye ihtiyacım yok. Kendine toplum diyen bu sürünün dostluğunu da istemiyorum.

Sadelik maskesi altına gizlenmiş art niyetli silik çevrelerden de nefret ediyorum. Bu nedenle hiç arkadaşım yok.

Kendine star süsü vermiş pudralı kuklalardan, şarkıcılardan, film yıldızlarından, sahte hayallerle dantel gibi örülmüş reklam kuşaklarından, toplumsal mesajlardan da iğreniyorum.

Göbekleri dışarıya fırlamış, çelik dişlerini sahte gülümsemeleri ardına saklayan işadasmlarının verdiği vaazlar da hiç bir zaman ilgimi çekmedi.

Üstelik kalabalık caddelerde kendilerine insan diyen köpekbalığı ordusu arasında da gezmeye hiç istekli değilim. Beni tek mutlu eden şey, gece vakti arka sokaklarda kendi ayak seslerimi duymak, başkasınınkini değil...

Şu anda olduğu gibi,

-YAKLAŞMA VAKTİ(*)

Arasıra bu tiksinti verici kalabalığın arasında yerim ne diye düşünüyorum. Öyle ya ben ne bir dostum, ne bir sevgiliyim, ne de bir şehirliyim... Ben sadece kendimin...

-HEDEFİ İZLE!

Beynim toplumun bana öğrettiği ile değil, sadece kendi keşfettiklerimle dolu. Bu da beni tüm insanlardan uzaklaştırıyor. Çünkü ben hiç bir şeyim...

-IŞINI AYARLA!

Varlığımın kaynağı yine kendimim, ihtiyacım olan her şeyi temin edebiliyorum. Ve de hiç kimseye bir minnet borcum yok...

-HEDEFE KİLİTLEN!

İnsanların suni savaşları ve kendilerini yok etme duygusuyla bezenmiş dünyalarında da yaşamak istemiyorum.

-HEDEFİ ULAŞTIR!

Birden, aniden...

Garip yeşil bir ışığın bedenimi çektiğini hissediyorum, ama korkuyorum. Bedenim atomlarına ayrılıyor ve belki de bütün evrene dağılacak ve bütün evrenin bir parçası olacak. Herşey bitiyor, belki de yeniden başlıyor...

-HEDEF ALINDI, TAMAM!

Kaptan'ın seyir defteri, kayıt başlangıcı....

-Ben, Norus takımyıldızlarına bağlı Rema konfederasyon gemisi Loris'in kaptanı Zerun. Bilindiği gibi aynı federasyonun bir üyesi olan Lurna'yı toplumsal uzlaşmazlık suçu ile yargılanıp gönderildiği Dünya gezegenindeki izleme görevini bitirdiğimi bildirmek için bu kaydı tutuyorum. Lurna'nın tedavisinin zor olacağını tahmin ediyorum, çünkü gönderildiği bu beşinci gezegende de toplumsal uyuşmazlık sendromunu yenemedi ve kendi gezegenine dönmeye hak kazanamadı. Cezası ve tedavisi bir başka gezegende devam edecek. Tahminen bu altıncı gezegen Elder federasyonuna bağlı Konder olacak. Onun yine Dünya adı verilen bu gezegende de insanlar arasındaki yaşama uyum gösteremediğini kaygıyla izledik. Öyle ki insanlara çok normal gelen bir çok harekete ve eğilime karşı tepki göstererek kendisini yine toplumdan soyutladı. Umarız yine de tedavi göreceği altıncı gezegende de toplumsal uzlaşayı başarır ve onlardan bir parça haline gelir. Aksi halde cezası yedinci gezegende de devam edecek ve belki de kendi 'güneş sistemi'ne çok uzun zaman dönemeyecek. Ta ki içinde bulunduğu topluma uyum sağlayana dek?...(*)

-Kayıt sonu...

(*) Rema dilinden ortak federasyon diline çevrilmiştir.

ÖYKÜ

Clifford D. Simak *Çeviren: Erol Tulay*

ASLA DÖNEMEZSİN

YOU'LL NEVER GO HOME AGAIN

Galakside insanoğlunun bilimsel seferlerini hiçbir şey durduramazdı. Nitekim bu da, belli bir görev için oluşturulmuş özel bir ekipti. Bilinmeyen bir gezegen üzerinde bir köprü başı kurup, çevresini karşılaşacakları yeni koşullara uyması için temizleyerek yeteri kadar alanı olan bir üs inşa etmek, sonra da bu alanı karşılarına çıkacak herşeye karşı muhafaza altına almak.

Üs kuruldu ve seferin beyinleri işe koyuldu. Her yer dikkatle, ince bir taramadan geçirildi. Bölge kısımlara ayrılarak her biri işaretlendi ve filme alınarak açıklamalar eklendi. Sonra tüm bu işlemler galaktik dosyaya konmak üzere bir takım rakamlar ve semboller haline getirildi.

Eğer yaşam varsa, ki bazen karşılaşıyorlardı, bir tepki elde etmek için onu uyarıyorlardı. Tepki bazen şiddetli oluyordu, bazen de anlaşılması güç ve daha tehlikeli. Ama ister şiddetli olsun ister çok tehlikeli, her şey öngörülmüştü. Çünkü uzay adamları ve robotları aniden ortaya çıkabilecek en beklenmedik gelişmelere karşı koyabilmek için gerekli tüm bilgilere sahiptiler.

Bununla birlikte...

Tom Decker boş salonda koltuğuna yayılıp oturmuş, elindeki viski bardağının içindeki buzları keyif içinde döndürüp duruyor, bir yandan da uzay gemisinin kargo bölümünden çıkmakta olan ilk robotlara bakıyordu. Altı robot arkalarında bir takım kolonları sürüklüyorlardı. Şimdilik yapacak bir işi olmayan Decker onların toprağa destek koymalarını ve kolonları dikerek monte etmelerini izledi.

Arkasında bir kapı 'tık' sesiyle açıldı ve içeri biri girdi. "Girebilir miyim komutanım," diye sordu Jackson.

"Gel bakalım," dedi başını çeviren Decker.

Jackson yarı daire şeklindeki koca kubbeye yaklaşarak dışarı bir göz attı. "Her şey yolunda mı komutanım," diye sordu.

Decker omuzlarını silkti.

"Bir başka görev daha işte," dedi. "Üç hafta ya da üç ay, kim bilir? Her şey bulacaklarımıza bağlı."

Jackson onun yanına oturdu.

"Burasının çok sert bir havası var. Ormanlar incelenmek için daima zorluk çıkarır."

Decker homurdandı.

"Sadece görev işte, yönetilecek bir başka görev. Hepsi bu."

Dışardaki altı robotun, yanyana dizdikleri sandıklardan ilkini açıp içinden yedinci robotun parçalarını çıkartmalarını sessizce izlediler.

Robotlar en ufak bir tereddüte düşmeden ekip halinde çalışıyor ve numara yediyi tamamlıyorlardı. Metal kafası içine beynini vidaladılar, göğüs kafesi içine uyarı devresini yerleştirip bağladılar ve kapak vazifesi gören çelik levhayı indirdiler.

Numara yedi bir an ayakları üzerinde sallandı, kollarını çekingen bir tavırla hareket ettirdi, başını sağa sola salladı, sonra durumunu saptamış olarak canlı adımlarla diğer robotların yanına giderek numara sekizin bulunduğu sandığa yardıma koyuldu.

"Bu biraz zaman alıyor ama," dedi Decker, "bize mekanda ferahlık sağlıyor. Yoksa robotları azaltmamız gerekecekti, eğer onları paketleyemeseydik. Böyle daha rahat yolculuk yapıyoruz!"

"Bir gün," dedi Jackson, "öyle birşeyle yüzyüze geleceğiz ki karşı koyamayacağız."

Decker sırıttı.

"Belki burada," diye ısrar etti Jackson gözlem penceresinden boğucu ormanı göstererek.

"Sen romantik birisin," dedi Decker, "hem de umulmadık şeylere meraklı. Bu işe yeni girdin. Bir düzine yolculuktan sonra böyle hissetmeyeceksin."

"Ama umulmadık birşey olabilir," diye yineledi Jackson.

Decker başını salladı.

"Belki," dedi, "belki de haklısın. Daha önce hiç başımıza gelmedi, ama diyelim ki bu kez oldu. O zaman kaçmamız gerek. Sonuna kadar dayanmak bizim işimiz değil. Bizden daha güçlü herhangi bir şey karşımıza çıktığında ona bağlı kalamayız. Tehlikeyi göze almayacağız."

Gemi küçük bir tepenin üstüne konmuştu. Az bir aydınlıkta yüksek otların gizlediği egzotik çiçeklerin benekleri görülüyordu. Tepenin yamaçlarında bir ırmak tembelce akıyor, çikolata renginde geniş ve zengin bir su, uçsuz bucaksız ormanın kıvrımları boyunca isteksizce yaklaşıyordu.

İnsanda tehlike hissi uyandıran ağır bir kokunun yayıldığı karanlık, tehdit edici orman gözalabildiğine uzanıyordu.

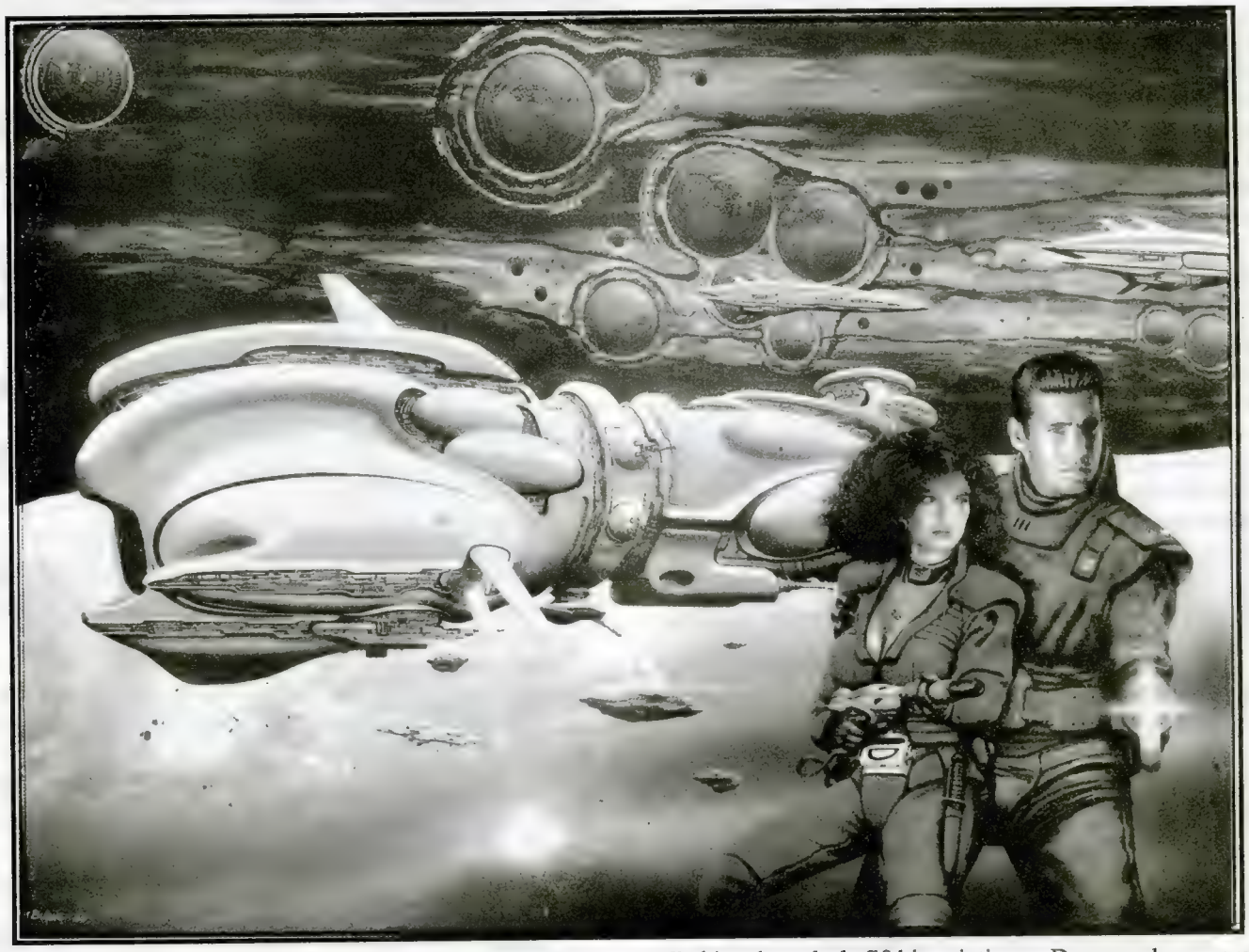

Hiçbir yaşam belirtisi görünmüyordu, ama bazı gizli yollarda, cennet gibi uzanan bitkisel tünellerde sinmiş bazı hayat şekillerinin olması gerektiğini içgüdüleriyle biliyorlardı.

Numara sekiz de ortaya çıkmıştı. Şimdi sekiz robot iki ekibe ayrılmıştı, bir yerine iki sandıkla uğraşmak üzere. Az sonra üç ekibe ayrılmış oniki robot olacaktı.

"İşler böyle yürüyor işte, hiç bir riske girmeden," dedi Decker yeniden söze başlayarak. Boş bardağı ile bir jest yaptı. "Önce robotları gönderiyoruz dışarı. Onlar kendi yardımcılarını çıkartıp kuruyorlar. Ekip tamamlanınca makineler kasalarından alınıp monte ediliyor ve çalışmaya koyuluyor. İnsanoğlu kendi korumasını sağlamak için toprağa ayak basmıyor, gemi çelik bir çemberle çevrelenınceye kadar."

Jackson içini çekti.

"Sanırım haklısınız," dedi. "Risk altına girmiyoruz."

Decker koltuğunu iterek kalktı, gerinerek:

"Yapılacak bir iki iş var," dedi. "Son kontroller gibi."

Bürosunda bir yığın ön araştırma raporunu yavaşça ve dikkatle inceledi. Dış dünyanın temel verilerini beynine yerleştiriyordu.

Atmosfer : Basınç Dünya'dakinden biraz yüksek. Oksijen bol.

Yer çekimi : Dünya' ya kıyasla biraz yüksek.

Isı : Yüksek (Ormanlık alanlar için normal. Nitekim dışarıda hafif bir esinti var. Devam ederse yararı olur.)

Dönüş hızı : Gündê 36 saat.

Radyasyon : Yerel kaynaklı. Güneşinden gelen yeter güçte radyasyon da var. (İncelenmesi gerekir.)

Bakteri, virüs : Alışılmış şekilde (Pek çok, ama o kadar tehlikeli görünmüyor. Seferin aşılı, bağışıklık kazanmış, boğazına kadar hormonlu üyeleri için sorun yok. Yine de emin olmalı.)

Hayat : Pek çok belirti (Bitki örtüsü ve belki de toprak her türden hayat biçimini barındırıyor olmalı. Sağlığa zararlı olup olmadığı rutin analizlerle çözümlenecek.)

Kapı vuruldu, "girin," diye bağırdı.

Gelen birliğe komuta eden Kaptan Carr'dı. Sert bir selam verdi. Decker isteksiz, yerinden kımıldamadan selamı aldı. Dert değil, dedi kendi kendine, bu adama aynı seviyedeymişler gibi davranmak. Gerçekten de böyle bir eşitlik yoktu aralarında. Birlik kaptanı, galaksilerarası bilimsel bir araştırmanın kumandanı ile aynı seviyede değildi.

"Emirleriniz kumandanım," dedi Carr. "Yere inmeğe hazırız."

"Çok iyi kaptan."

Nesi vardı bu serserinin? Birlik daima hazırdı, daima da hazır olacaktı, bu bir gelenekti. O halde neden bu kadar yapmacık bir formalite tamamlanıyordu. Belki de bu, Carr gibi

bir adamın doğasında vardı. Birlik kendi katı disiplini, taşıdığı anlamı ve yüzyıldan beri süren geleneği ile Carr gibi adamları kendine çekiyor olmalıydı.

Kurşun ama değerli askerler, diye düşündü Decker. Galaksinin görmediği kadar mücadeleci ve çok tecrübeli bir ekip. Bilinmeyen bir dünyada ortaya çıkabilecek bilinmedik varlıkların psikolojileri üzerine kurslar görmüş, testlere tabi tutulmuşlardı. Üstelik en ters ve beklenmedik şartlarda bile hayatta kalabilmek için yüksek seviyede yetiştirilmişlerdi. Bu da onlara ani bir darbeyi karşılayıp derhal tedbir alma imkanını veriyordu.

"Henüz inmiyoruz kaptan," dedi Decker. "Robotlar makinaları yerleştirmeye yeni başladılar."

"Peki komutanım," dedi Carr, "emirlerinizi bekliyorum."

"Sadece meraktan soruyorum," dedi Decker. "Birliğin farkedemeyeceği ya da karşı koyamayacağı bir takım şartların olabileceğini hiç düşündünüz mü?"

Carr'ın yüz ifadesi görülmeğe değerdi.

"Üzgünüm kumandan ama sorunuzu tam anlayamadım."

Decker içini çekti.

"Anlayacağınızı sanmıyordum."

Gece olmadan önce robotlar sandıkları boşaltmış, makinalardan bir kısmını, geminin etrafında küçük bir koruma çemberi oluşturacak şekilde yerleştirmişlerdi.

Bir alev makinası çevreyi kavurdu, yüzelli metrelik bir ışın geminin etrafında gezindi, güçlü bir radyasyon yayınlayıcı devreye girdi ve öldürücü gücünü toprağa boşaltmağa başladı. Toprak bazı yerlerde öylesine kaynıyordu ki, sanki farklı yaşam biçimleri ansızın yakalandıkları ölüme karşı çaresizce mücadele veriyorlardı.

Robotlar tepeyi gündüz gibi aydınlatan dev projektörler yerleştirmişlerdi. Çalışma devam ediyordu. Henüz hiçbir canlı gemiden dışarı çıkmamıştı.

İçerde hizmet robotları tarafından salonda bir sofra kurulmuştu, dışarıda neler olup bittiği görülecek şekilde. Decker içeri girdiğinde görevliler dışında herkes hazırdı.

"İyi akşamlar," dedi ve masanın başına doğru yaklaşıp oturdu. Diğerleri de oturunca bir sandalye gürültüsü oldu.

Ellerini masanın üstüne koydu, başını eğdi ve alışılmış şeyleri söylemek üzere ağzını açmışken durakladı. Ve ağzından fırlayan kelimeler daha önce belki yüzlerce kez söylediklerinden farklı oldu:

"Tanrım, bizler Dünyamızdan uzakta, bilinmeyen bir ülkede senin hizmetkârlarınız. Kahrolası bir gurur bizi bırakmıyor. Bize alçakgönüllü olmayı öğret. Galaksiye yayılmamıza, büyük eserlere imza atmamıza rağmen insanların senin gözlerinde ancak birer çocuk olduklarına, çok geç olmadan bizi inandır. Şükür az sonra yiyeceğimiz ekmeğe. Sana yakarıyoruz, bizi senin o iyiliksever koruman altında sakla, Amin."

Başını kaldırıp gözlerini masa çevresinde gezdirdi. Bazıları hayretle, diğerleri alaylı bir gülümsemeyle ona bakıyordu.

Benim oynattığımı sanıyorlar, diye düşündü. Ve bildiğim kadarıyla belki de bu doğru. Oysa öğleye kadar çok iyiydim, şu Jackson'la konuşuncaya dek.

Sonunda yaşlı şef mühendis McDonald alkışlayarak ayağa kalktı.

"Size teşekkür ederiz kumandanım," dedi, "sözleriniz aramızdaki bazı arkadaşların daha da dikkatli olmalarına yol açacaktır. Eminim."

Yemek takımları ve yiyecekler masa boyunca dolaştırıldı ve duyulması olağan sesler içinde yemek yendi.

"Burası ilginç bir dünyaya benziyor," dedi antropolog Waldron. "Tam güneş batarken Dickson ve ben yukarıda gözlem kulesindeydik. Irmağın yakınlarında bazı şeyler gördüğümüzü sandık, yaşayan bazı şeyler."

Decker tabağına patates alırken homurdandı.

"Burada hayat bulamamak daha tuhaf olurdu. Bugün radyasyon arabası onları yerlerinden oynattı."

"Waldron ve benim gördüğümüz," dedi Dickson, "humanoide benziyordu."

Decker kısık gözlerle biyoloji bilginine baktı.

"Bundan emin misiniz?" Dickson başını salladı.

"Görüş o kadar iyi değildi... Bir garanti veremem. Bana iki ya da üç tane görmüşüm gibi geldi. Sanki demir telden yapılmış insanlar."

Waldron başıyla onayladı.

"Bir çocuk resmi gibi," dedi. "Bir çizgi beden için, ikişer çizgi kollar ve bacaklar için. Çıkıntılı ve çarpık bir yuvarlak da kafa için."

"Ama hareketleri düzgündü," diye ekledi Dickson. "Bir yerden bir yere giderken kedi gibiydi. Akışkan, elden kaçabilecek gibi. Eğer anlatabildiysem."

"Yukarıdan yapacağımız gözlemlerle tam bir kanıya varıp saptarız, hem de derhal," dedi Decker kesin bir tonda.

Tuhaf, diye düşündü. Hemen her yolculukta bazıları humanoid gördüğünü söylüyordu. Genellikle de bir hayal ürünü olduğundan rastlamazlardı. Herhalde insanlar kendi arzularını gerçeklerin yerine koyuyorlardı. Hemcinslerinden uzakta, bilinmeyen bir dünyada insanoğlu ısrarla kendisine yakın görünecek bir hayat formu arıyordu.

Şef jeolog Francey:

"İnişe geçtiğimizde bir ara gözümüze ilişen batıdaki dağları düşünüyorum," dedi. "Genç bir havaları vardı. Genç dağları denetlemek oldukça ilgi çekicidir. Erozyona uğramamış olduklarından neler gizlediklerini anlamak kolaydır."

"İlk araştırmalarımızı bu yönde yaparız," dedi Decker.

Gece, gözlem kulesinin arkasındaki projektörlerin göz kamaştıran ışığı altında titreşiyordu. Parıldayan robotlar hareketli guruplar halinde çalışmalarını sürdürüyor, ağır makinalar yavaşça ilerliyor, daha küçük olanlar ise ışığın altında Mayıs böcekleri gibi ışıltılar saçarak yerlerini alıyorlardı. Güney doğrultusunda alev makinalarından muazzam ateş tabakaları fışkırıyordu ve gökyüzü kızıla boyanmış gibiydi.

"İniş pisti hazır olmak üzere," dedi Decker. "Orman bu köşede bir dil meydana getiriyor, zemin tamamiyle düz, onu havaalanına çevirmek zor olmayacak."

Gün ağarırken son makinalar da hazır olmuş, birbirleriyle ilgili mevzilere ve malzeme parklarına gönderilmişlerdi. Alev makinaları yaktıkları alanı genişletmişlerdi. Üç ışın aracı kendi kontrollerine devam ediyordu. Güneyde,

havaalanı artık sona ermiş ve bir dizi tepkili uçak hareket için işaret bekliyordu.

Sonunda merdiven-köprü indirildi ve birlik metalik pırıltılarıyla ikişer kişilik sıralar halinde çıkmağa başladı. Sonra da üssün çevresine doğru yayıldılar. Artık makinalar, robotlar ve birlik, yeryüzü şartlarının gerçekleştirildiği bu meçhul dünyada sınırı koruyorlardı.

İş robotları açık havada büyük bir çadır kurup üstünü rüzgarda dalgalanabilen rengarenk bir örtüyle örttüler. İçeriye masalar, sandalyeler ve içi dondurulmuş yiyeceklerle, içeceklerin dolu olduğu bir soğutucu yerleştirdiler.

İnsanoğlu artık uzay gemisinin korumasını tamamen terkedebilirdi. Güvenlik ve konfor sağlanmıştı.

"Hiçbir şey rastlantıya bırakılamaz," diyordu Decker. Her delik daha oluşmadan önce tıkanmalıydı. Bir gezegenin önce belli bir yüzölçümünü ele geçirmek, sonra operasyona başlamak gerekiyordu.

Bununla birlikte yine de bazı tehlikeler mevcuttu. Örneğin toprak üzerinde bazı bilimsel deneyler yapılacaktı ve robotların, makinaların ve birliğin korumasına rağmen tehlike olabilirdi. Topoğrafik uçuşlarda da tehlike her zaman olabilirdi, en aza indirilmiş bile olsa.

Ve üs daima olacaktı, ele geçirilmesi imkansız bir üs. Bir karşı atağın organize edileceği ve takviye güçlerinin harekete geçeceği bir üs.

En ufak bir boşluk, dedi kendi kendine, en ufak bir boşluk bulunmamalı. Bir gece önce Jackson'ın sorduğu soru aklına geldi. Şu genç serseri, diye düşündü, büyük olasılıkla değerli bir biyokimyagerdi, ama asla böyle bir göreve uygun biri değildi.

Decker rengarenk tentenin altındaki uzun masanın üstüne bir kucak dolusu kağıt koydu. Tomardan kareli bir kağıt seçip masaya yaydı, eliyle düzleştirdikten sonra köşelerinden iğneledi. Üstüne kalemle batıdaki ırmak ve dağların bir kısmı çizilmiş, üs kalın bir X ile gösterilmişti. Geri kalan yerler henüz boştu.

Güneyden bir uçak göğe doğru yükseldi, geniş bir kavis çizerek batıya yöneldi. Decker çadırın gölgesinden çıkıp onu gözleriyle ufukta bir nokta haline gelinceye kadar izledi. üs ile dağlar arasındaki güneybatı kesimi üzerinde keşfe çıkan Jarvis ve Donnelly olmalı, diye düşündü

Bir başka uçak daha hızlanıp havalanıverdi. "Freeman ve John" diye mırıldandı. Sonra masaya döndü ve bir iskemle çekip oturdu. Bir kalem alıp dalgın dalgın henüz boş sayılan kağıda parmaklarıyla vurmağa koyuldu. Bu sırada bir uçak daha havalanıyordu.

Bakışlarını yavaşça üssün çevresinde gezdirdi. Yanmış toprak, çorak havasını kaybetmek üzereydi. Toprağın çeşitli katmanlarından örnekler alınıp analiz edilecekti. Böylece içindeki hayat ele geçirilmiş ve laboratuara getirilmiş olacaktı. Ağaçlar, bitkiler ve otlar kataloglara ayrılıp sınıflandırılacaklardı. Toprağın yapısı ve oluş şekli incelenecekti. Irmak suyu analiz edilecek, ağlarla taranarak içerdiği yaşamdan örnekler alınacaktı.

Bütün raporlar geldiğinde çalışma ciddi olarak başlayacaktı. Jeologlar ve mineraloglar gezegenin kabuğunda sondajlar yapacak, değişik köşelere meteoroloji istasyonları yerleştirilecek ve botanikçiler her türden örnekleri geniş bir yelpaze içinde ayırıp alacaklardı.

Evet bütün raporlar üsse akacaktı, sınıflandırılmak ve planın bütünü içinde değerlendirilmek için.

Gece-gündüz sürecek çok iş vardı. Ve tüm bu zaman zarfında üs Dünya'nın bir parçası olarak kalacaktı, başka bir dünyanın tüm tehlikelerine karşı. Bir gün, dedi kendi kendine, güzel bir gezegen bulacağım havanın daima mükemmel olduğu, çeşitli meyvaların ve tüm besinlerin sadece toplanıp yenebileceği, yerlilerinin de akıllı ve anlayışlı olacağı bir cennet. Ve orayı bir daha asla terketmeyeceğim. Gemi Dünya'ya dönerken ben onun içinde olmayacağım. Günlerimi insanların barbarlığa düştüğü, açlıktan öldüğü berbat bir galaksinin büyüleyici bir köşesinde tek başıma bitireceğim.

Başını kaldırdı ve çadırın girişinde ayakta duran Jackson'ı gördü.

"Ne var Jackson," diye sordu, hayallerinden uyandırılmanın verdiği rahatsızlıkla.

"Bir yerli getirildi komutanım," dedi Jackson nefesini tutmağa çalışarak. "Waldron ve Dickson' ın gördüğü yaratıklardan biri." Yaratık bir humanoid'di.

Tıpkı Waldron ve Dickson'ın tarif ettiği gibi demir bir teli andırıyordu. Sanki dört yaşındaki bir çocuğun çizdiği resim canlanmıştı. Derisi kömür gibi siyahtı ve elbisesi yoktu. Ama kavun biçimindeki kafasının ortasında Decker'e dikilmiş gözleri zeki olduğunu gösteren bir pırıltıyla parlıyordu.

Bakışları karşılaşınca Decker sertleşti. Sonra gözlerini çevresinde gezdirdi ve çadırın etrafında kendisi gibi gergin, hareketsiz ve sessiz duran insanları gördü.

Elini yavaşça zihin-okurun iki kaskından birine doğru yaklaştırdı. Parmakları tam kaskı tuttuğu sırada beyninde birden bir dalga hissetti. Bilinmeyen bir zihinle temasa geçmek, ya da temasa geçmeyi denemek. İnsoğlunun daha önce hiç yapmadığı birşey. Tüm insan bilgilerine tamamen yabancı bir girişim.

Kaskı yavaşça kaldırıp kafasına yerleştirdi ve eliyle ikinci kaskı gösterdi. Kaskatı beden anlamı bilinmez gözleriyle uzun uzun ona baktı, sabit.

Cesur, diye düşündü Decker, çok cesur. Kendi toprakları üzerinde ansızın ortaya çıkan bu yabancı yaratıkların ortasında hareketsiz ayakta durmak.

Humanoid masaya doğru bir adım attı ve elini uzatıp kaskı aldı. El yordamıyla acemice başına geçirirken uyanık ve dikkatli bakışlarını Decker'in üzerinden ayırmadı.

Decker gevşemek, fikirlerine barışçı ve sakin bir hava vermek istedi. Çok dikkatli olmalıydı. Bu yaratıkları ürkütmemek, onlara insanlar arasında huzurlu olacaklarını hissettirmek gerekliydi. İnsanlardan gelecek biraz kabalık, bir parça sert hareket onları yanıltıp kendilerine karşı çevirirdi.

Zeka sahibi, dedi kendi kendine, kaskı takacağını anlaması ve bunu yapmış olması yeterli bir delil.

Zihinsel ilk uyarıyı hissetti. Midesi kasıldı aniden, göğsüne bir ağrı girdi. Bu uyarıda henüz sözle ifade edilebilecek bir şey yoktu, sadece iticiydi, tıpkı bir kokunun itici oluşu gibi. İnsan dışı bir algılama. İçini bulandıran dalgaya karşı direndi, bilincine yerleştirdiği arabulucu rolünü muhafazaya çalışarak.

"Biz dost olarak geldik," Decker kendisini zorluyordu düşünmek için. "Dost olarak geldik," , "dost olarak..."

"Gelmemeliydiniz," dedi demir tele benzeyen adamın düşüncesi.

"Size zarar vermeyeceğiz. Biz dost olarak geldik, size zarar ver..."

"Asla geri dönemeyeceksiniz," dedi humanoidin düşüncesi. Gözleri sürekli Decker'in üzerindeydi.

"Dost olalım," diye düşündü Decker, "dost olalım.. Armağanlar getirdik size vermek için. Size yardım edeceğiz, size..."

"Gelmemeliydiniz. Ama madem ki buradasınız, bir daha gidemeyeceksiniz."

Onu kızdırmamalıyım, dedi kendi kendine.

"Peki, diye düşündü, biz kalıyoruz. Kalıyor ve sizin dostunuz oluyoruz. Kalıp size bildiklerimizi anlatacağız. Getirdiğimiz armağanları verecek ve sizinle kalacağız."

"Asla geri dönemezsiniz," dedi demir telden adamın düşüncesi. Ve bu düşünceden yayılan öyle soğuk, öyle zalim bir şeyler vardı ki Decker birden donduğunu hissetti.

Humanoid söylediklerini ciddi olarak düşünüyordu, her kelimeyi seçiyor, abartmıyordu. Hayır, palavra sıkmıyordu ama blöf de yapmıyordu. İnsanların geri dönemeyeceklerini, ölmeden önce bu gezegeni terkedemeyeceklerini ciddi olarak düşünüyordu.

Decker gülümsedi belli belirsiz.

"Burada öleceksiniz," dedi düşünce.

"Ölmek," diye sordu Decker, "ölmek nedir?"

Demir teli andıran yaratığın düşüncesi yüreğini ağzına getirmişti, o duraksamadan ellerini kaldırıp kaskını çıkardı ve özenle masanın üstüne bıraktı. Yarım tur döndü ve çekip gitti. Hiçbiri onu durdurmak için bir harekette bulunmadı.

Decker kaskını çıkartıp masanın üzerine fırlattı.

"Jackson," dedi, "telefon edip birliğe söyleyin, ona dokunmasınlar. Geçmesine izin versinler."

Sonra sandalyesine yaslandı ve kendisini çevreleyen yüzlere baktı.

"Ne oldu?" diye sordu Waldron.

"Bizi ölüme mahkum etti. Dediğine göre gezegeni terkedemeyeceğiz. Burada ölecekmişiz."

"Tehdit," dedi Waldron.

"Ne düşünüyorsa onu aynen iletiyordu."

Bir elini kaldırarak yorgun bir jest yaptı.

"Kuşkusuz bilmiyor," dedi. "Buradan ayrılmamızı gerçekten engelleyeceğini düşünüyor. Burada öleceğimizi sanıyor."

Komik şeyler olmuştu bu görüşmede. Çıplak bir humanoid ormandan çıkıp insanları öldürmekle tehdit etsin, bunu gerçekten yapabileceğini sansın ve buna kararlı olsun. Tek kelimeyle komikti.

Ama Decker'e bakan yüzlerin hiçbiri gülümsemiyordu.

"Etkilenmemeliyiz," dedi Decker.

"Ne olursa olsun, gereken tüm tedbirleri almalıyız," dedi Waldron. Decker başıyla onayladı.

"Derhal alarm durumuna geçiyoruz. Emin oluncaya kadar..."

Sesi kesildi. Hangi şeyden emin oluncaya kadar? Çelikten bir çember içinde makinalar, robotlar ve de bir saldırı anında ve acımasızca karşı koyma sanatını ezbere bilen askerler tarafından korunan bir gurup insanı hiç bir medeniyet izi taşımayan çıplak bir vahşinin yok edemeyeceğinden mi ? Gülünç!

"Hiç kuşkusuz gülünç!"

Bununla birlikte gözleri zeka doluydu. Yaratık sadece zeki değildi, aynı zamanda cesurdu da. Ona yabancı bir yığın insanın ortasında dimdik ayakta durmuş ve kıpırdamamıştı bile. Bir yabancıya meydan okumuş, söyleyeceğini söylemiş, sonra da herhangi bir insanda rastlanması zor bir onurla dönüp gitmişti.

Üssün içindeki insanların kendi gezegeninden olmadık-

larını anlamış olmalıydı. Çünkü "gelmemeliydiniz," demişti. Bu düşünce insanların kendi dünyasının canlıları olmadığının bilincinde olduğunu gösteriyordu.

Kaskı takması gerektiğini anlamıştı, ama bunun bir cesaret gösterisi mi, yoksa bir zeka belirtisi mi olduğu kestirilemezdi. Acaba kaskın neye yaradığını anlamış mıydı? Eğer anlamamışsa başına yerleştirmekle gösterdiği cesaret çok büyük sayılırdı.

"Bu konuda ne düşünüyorsunuz?" diye sordu Waldron'a.

"Bize gereken, tedbiri elden bırakmamak," dedi Waldron düşünceli tonda. "Çok dikkatli olmak zorundayız. Mümkün olan tüm önlemleri almamız gerekir. Bizi korkutacak, aniden karşımıza çıkacak hiçbir şey olmamalı."

"Blöf yapıyordu," dedi Jackson. "Buradan gitmemiz için bizi korkutmağa çalışıyordu."

Decker başını salladı.

"Durumun bu olduğuna inanmıyorum," dedi. "Ben de ona blöf yaptım ama tutmadı. Kendinden son derece emindi, bizim kendimizden emin olduğumuz gibi."

Çalışma sürüp gitti. Herhangi bir saldırı olmadı.

Uçaklar havalanıp göreve gitti, topoğrafik haritalar hazırlandı. Bilimsel seferler ihtiyatla yoluna kondu. En dirençli alanlarda bile keserek ve sökerek yol açan ağır makinaların yanında robotlar ve birlik üyeleri de hazır bulundu. Birbirinden uzak meteoroloji istasyonları kuruldu. Bütün birimlerin radyo dalgalarıyla gönderdiği bilgiler üsse ulaşıp kayda alınıyordu.

İlginç görüldüğünden işaretlenmiş olan bazı bölgelerde bilimsel çalışmalar uçaklarla yapıldı. İstenilen, çok kapsamlı bir araştırmanın sonuçlarını almaktı.

Ve başlarına hiçbir şey gelmedi.

Günler, sonra da haftalar geçti.

Makinalar ve robotlar koruma işine devam ediyor, birlik hazır tutuluyordu. Ve insanlar gezegeni biran önce terkedebilmek için acele ediyordu. Bir taş kömürü damarı, bir de demir yatağı keşfedildi. Batıdaki dağların bir kısmı minerallerle kaynıyordu. Botanikçiler yirmi çeşit yenebilir meyva buldu. Üs örnek olarak yakalanan hayvan türleriyle doluydu. Demir tel adamlara ait bulunan bir köy ziyaret edildi. Olağanüstü birşey yoktu. Kulübeler ilkeldi. Sağlık sistemi, alt yapı tesisleri mevcut değildi. Köy sakinleri barış içinde yaşıyorlardı.

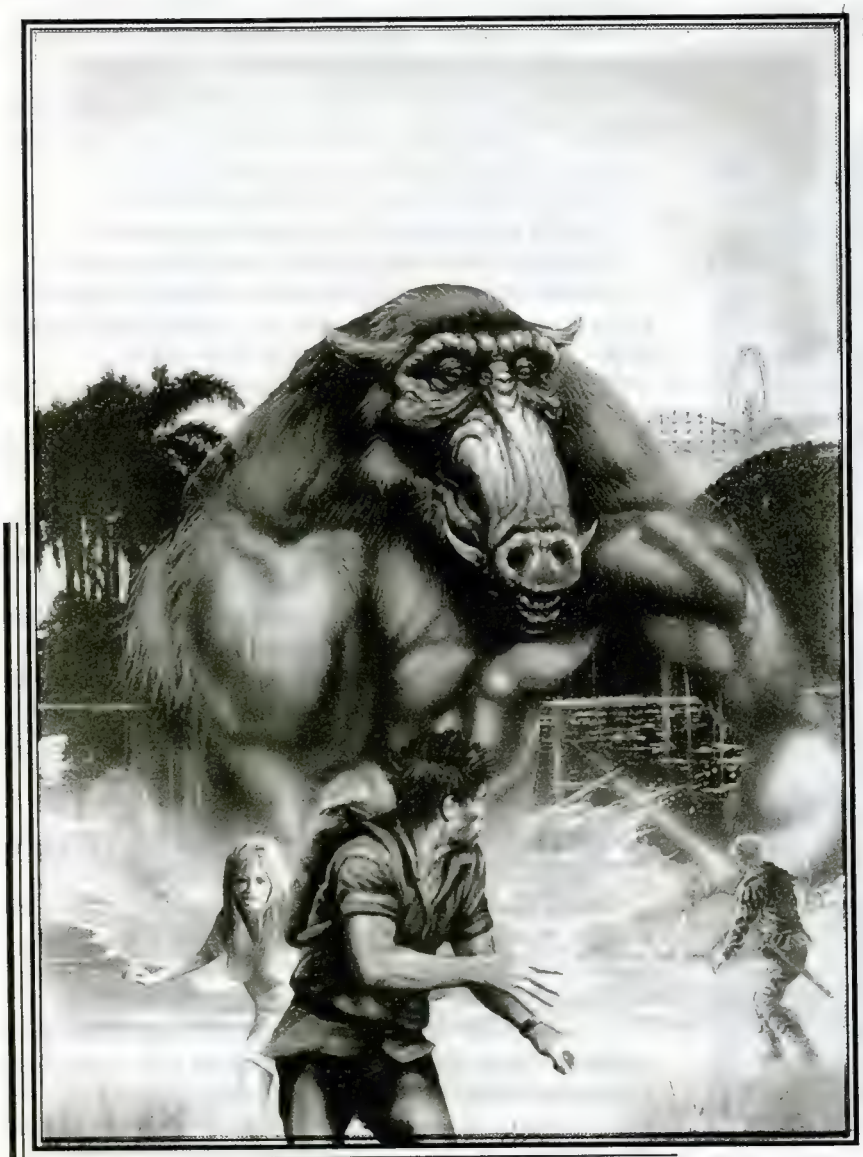

Decker rengarenk tentenin altındaki sandalyesinden, köye yapılacak yeni bir seferi yönetmek için kalktı. Küçük gurup tedbiri elden bırakmadan yaklaşırken düşman gibi yorumlanacak hiçbir hareket yapmamaya dikkat ediyordu.

Yerliler kulübelerinin girişinde guruplar halinde oturuyorlardı. Konuşmuyor, tamamen hareketsiz duruyorlardı. Köyün merkezine doğru ilerleyen insanların ve robotların geçişine bakmakla yetindiler.

Köy merkezine gelindiğinde robotlar bir masa yerleştirdiler ve üstüne bir zihin-okur koydular. Decker bir iskemleye oturup kasklardan birini başına geçirdi. Diğerleri hafif geride duruyordu.

Bir saat geçti. Tek bir yerli bile yerinden kımıldamadı. Aralarından hiçbiri diğer kask için yaklaşmadı.

Decker bıkkın, kaskı çıkarıp masaya bıraktı. "İşe yaramadı," dedi. "Haydi artık fotoğraflarınızı çekin, istediğinizi yapın. Ama yerlileri rahatsız etmeyin, hiçbir şeye dokunmayın."

Cebinden bir mendil çıkarıp terleyen yüzünü sildi. Waldron yaklaştı ve masaya dayanarak sordu:

"Ne düşünüyorsunuz?"

Decker başını salladı.

"Düşündüğüm, beni çok kaygılandıran bir şey var. Dilerim yanlıştır. Çünkü bana mantıklı gelmiyor. Ama yine de bu düşünceden kendimi kurtaramıyorum."

"Arasıra böyle olur," dedi Waldron. "Ne kadar mantıksız olursa olsun kafanızdan atamazsınız. Tıpkı beyne batmış bir kıymık gibi."

"Düşündüğüm, onların bize söyleyebilecekleri herşeyi söylemiş olmaları. Söyleyecekleri

başka hiçbir şeyin kalmamış olması."

"Düşündüren bu muydu?"

Decker başıyla onayladı. "Tuhaf, ama bana öyle geliyor. İnşallah doğru değildir."

"Bilemiyorum," dedi Waldron. "Bu gezegende gördüklerimizden birbirini tamamlayan, bütünleştirici hiçbir şey çıkmıyor. Demirden yapılmış en ufak bir aletleri olmadığına dikkat ettiniz mi? Metalik bir uçları bile yok aletlerin. Mutfak takımları bir tür taştan yapılmış. Kullandıkları ender aletler hep taştan. Buna karşın kendilerine göre bir medeniyetleri var ve bu medeniyet metalden yoksun."

"Onlar akıllı," dedi Decker. "Bakın bizi nasıl gözlüyorlar, en ufak bir korkuya kapılmadan. Sakin ve kendilerinden emin, sadece bekliyorlar. Hele üsse gelen şu tip, kask ile ne yapılacağını biliyordu."

Waldron biraz şaşkın:

"En iyisi üsse dönmek, zaten geç olmaya başladı," dedi. Sonra bileğini kıvırdı: "Saatim durmuş, saatiniz kaç Decker?"

Decker kolunu kaldırdı, Waldron onun değişen nefes alışını duydu. Decker yavaşça başını kaldırdı.

"Benimki de durmuş," dedi. Sesi bir fısıltıdan farksızdı.

Bir an donmuş gibi kaldılar, heykel gibi. Dünya'da olsa aldırmayacakları basit bir olay onları alt üst etmişti. Waldron dayandığı masayı bırakıp döndü. Adamlarına ve robotlara:

"Toplanın!" diye bağırdı. "Üsse dönüyoruz, çabuk!"

Adamlar koşarak geldi, robotlar karşılıklı yerlerini aldı ve gurup harekete geçti.

Yerliler klübelerinin önünde sessiz oturuyor ve onların gidişine bakıyorlardı.

Decker katlanır sandalyesinde oturuyor ve rüzgârda hafifçe çarpan çadır örtüsünün sesini dinliyordu. Örtü rüzgârda sanki tek başına konuşur ve güler gibi ses çıkarıyordu. Başının üzerinde bir halkaya asılı lamba gevşekçe sallanıyor, her seferinde değişen gölgeler gidip geliyordu. Köşede bir robot hareketsiz ve sessiz beklemekteydi.

Soğukkanlı, Decker bir parmağını yaklaştırdı ve masanın üstünde duran küçük bir kümeyi kımıldattı. Çarklar ve yaylardan oluşan küçük kümeyi.

Sinsice, diye düşündü.

Sinsice ve olanak dışı.

Saatler masanın üstüne yığılmıştı ..

Sadece iki saat değil, sadece Decker ve Waldron'unki değil, ama diğerlerinin de bileklerinden çıkarılmış bir sürü saat. Hiçbiri çalışmıyordu. Gece çoktan olmuştu. Üs hareketlenmiş, ateşli bir çalışmayla uğulduyordu. İnsanlar gölgede hızla gidip geliyor sonra projektörlerin aydınlattığı alanları telaşla katediyorlardı. Bu insanlara dışardan biri bakmış olsaydı, kalplerinin derinliklerinde korkulacak birşey olmadığına inandıkları sonlarının yakın olduğu saplantısı altında ezildiklerini hissederdi.

Parmakla gösterilecek, "işte korkulacak şey" ya da "tehlike şurada" denebilecek belirli hiçbir şey yoktu.

Sadece küçük bir şey olmuş, saatler durmuştu. Basit bir açıklamayı gerektiren basit bir şey.

Hayır, diyordu Decker, bilinmedik bir gezegen üzerinde hiçbir olay basit bir açıklamayı gerektiren basit bir şey gibi kabul edilemez. Çünkü neden ve sonuç arasındaki bağlantı, olasılık yasaları Dünya üzerinde olduğu gibi kullanılamaz.

Bir kural vardı, Decker kaygılı kaygılı düşündü.

Tehlikeye girmemek.

Bu nedenle tüm birimlere hemen üsse dönmeleri emrini verdi, acil bir kalkış için geminin hazır edilmesi emrini de. Ayrıca robotların makina toplamak, gerektiğinde olduğu gibi yerlerinde bırakmak üzere hazır olmalarını da istedi.

Artık bilimsel ekiplerin laboratuvarlarına dönmelerini beklemekten başka birşey kalmamıştı. Dönmelerini ve saatlerin durmasını bir nedene bağlamalarını beklemekten başka.

Bu, bir paniği haklı gösterecek bir şey değildi. Ama kabul edilmesi ve küçümsenmemesi gereken bir olaydı. Evet herhangi bir olaydı ve bir takım tedbirler alınacaktı ama insanlar arasındaki denge de bozulmamalıydı. Dünya'ya dönüp "saatlerimiz durdu, biz de geldik," diyemezlerdi.

Bir ayak sesi duyarak döndü, Gelen Jackson'dı. "Evet Jackson?"

"İleri karakollar cevap vermiyor komutanım," dedi Jackson. "Radyo ile temas kurmağa çalıştık ama cevap alamıyoruz."

"İnsanı delirtme," diye homurdandı Decker. "Cevap verirler. Onlara biraz zaman ver."

Bir saniye kadar bir dehşet hissine kapıldı, ama çabuk kurtuldu. "Oturun, dedi Jackson'a. Birer bira içelim. Sonra radyo odasına gider neler geçtiğini görürüz."

Masaya vurdu, "bira," diye seslendi: "İki bira."

Köşede hazır duran robottan bir cevap gelmedi.

Kumandan sesini yükseltti ama robot kımıldamadı.

Karma karışık, Decker yumruklarıyla masaya dayanarak kalkmaya çalıştı. Boşuna, sanki kanı bacaklarından çekilmişti.

"Jackson," dedi kısık sesle, "gidip şu robotu sarsın. Ona bira istediğimizi söyleyin."

Jackson'ın yüzü korkudan bembeyaz olmuştu. Dehşetin yükselip tüm bedenini sardığını hissetti.

Robotun yanına gelen Jackson çekinerek elini uzattı, hafifçe omuzunu sarstı. Daha kuvvetli sarsınca robot öne doğru yüzüstü yere düştü. Sert zemin üzerinde çadıra doğru yaklaşan ayak sesleri duyuldu. Oturuşuna çeki düzen veren Decker koşan adamın içeri girmesini bekledi.

Gelen, Şef mühendis MacDonald'dı. Decker'in önünde durup yıllardan beri uğraştığı makinalardan yara bere içinde kalmış elleriyle masanın ucuna tutundu. Karışmış yüzü sanki ağlayacakmış gibi bir ifade taşıyordu.

"Gemi komutanım, gemi..."

Decker başını salladı, cansız. "Biliyorum, Bay Mac Donald," dedi. "Motorlar çalışmıyor."

MacDonald zorlukla yutkundu. "Büyük kısımlar hizmette, ama küçük mekanizmalar... püskürtücü... karıştırıcı..." Birden doğrularak hayret içinde Decker'e baktı. "Ama biliyordunuz," diye kekeledi. "Nereden biliyordunuz?"

"Biliyordum," dedi Decker. "Bir gün böyle bir şeyin başımıza geleceğini biliyordum. Bir gün şansımızın döneceğini biliyordum. Bütün imkanlara sahip olduğumuz halde önceden farkedemeyeceğimiz böyle bir şeyle bir gün

karşılaşacağımızı ve bunun bizim çöküşümüz olacağını biliyordum."

Düşünüyordu: Yerlilerde metal yoktu. Tüm köyde en ufak bir metal kırıntısı görülmemişti. Tabakları, çanakları, çatal ve bıçakları bir tür taştan yapılmıştı ve hiçbir süs ya da oyma yoktu üzerlerinde. Bununla birlikte yeteri kadar akıllı yaratıklardı ve metal işleyebilecek kadar gelişmişlerdi. Ve de gezegende metal vardı. Batıdaki ormanlarda geniş mineral yatakları bulunuyordu. Belki de yüzlerce yıl önce denediler. Fabrikalar kurup metal aletler ürettiler. Ve kısa bir süre sonra parmaklarının arasında ufalandıklarını gördüler.

Metalsiz bir medeniyet, metalsiz bir kültür düşünülemeyecek bir şeydi karşılaştıkları. İnsanlıktan metali kaldırın, mağara çağına dönsün ve yeryüzünde yaşamaya mahkum olsun.

Waldron çadıra girdi ve ağır adımları sessizlikte yankılandı. "Radyo ölü, çalışmıyor," dedi. "Robotlar sinekler gibi düşüyor. Yer, demir yığınına dönmüş robotlarla doldu."

Decker başıyla onayladı, en ufak bir sürpriz belirtisi göstermeden.

"Küçük kısımlar ve hassas aletler ilk bozulanlar. Saatler ve radyo parçaları gibi robot beyinleri ve enjeksiyon mekanizmaları da. Sonra jenaratörler bozulacak, ne ışığımız ne de yedek gücümüz olacak. Sıra makinalara geldiğinde silahlarımızın sopalardan farkı kalmıyacak. En sonra da büyük parçalar sanırım."

"0 humanoidle konuştuğunuzda bunu söylemişti. 'Asla geri dönemezsiniz'."

"Anlayamadık," dedi Decker. "Bizi tehdit ettiğini sandık. 0 sırada ne kadar güçlü olduğumuzu biliyorduk. Bu yüzden, onlardan bir tehlike gelemez diye düşündük. Ne var ki bizi tehdit etmiyordu, o bize sadece gerçeği söylüyordu."

Ümitsiz bir el işareti yaptı. "Peki ama bu ne olabilir?"

"Kimse bir şey bilmiyor," diye yanıtladı Waldron sakin sakin. "En azından şu anda bilmiyoruz. Belki daha sonra nedenini buluruz ama artık bize bir yararı olmaz. Belki bir mikrop ya da virüs. İşlenmiş demiri ya da başka metallerle yaptığı alaşımları yiyen bir nesne. Ama bu şey demir minerallerine saldırmıyor. Öyle olsaydı bulduğumuz şu maden yatağı çoktan tükenmiş olurdu."

"Eğer bu doğruysa," dedi Decker, "biz ona uzun zamandır beklediği ilk büyük yemeği getirdik. Bir ziyafet çektik, hem de bin yıldan, belki de milyon yıldan beri beklediği. Ama burada metal üretilmiyor, herhangi bir metal fabrikası yok. Yaşamına nasıl devam etti? Hiçbir şey yemeden nasıl yaşayabildi?"

"Hiçbir fikrim yok, dedi Waldron. Sadece metallere düşkün olan bu şey belki de bir organizma değil. Belki de atmosferdeki bir nesne. Varlığını kontrol etmiş olmalıydık."

"Atmosferi kontrol ettik, biliyorsunuz."

"Ama..." cümlesini tamamlamadan önce Decker, söylediğinin ne kadar kıymetsiz olduğunu anladı. Evet, atmosfer kontrol edilmişti ama insanoğlu daha önce hiç karşılaşmadığı bir şeyi nasıl farkedebilirdi? İnsanın algılama ve kavrama kapasitesi bildikleri ve tecrübesiyle sınırlıydı.

İnsanoğlu kendisini sadece öğrendiği ve hayal edebildiği şeylere karşı koruyordu.

Decker ayağa kalktı ve hâlâ çadırın köşesinde, robotun ayaklarına düştüğü yerde duran Jackson'ı gördü.

"İşte kaygılarınızın yanıtı," dedi biokimyagere. "Buraya vardığımız gün salonda yaptığımız konuşmayı hatırladınız, değil mi?"

Jackson başıyla evet'ledi. "Hatırlıyorum komutanım."

Ve birden Decker, her tarafın derin bir sessizliğe gömülmüş olduğunu farketti.

Yağmuru haber veren şiddetli bir yel ormandan çıkıp geldi ve tenteyi şaklattı.

Decker gezegene indiklerinden beri ilk kez, rüzgarda, düşman bir dünyanın düşman kokusunu hissetti.

MAKALE Osmanlıcadan aktarım ***A. Osman Yıldırım***

"RESİMLİ PERŞEMBE"YE GÖRE

BİN YIL SONRA NELER OLACAK ?..

Aşağıdaki makale Hakan Alpin'in arşivinde bulunan 10 Teşrinievvel 1341 (=1925) tarihli Resimli Perşembe Dergisinin 29. sayısından dilimize aktarılmıştır.

Fennin yeni keşiflerine göre herkes tüysüz olacak, kadınlarla erkeklerin kıyafetinde fark kalmayacak, hiç kimse uyumayacak, soğuk almayacak, çirkin insan kalmayacaktır.

İngiltere'de Profesör Löf, İstikbal(1) isminde yazdığı eserde bin sene sonra olacak şeyler hakkında şu malumatı veriyor:

Bundan bin sene sonra yeryüzünde her insan, erkek ve kadın herkes tüysüz olacak. Kadınlarla erkeklerin giydikleri elbise arasında pek ehemmiyetsiz bir fark kalacak. İki cins de yün veya pamuktan yapılmış deniz gömleği gibi baştan geçme elbiseler giyecekler. Giyinmede noktai nazar(2), zarif görünmeden ziyade elbisenin sıhhi ve rahat olması, (radyo ihtizazlarını(3) suhuletle(4) alabilmesi olacaktır?).

İnsanlar vakitlerinin dörtte ikisini hata daha fazla vakitlerini uykuda geçirmeyecekler. Uyku maziye ait birşey olacak. İnsanlar yemeklerini böyle muntazam hareketler yaparak değil bir makine gibi düğmeye basarak yiyecekler ve yemek yemek için ellerini değil makineleri kullanacaklar, veya yemek maidelerine tüpler vasıtasıyla inecek. Yemek yiyorken elleri diğer işlerle meşgul olabilecektir. Bütün yiyecekleri sanayi surette 'ihzar'(5) edilecek bunlar çok mebzul(6) olacak.

Artık soğuktan şikayet ve kömür hazırlamak derdi kalmayacak. Bütün sene sanayi güneşi ziyası(7) ve harareti ile sıcak temin edilecek, büyük sanayi güneşi istasyonları te'sis edilecektir. bu istasyonlar güneşin hararetini Şubat birden gününü sani, otuzbire kadar aynı derecede bulunduracaktır. Bu keşifler, bu günkü fennin yapmaya muktedir olduğu bazı keşiflerdir. Ve bunlar alilamiya(8) tahminler değil bir riyazatçının(9) iki kere iki dört eder demesi kadar hesaplar ve ölçüler üzerine mesusdür. 'İstiklâl' ismindeki eserinde bunlardan bahs eden Profesör Löf diyor ki:

"Benim keşiflerim hülya mâali(10) değildir. fenni bir tetkik, medeniyetin insanları götürdüğü hedefleri ölçmek neticesinde elde edilmiş bir hakikattir. Otuz sene evvel telsiz telgraf bir yarıda idi. Bu gün, gün ile arz arasındaki mesafeyi ölçen bir köprüdür. O halde yarın neler olacak?..

İnsanların dimağlarını(11) tetkik eden ruhiyatçılar uykunun mesareten ve uyku saatlerinin tedrici azalmasını kabul ediyorlar. Arılarla karıncalar hiç uyumazlar. Uykunun yegâne hadameti(12) vücuttaki hücrelere ve dimağdaki nihai şevkiye yeni faaliyet vermektedir.

Doktor Karabel vesaire hayatçıların tecrübelerine göre bunu sanayi vasıtalarla vermek mümkündür. İnsanları hayatta bulunduran hayati kuvvetin, bugün artık elektrik kuvveti olduğu sabit olmuştur. İnsanların bu elektrik istasyonları vasıtası ile alması, radyo ile ikisinin eksik enerjisini tamamlaması mümkün olacak, hayatımızın dörtte üçünü uykuda geçirmeye ihtiyaç kalmayacaktır.

Esvablarımız(13) radyo ziyalarını suhuletle ma'as edebilecek bir hale getirilecek, ince madeni kolay gibi kumaşlar icad edilecektir. Uzun gün bu elektrik kuvveti altında makina gibi işleyen insan vücutları akşamları yine sanayi vasıtalarla huzur ve zevke gark edilecektir.

Kadın ve erkek elbiseleri hemen de aynı olacak, bir akşam dansında birbirinden hoşlanacak olurlarsa sabaha kadar dans edebilmek için elektrik istasyonlarından kuvvet alabilecektir. Geceleri sekiz-on saatimizi lüzumsuz yere geçireceğimize eğlence yerlerinde geçireceğiz.

Bin sene sonra kadınların başındaki saç bugün sakallı bir kadın ne kadar çirkin görünürse, öylece çirkin görünecek. Umumiyet üzere herkes tüysüz olacak. Eğer iki-üç yüz sene evvelki insanlarla bugünküleri kıyas edecek olursanız, bugünkülerin tüyleri gayet azdır, bin sene sonra hiç kalmayacak. Eski insanların yalnız yüzleri değil bütün

(1) İstikbal : Gelecek
(2) Noktai nazar : Dikkatin ve bakışın üzerinde toplandığı şey.
(3) İhtizaz : Havanın sesten dalgalanıp sesi nakletmeye vasıta olması.
(4) Suhulet : Yumuşakça ve net.
(5) İzhar : Huzura getirme, hazır ve mevcut.
(6) Mebzul : Bol bulunan.
(7) Sanayi Güneşi Ziyası : Elektrik.
(8) Alilamiye : Belirsizce, körlemesine.
(9) Riyazatçı : Matematikçi.
(10) Hülya Ma'ali : Olmayacak bir hayal.
(11) Dimağ : Beyin, akıl, şuur.
(12) Hadamet : Yenilik, gençlik.
(13) Esvab : Hazır elbise

vücutları iri tüylerle mahitdi.

Saçlı kadın kalmayacak, onlarda başlarını erkekler gibi düzeltmeye ve aynı şekilde şapkalar giymeye mecbur olacaklardır. Saçsız kadınlar bu günkü saçsız erkekler kadar tabii olacak.

Gün yüzü cisimler ile dolacak, bunlar pek uzak mesafeden kocaman arılar gibi görünecektir. Tayyarelerin fevkinde bulunacak olan alelade makina değil belki hemen canlı şeyler olacaktır. Evren alimleri, fen adamları, şimdi kainatta naim halinde bulunan ve dimağ beşerin kendine mahsus kudretini alan şayanı hayret kuvvet ona sıradan bazılarını zapt ve idare etmek usulünü keşfetmiş bulunacaklardır.

Müstakbel hava sefinelerinin(14) kanatları müteharrik(15) ve kapla inhina(16) olacak ve bütün satıhları insandaki sinirlere müşabih(17) tellerle muhat bulunacak, hareketini tanzim edecek olan bu sinirler şebih insani bir dimağdan yahud cümle asabiyeden kuvvet alacaktır. Bu şebih insanı dimağlar yahud cümle asabiyeler yüksek derecede mukavemete haiz mıknatıs elyaftan tehşif edilmiş elektrik mevcelerinden kuvvetli ceryanlar hasıl edecek sinir makamındaki teller vasıtası ile bu cereyanları tayyarenin her tarafına ve bilhassa müteharrik ve kaplı kanadlarına sevk eyleyeceklerdir.

Bu suretle hava sefineleri dimağ beşere mahsus kuvvadan bir kısmını temsil edebilecekler ve havada uçarken tesadüf edecekleri ahval ve şeraite karşı nu'men bir anlayış kabiliyeti peyda eyleyeceklerdir. Bu sayede dehşetli bir süratle uçacaklar, ve mislen Avrupa'dan Amerika'ya bir saatte veya daha az bir zamanda gideceklerdir. Aynı zamanda yine bu anlayış hassesi(18) sayesinde musamede(19) ihtimali hemen hemen kalmayacaktır.

Bu harikulade hava devlerinin mevtürü olmayacaktır. Arzın her tarafında sabit balonlara müşabih büyük ziyadar bir takım küreler bulunacaktır ki bunlar siyale kuvveti akümülatörü mesabesinde olacak ve evsitelerinden geçecek olan hava sefinelerine ikaz eden faaliyet kudretini verecektir. İstikbaldeki saatlerde tamamen başka şekilde olacaktır. Havada hasıl olacak tebdilatını(20) bir barometre gibi yirmidört veya kırksekiz saatten evvel haber verecektir. Fakat o zamanlar buna fazla ihtiyaç kalmayacak, çünkü fen o zamanlar soğuğu bir tarafa itecektir; aradaki tahviller de ehemmiyetsiz bir nispette olacaktır. Şimdiye kadar mütefenniler sanayi güneşi tahribesini yapmışlar ve bütün mevcudata tabii güneşin ve yerdeki hasseleri bu güneş ile temime mevkif olmuştur. Eskiden açık havada tedavi edilen bir çok hastalıkları bu sanayi güneşi ile tedavi etmektedirler. Bin sene sonra bu sanayi güneşi istasyonlarında temerküz(21) ettirecek, bütün dünyaya bu merkezlerden dağıtacak, mevsimleri bu şekliyle kontrol edeceklerdir. Sanayi güneşi harareti kutuplara kadar erişecek, bu buz deryaları münebbit ve meskun bir hale getirilecektir. Elektrik telleri ihtiyaç halinde yağmur yağdıracak, yahut bulutları dağıtacak ve havada vücuda getireceği tabii tebdilat neticesinde hiç bilmediğimiz nebatat ve meyvalar meydana gelecektir.

Bir şehrin bütün sakinleri aynı dakikada tüpler vasıtasıyla yemekleri midelerine nakledecek, veyahut bir elektrik düğmesine basıp bunu temin edeceklerdir. Bugünkü mütefenniler(22) elektrik vasıtasıyla nebatatı büyütmeyi seri ve ucuz bir surette yetiştirmeyi temin etmişlerdir, yarınlar bunu niçin temin etmesin.

Nebatat gece gündüz büyüyecek, senede ikiden fazla harman yapılacaktır. Bugünkü fen, mısırı 16 kademeden fazla büyütmeye muvaffak oluyor, pamuğu, mısırı, pirincin kaloride disodyum ile büyütülmesi hakkında yapılan tecrübeler bunların tezayid nispetini yüzde otuzdan altmışa çıkartmıştır. Yarınki tecrübeler kimbilir daha neler meydana getirecektir. İnsan vakit kazanmak için yemek yerken gazete okuyacağına radyoyu kulağına geçirecek, alakadar olduğu havadis ne ise derhal bu vasıta ile işitecektir. Hatta alakadar olduğu hadiseyi uzaktan hemen işitebilir, hem de görebilir. Alındığı radyoyu resim istasyonlarından birine rapt edince bir taraftan kulağıyla hadiseyi işitecek, diğer taraftan radyonun camlarına aksedecek şekilleri de görecek-

1925 Tarihli makalede kullanılan illüstrasyon.

(14) Sefine : Gemi.
(15) Müteharrik : Kımıldanan, oynayan, dönen, hareket eden.
(16) İnhina :Eğrilme, bükülme.
(17) Müşabih : Benzer.
(18) Hasse : İnsan ve hayvanlardaki beş duyu organı.
(19) Musademe : Rastgele birlikte bulunma.
(20) Tebdil :Değiştirme, başka bir şekil ve surete koyma.
(21) Temerküz : Belli bir yerde toplanma.
(22) Mütefenniler : Bilimadamları.

بیك سنه صوکرا نه‌لر اوله‌جق؟

فنك بگی کشفلریه کوره هرکس تویمز اولوجق، قادینلرك ارکلرك قیافتنه، فرق قالمایه‌جق، هیچ کیمسه اویومایه‌جق، صفوق اولمایه‌جق، هیرکس آسانه قالمایه‌جقدر.

انکلیزده پروفسور (لوف) ، « اسپیکتاتور » استه‌سنه یازدیغی آرده بیك سنه صوکرا اولاجق شیلر حقنده شو مطالعاتی ویریور :

بوگون بیك سنه صوکرا یاشیورز ده هر انسان ، ارکك وقادین هرکس تویمز اولاجق ، قادینلرله ارککلرك کیدکلری البسه آرهسنده بیك اهمیتلی فرق قالمایه‌جق ، ایکی جنس ده چاپ وپاپوچلری پانتلرلی ده‌کولمك کی باشلرینی کیه‌جك البسه‌لر کیه‌جکلر . کیسه‌ده نقطهٔ نظر طریق کورتمکدن زیاده البسه‌لك نصل وراحت اولاجق ، زادوو اهمیتلرلری سویله‌ك آلا یلسی اولاجقدر .

انسانلر وفکرلرینك درجه ایکیسی ، حتی دها نقطه وقطرلی اولدوقه کیچه‌جکلر . میه‌جکلر . اوچنو ماضی یه عائد برشی اولاجق . انسانلر یکدیکری یوزلرینه متنفر حرکتلر یاپارق دکل ، برمدکیه کی دوکه‌یه یاصه‌رق بیه‌جکلر ، و چنکی یك ایچون الفرق دکل ، ماکینه‌لری قوللانه‌جقلر ، ویا بیك معدنیه‌نك یرلر واسطه‌سیله ایشه‌جك . یك چوکن الری دیکر ایشلره مخصوص اولایه‌جکلر . بوگون بیه‌جکلر مسی صورتده اعتبار ایدیلمه‌جك ، وکر چوق بیدوق اولاجق

آرتق صقوقلدن شکایت ، وکوتورو حاصلاتی دردی قالمایه‌جق . بوگون سنه سنی کوتلن هیاتی و حرارتی ایله سیماتی تأمین ایدیلمه‌جك ، یوخه سنی کوتلن استاسیونلری تأسیس ایدیلمکدر ، و استاسیونلر کوتلشك حرارتی شباط یرلرن کاوونلری اوتوز یره قدر سنی درجه‌ده بولونه‌جقلردر .

وکتلر ، بوگونکی تلك بایمه جقدر اولدیغی یعنی کتللردر . وبوکون اوله‌لی الصا خسیتر دکل ، بر ریاضیه‌یك ایکی کره ایکی درت ایدر درسی قدر جایلر واوتوملرلرنه مؤسسدر . « استقبال » ، انسانده کی آرتمه یولرلرن بحث ایدن پروفسور دیبورکه :

« بم کتابلرم پر مالیخولیا دکادر . حتی بر تدقیق ، مدنیتك انسانلری کوتوریدیکی هدفلری اولیلك تیپه‌سنه‌کاملا یاقلشمقدر . اوتوز سنه اول کسر طرفلی بر پارچا ایدی ، بوگون کوکه ایله آرمی ایراسنده‌کی مسافه‌دن اولجی برکوروندی . کوکله ، پارچه‌لر اوتومبیل ! ..

انسانلرك دماغلرینی تدقیق ایدن روحیاتچیلر اوشوتك بعضلرینی و اوکو سانطرینك تعرفیی آزالمسی قبول ایمیورلر . آرتیلر تأثرلرینی بیه اویومازلر . اوشوتك یکانه حدتی وجودده‌کی جیرلره و دماغه‌کی تماغ شوکریه یك فعالیت ویرمکدر .

دوغرو قرایلی وساکروحیاتچیلرك تعریفلرینه کوره بوتی سنی واسطه‌لرله ویرمك مکنتدر . انسانلری حیاتده یولدیران حیاتی قوتك ، بوگون آرتق الکتریق قوتی اولدیغی ثابت اولمشدر . انسانلرك یو الکتریق استاسیونلر واسطه‌سیله آلمسی ، رادیوایله اکسیك تعرآزینی تاملاسی ممکن اولوجق ، حیاتلرك دوزنده اویقی کیرمك احتیاج قالمایه‌جقدر .

اوتوموبیل رادیو صیالرینی بیوتلرله تعس ایدیه‌جك یر یاه کتیره‌جك ، ایچا مدنی قالای کی قاشلر ایجاد ایدیه‌جکدر . اوزون کون یو الکتریق قوتی آلمدن یا کنه کی ایشلرین انسان وجودلری آقتاملری یه سنی واسطه‌لرله حضور و ذوقه کرق ایدیه‌جکدر .

قادینلرك البسه‌لری همزه حتی اولاجق، پرآقشام دانسه‌لرینه برلرلرندن خوشلانه‌جق اولورلرسه

بیك یدك ایچرسه هرجهتن قوی آلمزیه کیره‌جك ، یه قارشیسه قوتسزی دیکرلرینی دیکه‌رك قوتلرینی شکللری دکیشدیره‌جکدر .

انسانه‌کی سیکیره‌ره مشابه تکلفلر
لاقه جایی قابل سرین یالوندیره‌جك
صنعتی تدریجی ایله عصیانه قصد
ایدرلرسه دانسی ایچلك حکمی

ایدیه‌جك شکللریده کوره‌جکدر . حتی وشکللری دوغره عکسی ایتمه‌یوب ر سیماسا کی اولیورسه‌ده بوگون دنیا حالتلرلی تقیب ایلسه‌ده ممکن اولابیلیر .

پروفسورلوفك ادعا ایتدیکی وشیلرك رقصی دها شیمدیدن محسوس اولمشدر . بوگون می سایه‌سنده برتلاقی اوریمیلرلرنی کوزه‌یورلر ، ایچدیکی سیکیرلرك تعدادینی صایه‌یلیورز . بوگون بوتر الکتریق رقیاته بدل مستعدلردر . چین زمانده حیات اولاجق‌ده قوتك مأمولدر .

بوگون رادیو واوتومبیله اوزاق مکتلرده‌کی بیانولری، قوسلری دیکه‌بلك ممکن اولیورمی؟ پروفسورلر مطلقیی بالکز جلبه‌لرینه دکل، بوتون دنیایه مبنی دیقتده ایتیجه‌لرینه‌یورلر . بوسوزك بر خلقك سرتندن دیکرلرینه زهمتسز وبرمسز استفاده ایدیه‌جکدر .

پروفسوره کوره بوگون انسانلری هوا ایچون خسته‌لقر الکتریق واسطه‌سیله سرعتله تداوی ایدیلیه‌جك، حتی وزنلك ، کاسرك ، تداوی‌سی‌ده الی الکتریقله قابل اولاجقدر ، یکی براصول براتی‌سیدان اولاجقدر . بحث اختیاریله هرکس اولی‌الاده‌لی اولاجقدر . عملیات جراحیه برفرد دوعای دوغماز اجرا ایدیله‌جك، هاتی خسته‌لق طلسلری موجودسه درحال کشف مشاهده‌یه آلنه‌جقدر . بوگون بسل آکری بر برون ، بر چیکه دها کوچوك باشده عملیات جراحیه ایله تصحیح ایدیلیورسه اوزالمزده هر خسته‌لق بوصورتله تداوی ایدیله‌جکدر .

نفوس قوانونی ، نفوسك چوغالمسی ومع حرکتلری الله طیس برقی اولاجقدر . بیك آز انسانلر خسته چوجوق‌دوغورمسی‌ایچون ساعده ایدیله‌جکدر . بر فرده دوغورلر طرفندن اخذ ایدیله‌جك، حکومت طرفندن تسجیل ایدیله‌جکدر . دنیاده انسانلر اوندر چوغالاجق، دنیا یوزی اسیاسیله قاپلی کلیه‌جك، دوغورمق قوتلری آلته

(مابعدی یدنجی صحیفه‌ده)

اوله‌جقدر .

سیماسه اندر دانسی ایده بیلمك ایچون الکتریق استاسیونلرندن قوت آلایله‌جکلردر ، کیه‌لری حکیر اوی ساعتلری یتاقده ژسه‌رتور کیه‌جکلردر ، کلیه‌سه برلرندکیه‌جکلر ، بیك سنه صوکرا قادینلرك یتندکه‌ی صاچ ، یوکون صقالی برقاریه‌لرینه‌کیه‌جك کوروتورمه ، اوطه‌سه چیرکین کوروتمه‌جك ، و هیویت اوزره هرکس تویمز اولاجق . اکر ایکی اوچ یوز سنه اولنی انسانلرله یوکونکلرك نوفوس ایدیه‌جك اولورسه‌کز ، یوکونکلرك نوفوسی بیك آزدر ، بیك سنه صوکرا هیچ قالمایه‌جق . بیك انسانلرك یالکز یوزلری دکل ، یوکون وجودلری ایری ویرله عائلدری .

مساعیل قادین قالمایه‌جق ، اولدوقه یاشلرش ارککلر کی دوز کسکه و عیق شکللده شیاقلر کیمسه کیمسه اولاجقلردر . صاچلرینه قادینلر یوکونکی صاچلرینه ارککلر قدر طبیعی اولاجق .

کوك یوزی جسیم هواسیله‌لرله طولاجق ، یوکر یك اوزاق مسافه‌لری توجه‌لرله قیسه کوروله‌جکدر . طیارلرك توقفده وقتلرده اولان وسعتلرینه علی‌الدوام ، تاکه‌لی دکل ، بشکه جان جالی‌طیارلر اوله‌جقدر . کورمان هاکر ، فن آلمدری ، شمدی کاشانه‌ده قالمش عائلدن و دماغ بعمراط کیدیه‌مخصوص قدرتی آلان شایان حیرت قوت هناصرلرلن بعضلرینی ضبط وداره ایتمك اصولی کشف ایتمش بولنه‌جقلردر .

مستقبل هواسیله‌لرینك قادینلرمتعلق وقابل اعما اولاجق و یوکون سطحلری انسانده‌کی سیکیرلره مشابه نظره خطط اولنه‌جق ، حرکاتی منظم ایدیه‌جك اولان یو سیکیرلر شبه انسانی برماده‌در ، یاخود جله‌تحصیدن قوت آلایه‌جقدر .

یو شبه انسانی ماکنر ، یاخود جله‌تحصیدار یوکسك درجه‌ده عقلاوی حاکم مقناطیس ایالتلری تکثیف ایدیلن الکتریق موجدارلرندن اولق حرارتی حاصل ایدیه‌جك وسیکیرلرلنده‌کی عقل وسائسه‌یله یوجریانلری ضیاء‌لك عینیه‌لرینه و بلطانه‌سه تحرك و قابل اعما قادرلرینه سوق ایدیه‌جکلردر .

یو سورتله هوا سفینه‌لری دماغ بحره خصوص اولدیغی برشیدن کیلی ایدیه‌جکلر ، و هواده اوچه‌رکن تصادفی ایدیه‌جکلر اصولی و شرائطه کارش یوعاً یر آکلیس قابلیتی پیدا ایدیه‌جکلردر . وسایده‌دقیقه‌لرنه‌سه‌اوچیلر وطلا آورووادن آمریقایه یر ساعت وزوه‌آز بر زمانده کیدیه‌جکلردر . حتی زمانده یه یر آکلیس حاصه‌سی سایه‌سنده سفاده‌ایتمش جان حاصل ایدیه‌جکدر .

یر یوزی‌الماده هوا دیوزلرینك موجودی اولیه‌جکدر . اوزاق‌لرده‌کی‌ثابت بالونلره سفاده یوچون سیاحلر برطاقم‌کرلونلرله جدیکه‌لر برر سیاحه قوتی آکومولاتوری حاضرلنه‌جق اولاجق و اوسطرتدن کیه‌جك اولان هوا سفینه‌لرینه اتصا ایدن سفینه قدرتی ویرمکدر .

استاسیونلرك سیاحلرده تماماً یاشلنه شکللده اولیه‌جقدر . حتی حاصل اولاجق تبدلاتی بر دوره‌لی بکریی دوت وبا قرق سکز ساعت اوزی حیرت ویرمکدر . فقط اوزماظر یوکه اشیاء اختیار قابلیتی یوقدر . بوکه فن اوزماظر سوتونی برطرف ایدیه‌جك ترتیباتی کوزلرده اجراسه جزئی بر اشیاء اولاجقدر .

شیمدیکی طلسلر مثلا سنی کوتلن تحریسی یاغلر ، بوکون موجوده طلیس کوتلنلرده‌ردیکی حاصلاتی و کوتلن ایله تماسه کوتلرلر ، اصکیدن آمیق مواده تداوی ایدیلن ترپیوتل خسته‌لقلری ، یوکون یوسنی کوتلن ایله تداوی ایدیله‌جکدر . یالکز سنه صوکرا یوسنی کوتلنی استاسیونلرله ، مرکز ایتدیرمیه‌جك ، بوتون دنیایه یو مرکزلردن دایه‌دیجك ، موسیقاری یوکه نوتلرلی ایده‌جکلردر . سنی کوتلنك حرارتی طیاره قدر ایریشه‌جك ، یو یوز درجاری ثابت وسکون برحاله کتیریله‌جکدر . الکتریق طرفی احتیاج حاصله‌یاخود یرلشدیکی یاپیلر ، یاخود یوکسك دیوارلرله یو هواده وجوده کتیریله‌جك طبیعی تسهیلات نتیجه‌سنده هیچ بیله‌دیکمز نایاب ومیوه‌لر میدانه کلیه‌جکدر .

بر شهرك بوتون سا کنلری سنی دلیله‌ده تویلر واسطه‌سیله یکلری مصارفلری نقل ایدیه‌جك ، یاخود بر الکتریق دوکمه‌سه یسوب یوتی تأمین ایدیه‌جکلردر ، بوکونکی مقناطیس الکتریق واسطه‌سیله یاپاتی بوتونکی و سرایح واوتیوز پرصوزنده یتیشدیرمکی تأمین ایتملردر ، پارمقلر یوتی چیون تأمین ایدیه‌جکلردر .

یاپات کیمه کونسوز یوتوله‌جك ، سده ایکیدن فقله عرمان یاپیلاجقدر . بوکونکی فن مصری اون آلتی قدمدن فضله یوتونکه موافق اولیور ، یاخود بر مصرك ، برملت قورنه دوصوردوم ایله یوتولمسی حقده یازیلان تحریرلر ، یوتولر تراید نسبتی یوزده اوتوزدن آلتمشه چیقارمشدر . پارمقلر تحریرلر کیم یازیر دها نفلر میدانه کتیره‌جکدر . انسان وقت قازانمق ایچون یك چوکن قرنه اوقویاجقدر رادیوی قولاقده کیدیه جك ، علاقه‌دار اولدیغی حوادث نمایه درحال یو واسطه ایله اینیشه‌جکدر . حتی علاقه‌دار اولدیغی حادثه‌ای مبنی دلیله ده اوزالدقی هر اینیشه‌یازیلر ، هرده کوره‌یازیلر . الدوکی رادیوی رسم استاسیونلرندن برینه ربط ایدیلمه برلرندن قولاغیله حادثه‌ی اینیشه‌جك ، دیکر برلرندن رادیوتك جلدرینه مکنس ایدیه‌جك شکللریده کوره‌جکدر . حتی وشکللری دوغره عکسی ایتمه‌یوب ر سیماسا کی اولیورسه‌ده بوگون دنیا حالتلرلی تقیب ایلسه‌ده ممکن اولابیلیر .

پروفسورلوفك ادعا ایتدیکی وشیلرك رقصی دها شیمدیدن محسوس اولمشدر . بوگون می سایه‌سنده برتلاقی اوریمیلرلرنی کوزه‌یورلر ، ایچدیکی سیکیرلرك تعدادینی صایه‌یلیورز . بوگون بوتر الکتریق رقیاته بدل مستعدلردر . چین زمانده حیات اولاجق‌ده قوتك مأمولدر .

بوگون رادیو واوتومبیله اوزاق مکتلرده‌کی بیانولری، قوسلری دیکه‌بلك ممکن اولیورمی؟ پروفسورلر مطلقیی بالکز جلبه‌لرینه دکل، بوتون دنیایه مبنی دیقتده ایتیجه‌لرینه‌یورلر . بوسوزك بر خلقك سرتندن دیکرلرینه زهمتسز وبرمسز استفاده ایدیه‌جکدر .

پروفسوره کوره بوگون انسانلری هوا ایچون خسته‌لقر الکتریق واسطه‌سیله سرعتله تداوی ایدیلیه‌جك، حتی وزنلك ، کاسرك ، تداوی‌سی‌ده الی الکتریقله قابل اولاجقدر ، یکی براصول براتی‌سیدان اولاجقدر . بحث اختیاریله هرکس اولی‌الاده‌لی اولاجقدر . عملیات جراحیه برفرد دوعای دوغماز اجرا ایدیله‌جك، هاتی خسته‌لق طلسلری موجودسه درحال کشف مشاهده‌یه آلنه‌جقدر . بوگون بسل آکری بر برون ، بر چیکه دها کوچوك باشده عملیات جراحیه ایله تصحیح ایدیلیورسه اوزالمزده هر خسته‌لق بوصورتله تداوی ایدیله‌جکدر .

نفوس قوانونی ، نفوسك چوغالمسی ومع حرکتلری الله طیس برقی اولاجقدر . بیك آز انسانلر خسته چوجوق‌دوغورمسی‌ایچون ساعده ایدیله‌جکدر . بر فرده دوغورلر طرفندن اخذ ایدیله‌جك، حکومت طرفندن تسجیل ایدیله‌جکدر . دنیاده انسانلر اوندر چوغالاجق، دنیا یوزی اسیاسیله قاپلی کلیه‌جك، دوغورمق قوتلری آلته

(مابعدی یدنجی صحیفه‌ده)

tir. Hatta bu şekilleri duvara aksettirip bir sinema gibi oturduğu yerden bütün dünya hadisatını takip etmesi mümkün olacaktır.

Profesör Löf'ün iddia ettiği bu şeylerin bir kısmı daha şimdiden usul bulmuştur. Bugün fen sayesinde bir tarlayı üç mil uzaktan görebilir içindeki sığırların miktarını sayabiliriz. Bütün bunlar elektrik terkiyatına bağlı meselelerdir. Yakın zamanda hakikat olacağı da kuvvetle me'mul.

Bugün radyo vasıyasıyla uzak memleketlerdeki tiyatroları, konserleri dinlemek mümkün olmuyor mu? Profesörler nutuklarını yalnız talebelerine değil bütün dünyaya aynı dakikada işittirebiliyorlar. Bu suretle bir milletin harsından diğerleriyle zahmetsiz ve parasız istifade edecektir.

Profesöre göre bugün insanları mahveden hastalıklar elektrik vasıtasıyla tedavi edilecek. Hatta veremin, kanserin tedavisi de elektrikle kabil olacaktır. Yeni bir usul cerrahi meydan bulacaktır. Sıhhat itibariyle herkes fevkalade iyi olacaktır. Ameliyat cerrahiye bir fertte doğar doğmaz icra edilecek hangi hangi hastalık alametleri mevcut ise derhal taht-ı müşahadeye alınacaktır. Bugün nasıl eğri bir burun, bir çene daha küçük yaşta ameliyat cerrahi ile tashih ediliyorsa o zaman da her hastalık bu suretle tedavi edilecektir.

Nüfus kontrolü nüfusun çoğalmasına mani hareketlere en tabi bir şey olacaktır. Pek az insanlara fazla çocuk doğurması için müsaade edilecektir. Bunlar da doktorlar tarafından intihap edilecek, hükümet tarafından tescil edilecektir. Dünyada insanlar o kadar çoğalacak ki, dünya bunları istihabe kafi gelmeyecek, doğurmak kontrol altına alınacaktır. Analık, kadınlara en şayan hürmet ve tahdid edilmiş meslekleri olacaktır ve bu meslek hükümet tarafından mali kontrol altına alınacaktır. Çocuklar laboratuvarlarda fenni vesaitle doğurtulacaktır. Ölümüne mani olmak için doktorların tahs nezaretinde hastanelerde büyüyeceklerdir. Bu alimin bin sene sonra olacağını haber verdiği hadiseler bunlardır. Bundan ikiyüz sene evvelden bugüne kadar meydana gelen terkiler babalarımız için nasıl hayal görünmüşse, bugün bize hayal görünmesi tabiidir. Unutulmamalı ki Galile (Galileo), birkaç asır evvel gökteki yıldızların isimlerini ve mesafelerini söylediği zaman halk gülmüş ve onu taşlamışlardı.

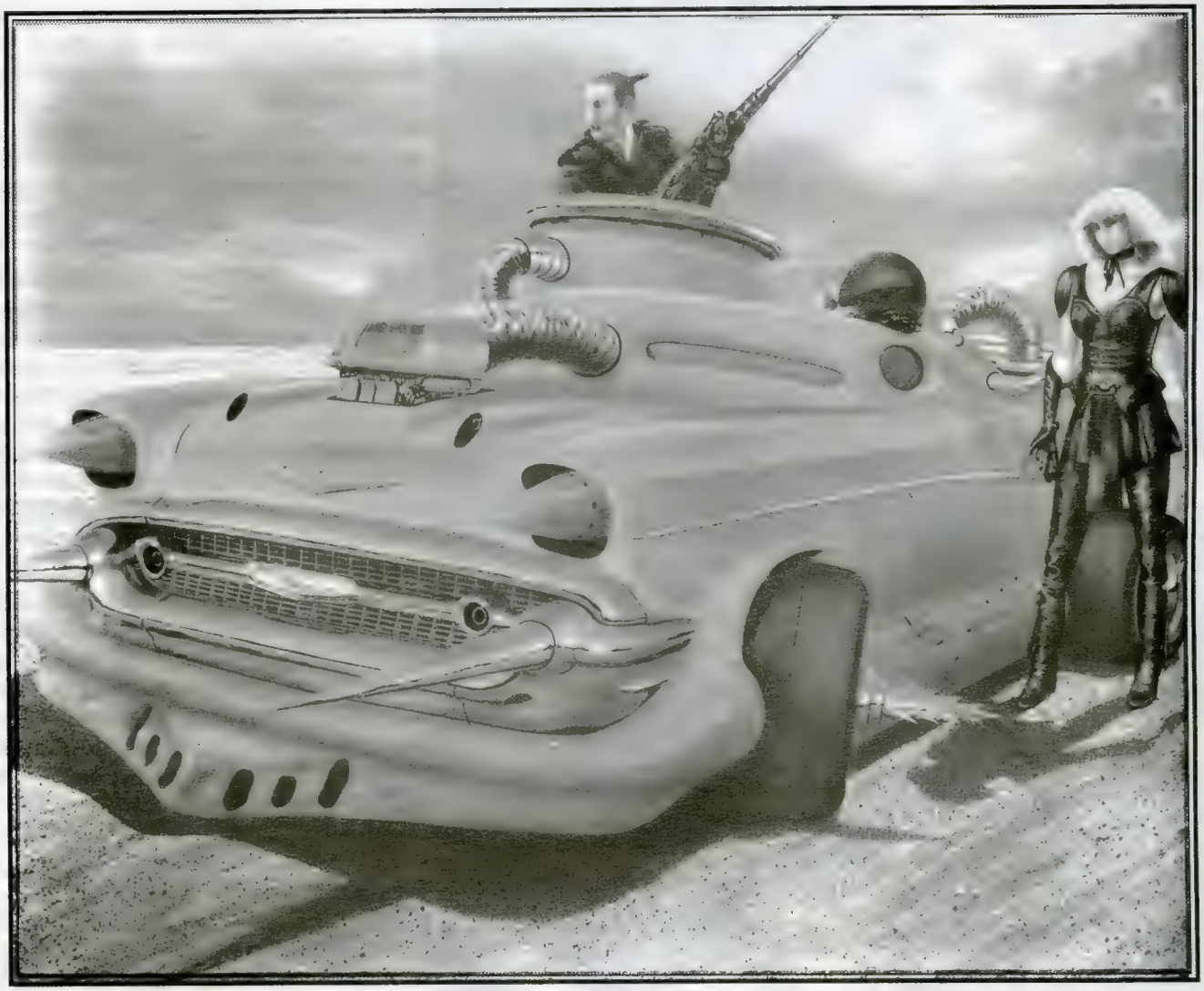

KİTAP TANITIMI

Emrah Göker

OTOMATİK PİYANO : POST FORDİZMİN KARABASANI?

Kurt Vonnegut Jr'ın *Otomatik Piyano* adlı bilimkurgu kitabı, geçtiğimiz günlerde Bilimkurgu serisinin en son (ve en kalın) kitabı olarak piyasaya çıktı. İnsanı yer yer güldüren, yer yer kızdıran bu eseri ele alırken, iki nedenle Vonnegut külliyatından ayırmak istiyorum. İlkin, Otomatik Piyano yazarın yayımladığı ilk roman. (1952'de ilk kez basılmış, ancak Metis Yayınları kitabın künyesinde tarihi 1962 olarak göstermiş; yazarın künyesindeki bilgiyle çelişiyor). İkinci olarak, ki bu tamamen kişisel, kitabı yazarın edebî kimliği içinde bir yere oturtacak kadar Vonnegut okumuş değilim.

Kitap hem dönemin iki kutuplu statükosundan, hem de Zamyatin-Huxley-Orwell geleneğinden etkilenerek bir anti-ütopya yaratıyor. 1960'larda dünyayı kasıp kavuran "alışılmış" Atom Savaşı'ndan sonra yükselen geç 70'lerin yeni Amerika Birleşik Devletleri'nde geçiyor olaylar. Ekonominin seçkin güçleri, askeri ve siyasi seçkin güçleri aşarak "dizginleri" ele geçirmiş bulunmaktadır (aslında gerçek dizginler makinelerdedir). Müdür ve mühendislerden oluşan, profesyonel, üstün zekâlı, mükemmel eğitimli, "erkek" ABD'li beyazlar sanayi üretimini ve hizmet sektörünü (ve sanırım tarımı da) planlamakta, kotalar koymakta, ve pazara dağıtmaktadır. Kapitalist rekabet ortadan kaldırılmıştır. Ne var ki tüm üretim süreci tam otomasyonda olduğundan, fabrikalar müdür ve mühendislerin denetiminde, mavi yaka işçilere gerek olmadan çalışmaktadır ve insanoğlu artık gerçek anlamıyla "Büyük Makina" tarafından güdülmektedir. Yeni Amerika'da "akıl" ve "zeki olma" çok önemlidir. Bilgi kartlarındaki (Vonnegut'un öngörebildiği en ileri veri depolama teknolojisi) deliklere indirgenmiş özgeçmişleriyle tanımlanan bireyler katı bir hiyerarşi içinde IQ ve diğer yeteneklerine göre sıralanmışlardır. Gerekli kültürel ve ekonomik kapitale sahip olanlar müdür-mühendis sınıfına dahil olmakta; eski işçi sınıfı, işlerini makinalara kaptırmış orta sınıf esnaf ve zanaatkâr, sosyal bilimciler, sanatçılar, yani "diğer" kesim refah devletinin engin olanaklarıyla (ama kıt kanaat) şehrin "öbür" tarafında yaşamaktadır. Üretim insansızlaşınca çoğu kişi boşta kalmıştır, saçma sapan eğlence ve işler türemiştir. "Sıradan adam"ın devletçe

sağlanan konutu, sağlık sigortası, ev makinaları, işsizlik maaşı vardır ama politik-askeri-ekonomik seçkin sınıflar zengin iken o fakirlikte diğer "sıradan adamlar"la eşittir.

Romanda iki melodi bir arada çalınıyor: Baş kahraman müdür Paul Proteus'un hoşnutsuzluktan "devrimciliğe" uzanan macerası ve ABD'yi ziyarete gelen Doğu ülkesi Bratpuhr'un Şahı'nın okuyucuyu kahkahalara boğan gezileri. Vonnegut makinalara tapmayı doğrudan eleştirirken Şahı çok iyi kullanmış. Özellikle "özgür ABD yurttaşları"na ısrarla "Takaru!", yani "köle" demesi ince bir alay.

Sürekli vurgulanan noktalardan biri insanların çalışma ve yaratma özgürlüklerinin kısıtlanmaması gerektiği; insanın kendini işe yaramaz hissetmesinin getireceği felakete işaret ediliyor. Ancak Vonnegut'un toplumsal eleştirisinde kanımca üç temel sorun var.

Birinci olarak, otomasyonun sınıf ayrımlarını ve eşitsizlikleri ortadan kaldırmayacağını doğru olarak belirleyen yazar, romandaki "alttakiler"i herhangi bir bilinçten yoksun bir yığın olarak resmetmiş. Bana öyle geldi ki onlara eski işleri geri verilir, liberal rekabetçi sistem geri getirilirse, kaybettikleri mutluluk ve "kendini yararlı hissetme" duygusu da geri gelecek. Müdür-mühendis-makina (3M) hegemonyasına karşı örgütlenen sözümona "devrimci" hareketin önderleri bile bu yığını bir şeyden anlamaz, köle ruhlu olarak görüyorlar. "Alttakiler" sahte bir Mesih ve Hitler'in Kahverengi Gömlekler'ine benzeyen üniformalarla güdülecektir (s. 273-274).

Bu da bizi Otomatik Piyano'nun ikinci sorununa götürüyor. Devrim anlayışı sorunu Amerikan know-how'ının mücevher değeri kazandığı "İkinci Sanayi Devrimi"nin yarattığı düzen baskıcı, zalim bir diktatorya değildir, hatta aslında sosyalist projeler olan ücretsiz sağlık hizmeti, ücretsiz konut, ücretsiz eğitim gerçekleştirilmiştir. Ancak sınıf ayrımları daha da keskin biçimde durmaktadır, nitekim insansız üretim de militarizm ve savaş sanayii sayesinde olmuştur. O zaman Vonnegut'un "devrimi" hedefini şaşırmış görünmektedir.

19.yüzyılın başlarında yeni teknolojili dokuma tezgahlarını kıran Luddist İngiliz emekçileri gibi Vonnegut'un "takaru"ları, elektrikli cihazlara, motorlara, bilgisayarlara saldırırlar. Yazarın politikacıları dev bilgisayar EPICAC'ın kuklaları olarak resmetmesi sık sık insanların makinalara Tanrı muamelesi yapmalarına göndermelerde bulunması, yani "saptırılmış hedefi" olan Büyük Makina'yı meşrulaştırma çabası tatmin edici değildir. Aksine Vonnegut "Çayırlar"da ve Kroker'ın kişiliğinde oluşturduğu müdür-mühendis mitolojisinin karşısına sahte devrimin "Hayalet Gömlek" mitolojisini koyarak yüzeysel dönüşüm anlayışını belli eder. Aslında "devrimcilerin" kendilerine kızılderili halkının özgürlük mücadelesini örnek almaları umut vericidir, ama özgürlükten çok çalışma hakkı temel istek olduğundan isyanın liderleri "Hayalet Gömlek Efsanesi"ne araçsal yaklaşırlar.

Üçüncü olarak, yazarın eleştirisinde ilk iki sorunda işaret ettiğim "dönüşümün aktörü" ve "dönüşümün kendisi" sorunsallarını sağlam bir temelde ele almaması, eleştirdiği fütürizmin (çeliğin, fabrikanın, makinanın, vs. kutsallaştırılması) karşısına sönük bir dinsel romantizm çıkarmasına neden oluyor. Hayalet Gömlek Derneği'nin tüm müdür ve mühendislere gönderdiği bildirgenin Protestan havası buna örnek (s. 282-284).

İnsanı Tanrı'nın yarattığı inancının "kanunsuz teknolojik gelişmeye duyulan aşırı güvenin ima ettiği inançtan" çok daha savunulmaya layık olduğuna Vonnegut'un kendisi inanıyor muydu bilmem, ancak dine sarılış, geleneğe, doğaya kaçış, 3M hegemonyasına karşı olmanın ön şartları olarak konulmuş gibi.

Vonnegut 2. Dünya Savaşı'nın tüm korkunçluğunu yaşamış biri olarak 1950'lerde Soğuk Savaş ve nükleer silahların artması sorunlarından müthiş kaygı duymuş olsa gerek. George Orwell 1949'da yayımlanan ünlü kitabı Bindokuzyüzseksendört'te "totaliter" olarak tanımladığı Sovyet komünizmine saldırırken, Vonnegut hemen üç yıl sonra Amerikan savaş sanayiini ve onun beyni olan mühendisleri hedef alıyor. Atom bombasının gölgelediği iki kitapta da serbest piyasa ekonomisinin ve rekabetin 70'lere kadar uzanan bir "Altın Çağ" başlatacağı öngörülememiştir. Günümüzde pazar payı savaşlarının makinalardan daha korkunç olduğu söylenebilir.

Herşeye rağmen Otomatik Piyano'daki "makina köleliği karşıtlığı" temasının arkasında yer yer çok ince ve o dönem için radikal sayılabilecek yergiler de bulunuyor. "Özgür düşüncenin sembolü olduğunu" sanan "büyük Amerikan bireyi"ne alaycı göndermeler, ABD ordusunun disipliner yapısına sert eleştiriler, Paul Proteus'un karısı Anita'da simgeleşen kariyerizm ve yabancılaşmanın eleştirisi, tüm bunlar metne zeka dolu bir incelikle yerleştirilmiş, mizahla harmanlanmış öğeler. Ek bir ayrıntı olarak baş kahraman Paul Proteus'un soyadı bir Yunan deniz tanrısının adı; sık sık şekil değiştiren, bilgeliği için insanların danışmak istedikleri içine kapanık bir tanrı. İlginç bir nokta.

Sonuç olarak, eleştirilmesi gereken yerleri olsa da kitap bence Metis BK serisinin şu ana kadarki en iyi kitabı. İmkansızlığı kesinleşmiş (acaba?) bir geleceği anlatması, teknolojik dekorunun bugüne kıyasla ilkelce tasarımlanmış olması heves kırıcı olmamalı. Müdür, mühendis, işadamı ve işkadınlarının 2000'lere girerken ulusötesi şirketler aracılığı ile ellerinde tuttuklan güç, Yeni Dünya Düzeni masalı, post-Fordist üretim kelamları, tüm bunlar kitaptaki çok güçlü bir refah devletinin başındaki müdür ve mühendislerden daha tehlikeli bir tablo çiziyor. Ve tablo bilimkurgu değil, gerçeğin ta kendisi.

Bu nedenle kitabı "post-Fordizmin karabasanı" olarak okumak ilginç olabilir. Bir yandan özel sektörün elinde olan üretim, öte yandan rekabetin yokluğu, sosyal devletin güçlülüğü, böyle bir toplum içinde makinaların yeri; 1997'nin "global" dünyasından 1952'nin korkularına bakmak, değişik bir okuma deneyimi oluyor.

ALTERNATİF SENARYO *Özlem Kurdoğlu*

ALIENS

Son Cephede Şafak

13

Yardımcı Dawnian ekibi Mineria'ya ulaşmıştı. Yeni gelen cureyler, getirdikleri portatif iyon avcıları ile gezegeni tarama işlemine başladılar. Bu arada Comet ekibinin tamamı gemide toplanmış, bir yandan böcek sızıp sızmadığını kontrol etmek için geminin avcısıyla içeriyi tarıyor, bir yandan da Minerian nöbetçisinin ameliyatının sonucunu bekliyorlardı.

Derrin elindeki bilgisayar çıktısını sallayarak içeri girdi. "Avcının ses verdiği tek iki yer ameliyat odasıyla mutfak," dedi anons yaparcasına. "Soğutucudaki yiyeceklerin bir kısmı bozulmuş da.."

Luce ayaklarını konsolun üzerine uzatmış, bilgisayarlardan birine veri yüklüyordu. Derrin'i duyduğunda hafifçe yüzünü buruşturdu. "O çorbada bir terslik olduğunu biliyordum zaten."

"Yapma.. içtin mi hepsini?"

"Yarısında savaşmaktan vaz geçtim."

"Sağlam adam," dedi Wil. "Ne zaman teslim olacağını iyi bilir."

Derrin başını sallayarak hafifçe güldü. "Ameliyattaki dostumuz hakkında bilgi isteyen var mı?" Dalgın bir ifadeyle oturan Ripley, bunu duyduğunda canlandı. "Ne öğrendin?"

"Adı Nooney Raffi," diye açıkladı Derrin. "Biri gençliğinde, biri de üç yıl kadar önce olmak üzere iki kere panik atağı geçirerek psikiyatrik kontrol altına alınmış. Arkadaşları tarafından benimsenmiş biri. Dengesini bozacak büyük bir travma geçirmediği sürece ilaç kontrolü altında idare ediyormuş."

"Saldırdığı sırada dostu düşmandan ayıracak hali kalmamış demek," dedi Luce. "Ripley'nin şansına bak.."

"Bunun için oldukça geçerli bir nedeni var," diye devam etti Derrin. "Adam arkadaşlarından birini kurtarmak için ortaya atılıp bir böcekle göğüs göğüse boğuşmuş. Burnunu ve sol yanağını mahveden darbeyi o sırada almış." Ripley'nin yüzünü buruşturduğunu gördü. Sahneyi gözünde ilk canlandırdığında kendisi de benzer bir tepki vermişti. "Bir başka arkadaşı yaratığı ateşle uzaklaştırmaya çalışırken üzerine alev sıçramış. Bu da yanıklarını açıklıyor."

"Ama bir böcekle boğuşup nasıl sağ kaldığını açıklamıyor," dedi Wil. "O yaratıklara fizik karşılaşmada karşı koyabilecek bir insan arasan zor bulursun."

"Aileden birine zarar vermezler," dedi Ripley.

"Ne?"

"Herhalde böcekle boğuştuğu sırada embryo midesindeydi. İmplante olmuş bir konağı hemen sezer ve asla öldürmezler."

"Onu implante edecek bir facehugger'la ne zaman karşılaşmış olabilir ki?" diye sordu Luce. "Ben şimdiye kadar on saatten önce gelişimini tamamlayıp konağını terkeden hiçbir embriyoya rastlamadım."

Derrin yeni bir ayrıntıyı hatırlayarak elini kaldırdı. "Bir dakika.. Raffi psikiyatrik hasta olduğunun bilincinde. Bir gün kadar önce en yakın dostuna, canavarlarla ilgili bir halusinasyon gördüğünü anlatmış. Örümceğe benzer bir yaratığın kendisine saldırdığını, ama kendine geldiğinde ortada örümcek falan bulamadığını söylemiş."

"Tanrım," dedi Ripley. "Bu onun yerine başka birisinin başına gelseydi, belki de saatler önce alarm verilmiş olurdu."

"Ya da o kişinin de psikiyatrik müdahaleye gereksinimi olduğuna karar verip aynı rahatlıkla otururlardı," dedi Wil. Haklıydı. İnsanlar böyle konularda genellikle çok geç harekete geçerlerdi.

Hicks kapıdan içeri girerek, "Haberler iyi," dedi. "Operatör az önce Minerian dostumuzu parazitten kurtardığını söyledi. Şimdilik durumu fena değilmiş."

"Dayanıklı adammış," dedi Wil. "Onca kan kaybına, yanıklara rağmen ayakta kalmasından belliydi."

Ripley başını sallayarak içini çekti. Daha bir-iki saat önce zavallı Minerian'ı kendi elleriyle öldürmek üzere olduğuna inanamıyordu. O sırada neden o kadar ürktüğünü herhalde asla çözemeyecekti.

14

Sands elindeki küçük havluyla terini silerken, eğitim alanın-

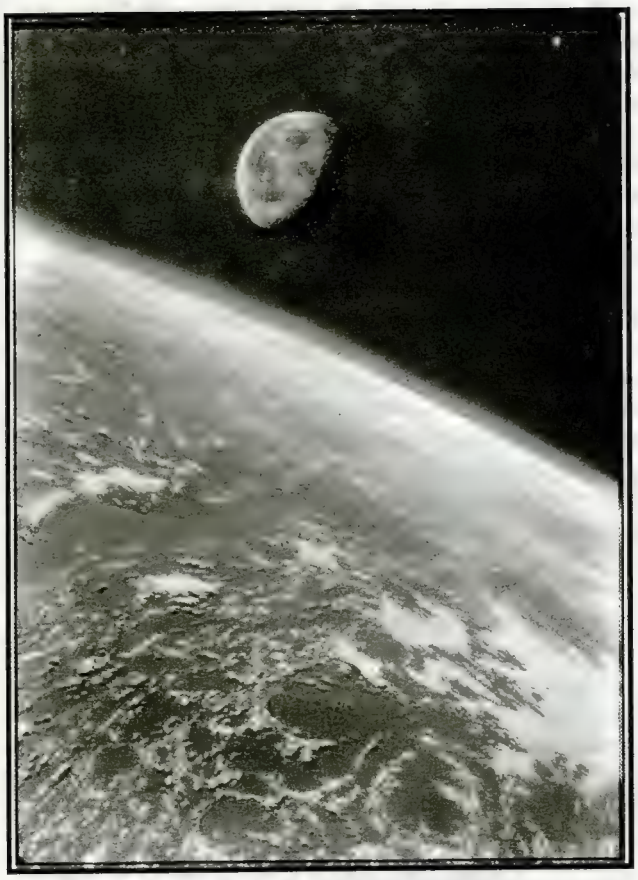

dan çıkıp duşlara yönelmek üzere hazırlanan beş öğrencisini incelemekteydi. Aralarından birini bir yerden hatırladığı duygusunun nereden kaynaklandığını o sırada çözdü: onun annesi, kendisinin beş yıllık öğrencisi ve dostuydu. Aynı renk saçlar ve gözler, benzer yüz ve vücut hatları, Sands'in kurmaya çalıştığı bağlantıyı sonunda yakalamasına yardımcı olmuştu. Kızın boyu Ripley'ninki gibi uzun değildi ama, ve önünde uzayacağı daha birkaç yılı olmasına rağmen herhalde bu konuda annesine benzemeyecekti.

Kapıdan çıkmak üzereyken Sands arkasından seslendi. "Logan, birkaç dakikanı alabilir miyim?"

Jake eğitmenin yanına döndü, merak içinde ona bakarak bekledi. Sands söze nereden başlayacağını bilemeyerek bir süre duraksadı. Ders süresince gözlemlediklerini düşünüyordu. "Son bir-iki alıştırmayı birlikte tekrarlamamızı istiyorum, tabii eğer vaktin varsa."

"Elbette." Jake elindekileri bırakarak eğitmenin yanında pozisyon aldı.

"Bak," dedi Sands hareketi tekrarlarlarken. "İşte şimdi sırt kaslarını da gerektiği gibi kullanmaya başladın. Ders boyunca yapmamıştın bunu. İşin kötüsü, bir sonraki derste yine yapmayacaksın."

Jake dönüp ona baktı. Soracak birkaç sorusu vardı herhalde, ama ağzını açmadı.

"Yanılıyorsam düzelt," dedi Sands, "ama başarısız olup komik duruma düşeceğinden o kadar eminsin ki, gösterilen hareketleri uygulayabilmen için en az birkaç yavaş tekrar gerekiyor." Kız ders boyunca tutuk davranmış, adeta kendi kendini bloke etmişti. Sanki hep üzerinde bir baskı hissediyor, uyuyan aslanı uyandırmamak için devamlı parmak ucunda geziyordu.

"Kolunu tam kaldır," diye uyardı eğitmen. "Gelen yumruğu elinle değil, kolunla durduracaksın." Uzanıp Jake'in sol elini kendine çekti, bileğini inceledi. "Tabii bileğin bu hale gelmişken yumruk yemeyi göze almana şaşmamalı. Daha önce mi yaralanmıştı, yoksa bu ders sırasında mı oldu?"

"Dersten önce birşey yoktu," dedi Jake. "Blokaj çalışması sırasında darbeler üst üste aynı yere geldi."

Sands düşünceli düşünceli başını salladı. Senden bir curey çıkması için mucize gerek, dedi içinden. İtiraf etmeliyim ki işimiz pek kolay değil. Ama sen uğraşmaktan vaz geçmediğin sürece ben de denemekten vaz geçmem.

"Seninle ek ders yapacağız evlat. Bu noktaları güçlendirmemiz gerek."

15

"Bu kız aklını mı kaçırmış?" dedi Ripley. Sesini yükseltmemek için çaba harcadığı belli oluyordu. "Güvenlik eğitimi! Ne kanıtlamaya çalışıyor ki?"

"Onunla konuşana kadar beklememiz gerekecek," dedi Hicks. "O zaman öğreniriz." Kahvesinden bir yudum alarak öncü ekiplerden gelecek sinyali beklemeye devam etti.

Böcekler Dawne'daydı. Sonunda. Dawnian Güvenliği galaksinin geri kalanını temizlemeye çalışırken, düşman arkalarından yaklaşıp kalelerine girivermişti. Yaratıklara tapan bir grup fanatik, midelerinde taşıdıkları chestburster'larla bir tür kamikaze harekatı gerçekleştirmişti. Gezegene tıbbi kontrolden geçmeden kaçak olarak sızabilmek için büyük risklere girmiş, sonunda da çabalarının karşılığını almışlardı. Artık onlar yoktu. Dawne'da ise acil durum ilan edilmiş, görevdeki cureylerden bir bölümü merkeze geri çağırılmıştı.

Ripley çağırılmasa da dönecekti zaten. Newt ve Jake direkt tehlike altındayken uzak kalması imkansızdı. Gelir gelmez her ikisiyle de bağlantı kurmaya çalışmış, Newt'u evinde bulmuştu.

Jake ise ortada yoktu. Sadece görüntülü telefonunun ekranında eğitim için gezegenler arası görevde olduğuna dair bir not vardı.

"Bilerek saklamış!" diyordu Ripley. "Kararını Yeşil Departman'dan çıkar çıkmaz vermiş halbuki."

Hicks başını salladı. Ne diyeceğini, Ripley'i nasıl sakinleştireceğini bilemiyordu. Dawne'dan uzak kaldıkları son birkaç ay içinde hem Newt ile, hem de Jake ile defalarca haberleşme bağlantısı kurmuşlar, özellikle meslek seçimi yaşı gelmiş olan ufaklığa ne düşündüğünü her seferinde sormuşlardı. Jake'in yanıtı hep aynı olmuştu: "Henüz karar vermedim."

"Ne yapsaydık yani," dedi Ripley ellerini iki yana açarak, "ona sormak yerine Departmandan mı bilgi isteseydik? Bizi kandırmaya kalkışacağı nereden aklımıza gelirdi ki?"

Onun buna neden gereksinim duyduğunu Hicks de merak ediyordu. Kızın kendilerine karşı böyle bir önlem almayı tercih etmesine üzülmüştü. Yine de o an için yapabilecekleri birşey yoktu. Ripley'nin dikkatini önlerindeki işe çekecek bir yol düşündü. "Sence ilk sinyal hangi bölgeden gelecek?" diye sordu. I-ıh, dedi içinden sonra. Bu pek beceriksizce oldu.

"Adalar bölgesinden herhalde," dedi Ripley. "Ama belli olmaz. Gelince görürüz. Benim asıl düşündüğüm Jake'in.."

"Bunun aynısını Jake konusunda da uygulamaya ne dersin?"

"Neyi..?"

"Gelince görürüz. Ona sorarız. Eminim yapmak isteyeceği bir açıklama vardır."

"Vardır tabii. Olduğundan hiç kuşkum yok. Hatta ne söyleyeceğini duyar gibiyim. 'Beni engellemeye çalışacağınızı düşündüğüm için zamanından önce öğrenmenizi istemedim.'"

Hicks gözlerini Ripley'e dikti. "Sana bakınca onun bu konuda haklı olabileceğini düşünüyorum."

"Doğru. O çok haklı. Zamanında öğrenseydim belki yanlış karar vermesini engelleyecek birşey yapabilirdim."

Hicks'in yüzüne bir hayret ifadesi yerleşti. "Sence bu onun özel alanına fazlaca girmek olmuyor mu?"

Ripley derin derin içini çekti. "Lanet olsun, hayır. Bu onun hayatını kurtarmaya çalışmak oluyor. Tıbbi raporlarında okuduklarımızı unuttun mu?"

16

Jake derin bir soluk alarak sakinleşmeye çalıştı. İçine çektiği hava yetmiyor, sanki akciğerlerinin sonuna kadar ulaşamıyordu. Hayatı boyunca, ciddi bir sıkıntı yaşadığı her ortamda başına gelmişti bu.

Önündeki işin kendisini aştığını hissediyordu. Similasyonlarda ve alıştırmalarda iyi bir skor yakalamayı asla başaramamış, her seferinde eğitmenlerin kendisine başlarını iki yana sallayarak bildirdikleri sonuçları dinlemek zorunda kalmıştı.

Ekip liderinin işaretini aldı, dikkatini topladı, kendini ayarladı, ıslak ve karanlık sokakta ilerledi. Bilekliğindeki sinyaller, takımın o sırada görüş alanında olmayan diğer ondört elemanının da aynısını yaptığını gösteriyordu.

Ekipteki tek öğrenci kendisiydi. Genelde sekiz kişilik timlere ikişer öğrenci katılırdı, ancak bu sayı curey adaylarının uygulamalı alıştırmalardaki başarısına göre değişebilirdi. Jake'in performansındaki biri için ise güvenlik payını ancak kalabalık bir ekip kurtarıyordu, üstelik tek öğrencinin o olması şartıyla. Bu durumdaki ikinci bir deneyimsiz eleman, görevin tamamlanmasını tehlikeye düşürürdü.

Onu en çok rahatsız eden, kendi seviyesindeki arkadaşlarının "Sen tek mi gidiyorsun?" türünden sorularına evet yanıtı vermekti. Hele gözlerini masum masum açıp uygulama ekibinin kaç kişilik olduğunu sorduklarında, iyice ezildiğini hissediyordu. Gerçekçi insanlardı, ve her yaklaşımlarıyla ona açık kahverengi dosyasının geleceğiyle ilgili sıkıntılı düşüncelerini yeniden çağrıştırıyorlardı.

Duraklayıp çömeldi. Keyifsizce başını sallayarak düşüncelerinden kurtulmaya çalıştı. Girmeleri gereken bir bina ve içeridekilerin elinden almaları gereken birkaç tüp dolusu Callinomydes bakterisi vardı.

Üzerine düşeni yerine getirmek üzere tekrar harekete geçti. Ekibin elektronik alarmlı kilitle korunan döner kapıya gerekli müdahaleyi büyük bir beceriyle, sessizce gerçekleştirmesini izledi. Hep birlikte kapıdan içeri süzüldüler, herkes önceden kararlaştırıldığı gibi koridorlara dağıldı.

Jake çatıya çıkacak olan Gandhi ve Rogers adlı iki kıdemliye katılacaktı. İçeridekilerin dikkatini çekmemek için asansöre üst katlardan binmeyi kararlaştırmış olduklarından önce merdivenlere yöneldiler. Çatıdan iki kat aşağıda asansörden inerek yine merdivenlere geçtiler. Bu arada Jake elindeki silahı kendisine öğretildiği şekilde tutuyor, sessizce hareket ederek hiçbir şeyi gözden kaçırmamaya çalışıyordu.

Ulaştıkları koridorda tam üç kapı vardı. Jake diğer iki kıdemlinin bakışarak başlarını salladıklarını farketti. Kendisine dönüp kapıları göstererek sordular. "Birini ister misin?"

İkisinden birine katılmak yerine, kapılardan birinin arkasında ne olduğunu kendi başına araştırma şansı veriyorlardı ona. İster misin demek, yapabilecek misin demekti. Emin görünmeye çalışarak başını salladı.

Duraksamadan dağıldılar. Jake en son kapıya yaklaşarak pantolon cebindeki elektronik şifre çözücüyü kapının yanındaki panele yapıştırdı; beş saniye sonra kapının kanatları iki yana kaydı. Curey adayı, kendisine öğretildiği gibi hızla ve dikkatle, silahı öne doğru uzanmış olarak içeriye girdi.

Bina Dawne'dan birkaç parsek uzaktaki, teknolojinin nimetlerinden yararlanmaya başlayalı on seneden fazla olmamış, henüz fazlasıyla betonarme bir gezegendeki bir ilaç şirketine aitti. Görünüşe göre girdiği yer bir tür laboratuvar olarak düzenlenmişti. Duvarlara yaslanmış camlı dolaplarda ilaçlar, fayans kaplı bankolar üzerinde çeşitli ölçüm araçları ve mikroskoplar duruyordu. İçeride kimse yoktu, ama salonun sonunda iki kapı daha vardı. Soldakinin arkasından hafif bir inilti geldiğini duyarak oraya yöneldi.

Kendini en kötüsüne hazırladığı halde, içeri daldığında gördükleriyle sarsıldı. Yanyana konmuş küçük yataklarda en az bir düzine bebek yatıyordu. Hiçbiri iki yaşından büyük değildi. Hepsinin yüzlerinde ve vücutlarının çeşitli yerlerinde kanamalı ve iltihaplı geniş yaralar açılmıştı. Callinomydes, diye düşündü. Bebeklere dokunmak bile ömrünün geri kalanını zeka özürlü olarak geçirme tehlikesiyle karşı karşıya kalmak demekti. Lanet bakteri temasla geçiyor, ve sadece deride yaralar açmakla kalmayıp beyin omurilik sıvısına da sızarak merkezi sinir sisteminde geri dönüşümsüz hasarlar bırakıyordu.

Callinomydes yeniydi.

Yerleşilmiş hiçbir gezegenin doğasında yoktu.

İlaç firması bu belayı insanların başına sarana kadar da olmayacaktı. Sonra bakteriye etkin olan tek ilacı piyasaya onlar sürecekti. Zekice bir plan yaptığını sanan budala takımı, diye düşündü. İyi eğlenceler. Ödülünüz hakettiğiniz gibi olsun.

Pekala. Hareket planı. Haydi Logan, dedi kendi kendine, bari bu sefer becerikliymiş gibi yap. Bilekliğindeki düğmeye dokundu. "Uydu konuşuyor. Callinomydes pozitif. Ondört adet infekte bebek, tekrar ediyorum, ondört infekte bebek için yardım gerekiyor."

Laboratuvara geri döndü, gözüne tekerlekli bir masa ve bir sedye kestirdi. Lastik eldiven aradı, buldu, ellerine geçirdi, masayı ve sedyeyi arka odaya soktu. Görüntülerinden ve ağlamalarından etkilenmemeye çalışarak bebekleri bunların üzerine yan yana dizdi. Masadan sonra sedyeyi de laboratuvara doğru itiyordu ki, kapı açılıverdi. Jake silahını çekti, ama gelenin çağrısına yanıt veren Rogers olduğunu görerek yerine geri koydu.

Birlikte tekerlekli araçları asansöre doğru hızla iterlerken Jake aklının gerisindeki soruyu bilinçlendirdi. "Niye hiç nöbetçi bırakmamış bunlar?"

"Diğer katlardakilerin icabına bakıldı."

"Bu katta hiç görmedik. Demek ki..." Göz ucuyla hareket gördü, döndü. Rogers ile aynı anda silahını çekti. Bayıltıcı ışının çarptığı, merdivenden henüz çıkmış beyaz gömlekli bir laborant ses çıkaramadan yere yığılıverdi. "... her nereye gittiyse her an ortaya çıkabilir," diyerek tamamladı sözünü Jake. Rogers'ın ateş etmediğinin farkındaydı. Kendi ışının hedefini bulamaması durumunda tüm ekip tehlikeye girebilirdi, ama yine de kıdemli curey işi ona bırakmıştı. Jake güveni için kendini adama teşekkür borçlu hissediyordu.

Birinci kapı açıldı, kapıda Gandhi göründü. Yerde yatan laboranta ve bebeklerin başındaki iki arkadaşına bakarak gülümsedi. "Haydi gidelim."

Altı dakika sonra tüm ekip binadan girdiği gibi sessizce çıkmıştı. İki kişi bebekleri firmanın otoparkına indirdi, geri kalanlar dağılıp değişik yollardan yakındaki bir parkta bekleyen araçlarına geri döndüler. Aracı otoparka sokup bebekleri ve iki ekip üyesini aldılar, ve hızla uzay gemilerinin beklediği çöle giden karayoluna saptılar.

17

Hicks holo ekrana doğru eğildi. "İçine mi doğdu, yoksa şanslı bir atış mıydı?"

"Adalar mı?" dedi Ripley. Duraksamadan bilgisayara gerekli koordinatları girip gemiyi harekete geçirecek komutu verdi. "Tahmin etmiştim. Orası onlar için çok uygun."

"Deniz taşıma birimlerinden onlara dair hiçbir rapor gelmedi ki. Suyu nasıl geçtiler sence?"

"Yüzerek."

Hicks dönüp gözlerini Ripley'e dikti. "Tanrım. Yüzebileceklerini hiç düşünmemiştim, ama haklısın. Neden olmasın ki?"

Küçük gemi yörüngeden atmosfere doğru hızla daldı, ve Yonca kıtasının güney ucundaki, kıtaya adını veren adalar topluluğuna doğru yöneldi. Tepeden görünüşü kabaca biri küçük, üçü büyük dört yapraklı bir yoncayı andıran kara parçaları, kıtanın kıyısına kadar uzanarak adeta yoncanın sapını oluşturan bir mercan kayalıkları dizisiyle devam ediyordu.

Bölgeye onlardan önce varmış olan dört ekibe katılarak harekete geçtiler. Adalar topluluğu üzerindeki tatil merkezi saldırıya uğramıştı. Ölen yoktu, ama ikisi ağır sekiz yaralı ve üç kayıp vardı. "Hiç zaman kaybetmemişler," dedi Ripley düşünceli düşünceli. Ekibin toplandığı masanın başında bölge haritasını tarıyor, böceklerin üç kişiyi nereye götürmüş olabileceklerini tahmin etmeye çalışıyordu. Güneydoğu yaprağının kıyısındaki mağaralara gelince durakladı. "Burası olabilir. Anakaradan haber var mı?"

Ekipten biri yanıtladı. "Henüz yok. Burası ilk rahatsız ettikleri yer."

"Tırtılları indirmeye gerek yok," dedi bir diğeri. "Hendek kullanırsak yüzerek anakaraya geçmelerini garantilemiş oluruz."

"Ağ kullanalım. Dört yaprağı da çevreleyecek enerji alanı yaratabiliriz."

"Lanet olsun, hep aynı şey. Bul ve yok et. Bunları öldürmekten sıkıldım artık."

"Bu kez değişiklik olsun diye ateş etmeden önce bir karanfil ver öyleyse.."

"Ya da bir öpücük.."

"Ama Fransız öpücüğü için pek iyi bir seçim sayılmazlar, ona göre."

Şikayet eden curey ellerini kaldırarak teslim işareti yaptı. "Tamam, tamam. Kusura bakmayın, ama ben daha az salyalısını severim."

Tanrım, diye düşündü Ripley, bir yandan arkadaşlarını dinler ve gülerken, Dawnianların esnekliği hoşuma gidiyor. Bense bu konuda espri bile yapamıyorum.

Bilekliğinden yükselen sinyali duydu. "Dinliyorum."

"Kayıp olan üç kişi az önce yanımıza geldi," dedi kıyı kontrolu için dışarıda kalmış olan curey. "Yaratıkları uzaktan görmüşler. Biri onları kaçıp saklanmaları için uyarmış."

"Anlaşıldı. Adaları boşaltıyoruz. Böcekler için enerji ağı kullanacağız."

Otuz dakika sonra adaları çevreleyen enerji alanı içinde cureylerden başka insan kalmamış, tüm ada nüfusu bölgeye ulaşan kurtarma gemisine çıkarılmıştı. Tam dört böcek saptandı, gerekli tarama ve temizlik hızla yapıldı. Herşey bittikten sonra ekip son bir kez havadan kontrol için kurtarma gemisine geçti.

Hicks gezegenin geri kalanıyla ilgili durum raporunu almak üzere haberleşme kanalına girdi. Saptandığı kadarıyla böcek tarikatının fanatikleri sadece Yonca kıtasına, ve ekvator kuşağında yer alan Güneş Damlası adasına iniş yapabilmişlerdi. Yedi kişi oldukları tespit edilmiş, altısının cesedi bulunmuştu. Yonca'dakilerle birlikte ele geçen böcek sayısı altıydı, ve hiçbiri kraliçe değildi. Geriye kalan eğer kraliçeyse ve zamanında durdurulamazsa, nereye yumurta bırakacağı hiç belli olmaz, ve Dawne gezegeni sakinleri uzun bir süre boyunca ellerinin ulaşacağı yakınlıkta birer çift fazlıyla yaşamak durumunda kalırlardı.

Sonradan ortaya çıkmış olan üç kayıp gençten biri Hicks'in çalıştığı konsola yaklaşmış, omuzunun üzerinden verileri okuyordu. "Vay canına," dedi şaşkınlıkla. "Yedi kişi birden tıbbi taramadan geçmeden içeri sızmayı nasıl başarmış?"

"Bazıları aklına koyduğunu yapmanın bir yolunu buluyor demek ki."

"Çok ürkütücü.. lanet olsun, kendi cinsini bir başka yaratığa yedirmekten başka iş edinecek şey bulamamışlar mı?"

Hicks başını sallayarak hafifçe güldü. "Can sıkıntısının tehlikeli sonuçları olsa gerek."

Genç çocuk Hicks'in durumu fazla hafifsediği hissine kapılarak kaşlarını çattı. "Bu yaptıkları seni öfkelendirmiyor mu? Sonunda bizim gezegenimize de bu pisliği bulaştırdılar işte."

"Haklısın. Öfkelendiriyor. Böcek yerine akvaryum balığı veya panda beslemelerini ben de tercih ederdim, ama olan oldu."

"Ya tamamen temizleyemezsek?"

"Bir süre için galaksinin en güvenli gezegeni olmayıveririz. Sonuçta herkes bu konuda elinden geleni yapıyor."

"Orası öyle," diye onayladı genç çocuk. "İşi sıkı tuttuğunuzu görüyorum ve hakkınızı vermediğimi düşünmeni istemem. Ne de olsa arkadaşınız orada olmasaydı belki de ben şimdi seninle konuşuyor olmayacaktım."

Hicks önce başını salladı, sonra bir eksiklik hissederek durakladı. Çocuğun tatil sitesinde görev yapan iki tesis nöbetçisinin dışında birinden bahsettiği hissine kapılmıştı. "Affedersin," dedi çocuğa dönerek. "Hangi arkadaşımızdan sözediyorsun?"

"Adada karşımıza çıkıp bizi saklanmamız için uyaran cureyden."

"Tesisteki görevlilerden biri miydi?"

"Yoo, hayır," dedi genç çocuk ellerini sallayarak. "Tatilim boyunca onları tanıdım, hep selamlaşırız. Ben sizin ekipteki o uzun boylu cureyden sözediyorum. Bak, işte şuradaki.." Kapıdan az önce içeri giren Ripley'i gösteriyordu. "İlginç," diye ekledi şaşkınlıkla. "İlk gördüğümde bana saçları daha uzun gibi gelmişti."

"Çok geç," dedi ekibin teknik sorumlusu Wanilla. "Keşke enerji alanını kaldırmadan önce haberimiz olsaydı. Sana benzeyen bu insan veya robot her kimse, çoktan adalardan ayrılmış ve anakaraya geçmiş olmalı." Tarayıcıların kayıtlarını dikkatle gözden geçirmişti. İyon avcısının dört böceği yakaladığı noktaları işaretleyip devreden çıkarmış, ve bilgisayar programını insan vücuduna uyabilecek, daha hafif iyon hareketlenmelerine odaklayarak tüm kaydı aratmıştı.

"Şuna bak," dedi Ripley'e. Güneydoğu mağaralarının önündeki ağaçlıklarda yakalanmış geçici bir akımı gösteren piki işaret ediyordu.

"İnsan veya hayvan olarak nitelenmek için oldukça yoğun, ama böcek sayılmak için de fazla hafif kalıyor."

Wanilla başını salladı. "Öyle. Üstelik anlık birşey. Böyle bir iyon hareketinin aniden kesilmesi ya sabitleyici bir katmanla perdelendiğini gösterir, ya da menzil dışına çıktığını."

"Ya da aklımıza gelmeyen bir başka dalavereyi," diye mırıldandı Ripley. "Sonuçta bu kadın insanları böceklere karşı uyardığına göre, kötü niyetli olduğunu sanmıyorum. Sadece henüz ortaya çıkmak istemiyor olmalı."

18

Jake hiç canlı bir böcekle karşılaşmamıştı. Onları sadece belgesellerden, kitaplardan ve Ripley'nin Dawne'a gelmeden önceki hayatı hakkında izlediği filmlerden tanıyordu.

Belki şimdi de karşılaşmayacaktı.. Tek bilinen, gezegene yedi yaratığın girip altısının yakalandığıydı. İnecekleri bölgedeki iyon taraması şüpheli sonuçlar vermiş, ve Jake'in stajyerlik yaptığı Summoner gemisi ön araştırma için yola koyulmuştu.

Jake gözlerini altlarındaki kıtanın ekrandaki görüntüsünden ayıramıyor, ve bunun nedenini ciddi biçimde merak ediyordu. İçinde bir böcekle burun buruna gelme fikrinin uyandırabileceğinden çok daha yoğun bir huzursuzluk vardı. Kaptan Cali'yi buldu ve bölgeyi araştıracak ilk keşif kolunda görev almak istediğini söyledi.

Kadın genç öğrencisini dikkatle süzdü. "Buna hazır olduğunu sanmıyorum Logan," dedi başını sallayarak. "İlk etapta geride kalman daha iyi olur. Belki biraz daha deneyim kazandıktan sonra.."

"Kaptan, bu önemli," dedi Jake. İçindeki huzursuzluğu anlatmaya çalışmadı; esrarlı içgüdülerin rehberliğini izlediğini sanan hevesli bir yeniyetme gibi görünmekten, ya da duygusal nedenler öne sürmekten özenle kaçınıyordu. "Geride kal diyorsan kalırım, ama çok büyük bir sakıncası yoksa ilk ekipte yer almak istiyorum. Sonuçta karşımızdaki kalabalık bir sürü değil, tek bir yaratık. Hazır olmadığım bir tehlikeyle karşılaşma olasılığım oldukça düşük."

Kaptan Cali en yakındaki bilgisayara uzanıp arşiv bilgilerine girdi. "Bakalım.. Logan.. Evet. Similasyonlarda başarın fena halde vasatın altında kalmış. Ama dış görevlerde skorun ilginç biçimde yüksek." Başını kaldırıp ilgiyle öğrencisine baktı. "Sence bunun açıklaması ne?"

Jake omuzunu hafifçe kaldırarak "bilmiyorum ki," anlamına gelen bir hareket yaptı. "Pekala," dedi Cali. "Öyleyse sanırım şimdiki de kendini ve ekibi tehlikeye atmadan birşeyler öğrenebileceğin bir ortam olabilir. Git ve hazırlan."

On dakika sonra gemi uygun bir açıklığa inmiş, silahlı ve motorize altı kişiden oluşan ön ekip yola çıkmıştı. Şüpheli verilerin alındığı noktaya geldiklerinde anormal hiçbir şeye rastlamadılar. Durup bölge haritasını incelediler, ve dağılmaya karar verdiler.

"Pekala," dedi ekip başı Jowie. "Wendez, sen güneydeki ağaçlık bölgeden başla. Deanu, sen de kuzeybatıdaki nehrin çevresini tara. Logan, sen Wendez ile birlikte git. Geri kalanlar eşit açıyla dağılıp kalan bölgeyi tarasın."

"Jowie."

Ekip başı kendisine seslenen Jake'e döndü. "Evet?"

"Wendez ve ben Deanu ile yer değişebilir miyiz?"

"Anlamadım."

"Ya da ben Deanu'ya katılayım. Kuzeybatıya gitmek istiyorum."

Jowie durakladı. "Seni anlamıyorum. Bu seçiminin özel bir nedeni var mı?"

"Evet." Jake mantıklı bir neden göstermesi gerektiğini biliyor, ve yine açıklama zorluğu çekiyordu. İçimde bir his var, aradığımız yaratık orada diyemezdi ya.. Kararsızca durdu. "Orada görmek istediğim birşey var," demekle yetindi.

Jowie başını iki yana salladı. "Yine garip davranıyorsun, Logan."

"Tamam, öyle olsun," dedi Jake. "Ama senin için ne farkeder? Bırak da bildiğim gibi yapayım."

Jowie birden öfkelendi. "Bak ufaklık, burada öğrenci olan sensin. Hiçbirşey bildiğin filan yok senin."

Deanu elini ekip başının omuzuna koydu. "Tamam, Jowie. Zaman kaybediyoruz. Bırak stajyer kime istiyorsa ona katılsın."

Ekip başı elini sallayarak bir 'ne hali varsa görsün' hareketi yaptı, ve motoruna atladı. "Pekala. Haydi işe koyulalım."

Jake Deanu'nun arkasından motoru çalıştırmak üzere pedala bastı. On dakika kadar sonra nehir göz menzillerine girmişti. Jake çevreyi dikkatle süzüyor, iyon avcısının göstergesine sadece kendi tahminlerini doğrulayıp doğrulamadığını anlamak için bakıyordu.

Karşılaşmayı beklediği şey bir böcek değildi, ve bu yüzden göstergede ani bir pik belirdiğinde fena halde şaşırdı. Önde giden Deanu'ya bir göz attı; aynı şeyi onun da farkettiğini gördü. İkisi de aynı anda çift fazlıları devreye sokup hazırlandılar. Deanu bilekliğini kullanarak gemiye ve ekibin diğer

üyelerine durumu haber verdi.

Jake nefesinin sıkıştığını hissetti. İçine çektiği hava yine akciğerlerine ulaşmıyor, yukarıda bir yerlerde takılıp kalıyordu sanki. İleride, iri bir kayanın önündeki iki koca ağacın birbirine doğru devrilerek oluşturduğu, üç tarafı kapalı çadırımsı bir yapı farketti. Ağaç tarafından yaklaştıkları halde, kuruyup dökülmüş yaprakların arasından içeride oldukça iri bir yaratığın kımıldanarak ayağa kalkmaya çalıştığı görülebiliyordu.

Yapmaları gereken, ekibin geri kalanı ve Summoner'dan gelecek ek yardım oraya ulaşana kadar yaratığın çevresinde kalmak, ve gerekirse ateş açarak onu kontrol altında tutmaktı. Deanu bilekliğine seslendi. "Logan, konuş benimle."

"Hazırım ve arkandayım," dedi Jake kısaca. Soluk alamadığı sesinden anlaşılmadığı için mutlu olmuştu. O sırada ağacın arkasından adım atarak bütün heybetiyle ortaya çıkan yaratığa gözleri büyüyerek bakakaldı.

Evrenlerin Büyüsü adına, bu bir kraliçeydi, lanet olsun. Pedala hafifçe basarak sağa doğru ilerledi, kraliçenin çıktığı yerde yumurta olup olmadığını görmeye çalıştı. Bilekliğinde Deanu'nun uyarısını duydu. "Yaklaşma Logan!" Tamam, pekala. Sadece biraz daha. Birbirine çatılmış iki yıkık ağacın dibinde yatan hastalıklı bej renkteki şeylerin ne olduğunu anlayacak kadar. Evet, öyle. Bunlar ciddi ciddi yumurta. En az on tane var. Deanu'dan yeni bir uyarı. "Sadece gözünün önündekine odaklanma. Yumurtadan çıkmış böcek varsa çevrede olabilir. Üçyüzaltmış dereceyi görmeni istiyorum." Anlaştık. İyi ama, kraliçe bana doğru geliyor. Silah. "Geri çekil Logan! Kullan şu çift fazlıyı!" Tamam, acele etme. Şimdi değil. Ona bana yaklaşmamayı öğretmenin bir anlamı yok. Nasıl olsa açığımı yakalarsa duraksamayacak.

Pedala basıp hafifçe uzaklaştı. Çevresini taradı, yukarıda, sol arkasındaki ağacın dalları arasında kımıldayan ıslak parıltıyı gördü. O geri çekilince kraliçe de yumurtalarına doğru geri adım atmıştı. Deanu'ya baktı. Genç curey çift fazlıyı doğrultmuş, ateşlemek üzereydi. Jake kendi silahını kaldırıp ağaca nişan aldı, durumu farkeden böcek onun üzerine atlarken sıvı azot topuna havada yakalandı.

Deanu kraliçenin hemen önüne, açıklığa doğru nişan almıştı. Sıvı azotun soğuk buharları, ortalıkta esen yaz rüzgarını serinleterek yayıldı. Jake yeri boylayan donmuş işçi böceğe ikinci fazda ateş ederken, bakalım Deanu'nun salvosu kraliçeye yerinden kımıldamaması gerektiğini anlatacak mı, diye düşündü. Böceğin zekasına hitab ediyoruz. Ama bu yaratıkların düşünce biçimi böyle değil ki..

Deanu'nun çığlığıyla irkildi. Kraliçenin bir başka muhafızının saldırarak genç adamı motordan düşürdüğünü gördü. Oraya ateş edemem, dedi içinden, ama zaten gerek yok. Böcek Deanu'yu öldürmeyecek ki.

Dönüp yumurtalara baktı. Tam tahmin ettiği gibi, biri açılıyordu işte. Hiç duraksamadan yumurtaların orta yerine, kraliçenin bacaklarının arasına arka arkaya üç azot topu attı. Arkadan ikinci faza geçip yumurtadan çıkmaya çalışan örümceksi facehugger'a doğru alev dilimleri gönderdi.

Yumurtaları mahvolan kraliçe, çığlık çığlığa Jake'e doğru koşmaya başladı. Stajyer curey ateşe devam ederek motorla uzaklaşmaya çalıştı, ama çılgına dönmüş anne yaratık ona kilitlenmişti. Yoluna çıkan karaltıyı farkedip yön değiştirmekle zaman kaybetmeseydi, belki yine de motorun hızı onu kraliçenin pençelerinden kurtarabilirdi. Üç etti, dedi içinden. Bunca işçi böceği ne zaman yumurtladı bu lanet şey?

Kendisine çarpıp motorun üzerinden yere uçuran pençenin kraliçeye mi, yoksa yardımcısına mı ait olduğunu anlayamamıştı. Kendini toparladığında yerdeydi, ve salyalı bir böcek on santim öteden gözlerinin içine bakıyordu. Ne kollarını, ne de bacaklarını kımıldatabiliyordu, çünkü yaratık onu yere yapıştırmıştı.

Yumurtaların hepsini halledebildiysem, dedi içinden, bu cadı yenisini yapana kadar beni ve Deanu'yu bekletecekler. Bu arada umarım ekibin bizi bulamayacağı bir deliğe sokulmayız. Ama başını çevirdiğinde kendisine doğru gelen örümceksi facehugger'ı gördü. Canı cehenneme, diye düşündü. Keşke Ripley burada olsaydı. Hiç değilse kötü haberi başkasından öğrenmemiş olurdu.

Üzerindeki ağırlığın birden yana doğru devrildiğini hissetti. Birşey onu yere yapıştıran yaratığa çarpmış ve öteye fırlatmıştı. Başını kaldırmaya fırsat bulamadan facehugger'ın saldırısına uğradı. Yemek borusuna girmek için uğraşan yaratığı uzak tutmak için savaşmaya, boynuna dolanan kuyruğu çekiştirmeye başladı.

Birinin "Gayret et, geliyorum!" diye seslendiğini duydu. Ripley'nin sesi. Şu işe bak. Umarım bu günün son sürprizidir. Uçuşan sıvı azot toplarını duydu, arkalarından gelen ikinci faz alevlerini dinledi. Haydi Ripley. Acele et. Benim sadece iki kolum var; bu şeyin her tarafı kol dolu. Savaşı yitirmek üzereyim.

Gözlerinin önü bulutlanmaya başlamıştı ki, gelen yardımı hissetti. Boğazını sıkan kuyruk gevşetildi, müdahaleyi öfkeli ciyaklamalarla protesto eden facehugger uzaklaştırıldı. Jake bir süre yattığı yerde kalarak derin

soluklar aldı, sonra yavaşça doğruldu. Net görmeye başladığı manzara onu şaşırttı. Ripley örümceksiyi uzun kuyruğundan yakalamış, bir ağacın gövdesine arka arkaya çarpmakla meşguldü. Sonunda küçük yaratık hareketsiz kaldı, ve Ripley onu öteye doğru fırlattı. Ellerini tozunu silkeler gibi birbirine sürttü, ve başını kaldırıp Jake'e gülümsedi. "İşte bitti."

Jake arkasını dönüp gözleriyle Deanu'yu aradı. Ripley ile ilgili garip durumu aydınlatmak için uğraşmaya başlamadan önce ekip arkadaşının ne halde olduğunu görmesi gerekiyordu. Genç adamın elinde çift fazlıyla az ötede dikildiğini, ve en az kendisi kadar şaşkınlıkla Ripley'i süzdüğünü görerek rahatladı. Demek ekibin geri kalanını beklerken kafasını kurcalayan şeyle ilgilenmesini engelleyecek hiçbir sorun yoktu.

Ağzından çıkan sözlere şaşırarak konuştu. "Sen Ripley değilsin."

Kadın omuzunu silkti. "Biraz öyle, biraz değil."

Jake kadının, ağaca çarpıla çarpıla ölen facehugger'ın asitli kanından hiç etkilenmemiş olan ellerine baktı. "Robot musun?"

"Hayır," dedi kadın. Cebinden küçük bir şişe çıkardı, içindeki sıvıyla ellerini yıkadı, kurutmak için üzerine sürdü, sonra keyifle gülümseyerek Jake'e doğru yürüdü. Karşı karşıya geldiklerinde elini Jake'in yanağına doğru uzattı.

"Dur!" dedi Deanu. Çift fazlıyı doğrultmamıştı, ama yine de tetikteydi. "Jake, sana dokunmasına izin verme."

Kadın gülümsemesini hiç bozmadan bakışlarını Deanu'ya çevirdi. "Sadece insan yarımdan gelene bakacağım," dedi sakin sakin. Jake gözlerini kadınınkilerden ayırmamış, yerinden kımıldamamıştı. Asitten etkilenmeyen elin yanağına dokunmasına izin verdi. Kadının yüzündeki ifadede itiraz edecek hiçbir şey bulamamıştı. Bu annem değil, diye düşündü. Ama en az onun kadar benimsenebilir biri.

Arkalarından yaklaşan motorların sesleri duyuluyordu. Jake bir an için çevrede başka yaratık kalıp kalmadığını düşünerek endişelendi. Olsa çoktan saldırırlardı, diye düşündü sonra. Dakikalardır burada kolay hedefler halinde dikiliyoruz.

"Onları hissederim," dedi Ripley'e benzeyen kadın. "Başka kalmadı. Biliyorum."

Bir bu eksikti, dedi Jake içinden. "Düşüncelerimi mi okuyorsun?"

"Hayır, sadece bir an için sağa sola huzursuzca göz attığını gördüm."

Bu Jake'in gerçekten hoşuna gitmişti. Yüz ifadelerine, gözlere, vücut diline dikkat etmek onun da alışkanlığıydı. Gülümsedi. "Peki ama, kimsin sen?"

"Bana Rip de. İnsan yarım yaşadığına göre, gereksiz bir karışıklığa izin vermeyelim."

-DEVAMI GELECEK SAYIDA-

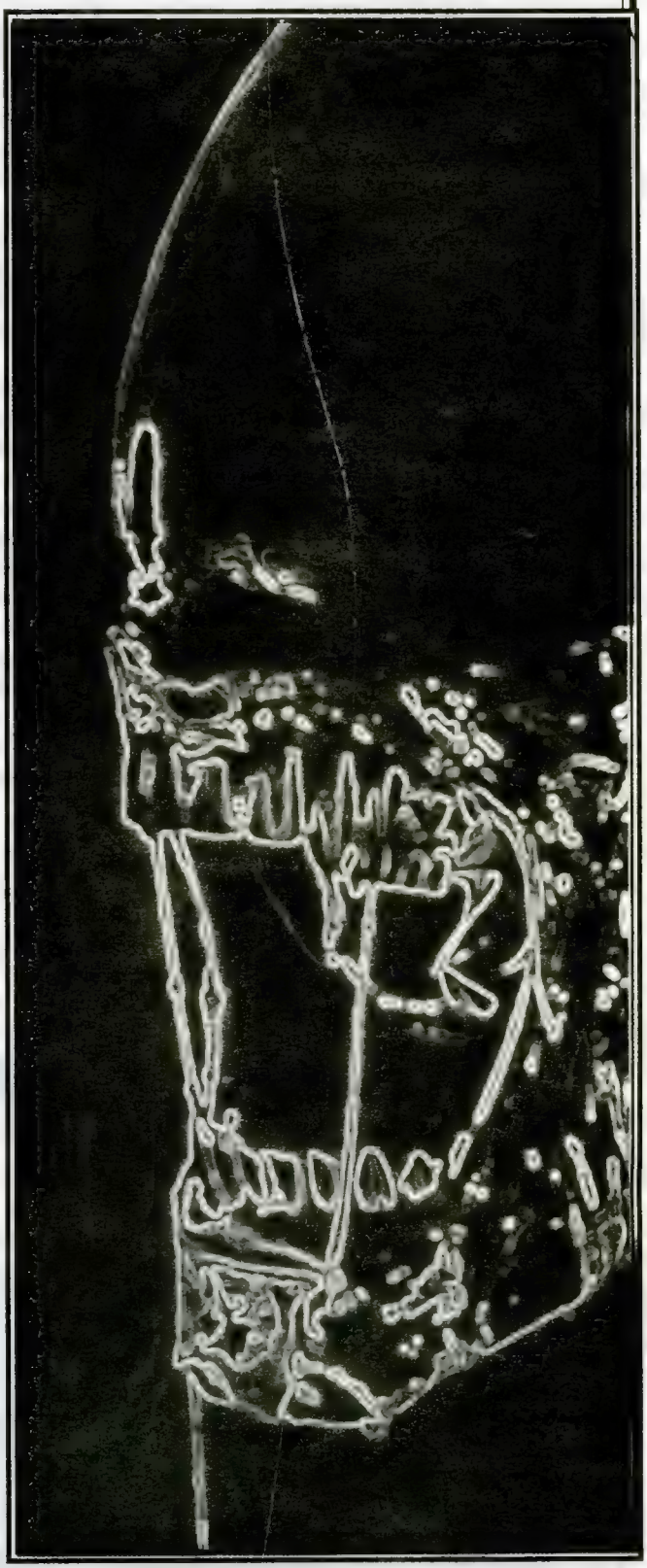

ÖYKÜ

Cüneyt Gültakın

KİTAB-I HİYEL'in ÖNSÖZÜNÜ YAZARKEN

Yatsı okunuyordu. Karanlık sokakların en aydınlık bölümleri yalnızca Artuklu Sarayı'nın çevresiydi. Sarayın çevresindeki çoğu kandil de sönmüş, oluşan loşlukta gölgeler daha da belirginleşmişti.

Büyük surlar üzerinden Samanyolu görülüyor, arada bir yıldız kayıyordu. Sarayın surları daha alçaktı. Aşağıda Kara Amid'in sokak ve evleri teker teker karanlığa katılıyordu.

Karanlık ve sıcak, geceyi daha da çekilmez yapıyordu. Sokağın ucunda iki sarhoş, üç karaltı gördü. Sarayın baş mühendisi Cezeri'nin kulübesinin yanında olduğu için pek önemsemediler. Yalnız uzun uzun gölgelerin kayboluşlarını izlediler. Yanılmamışlardı, üçü de Cezeri' nin bahçesine girmişti.

İçtikleri izbeden çıkarken bol yıldızlı gecede büyük bir parıltı ayrımsamışlardı. Yaşamları boyunca hiç bu denli büyük bir yıldızın kaydığını görmemişlerdi. Belki de çok içmişlerdi bu gece...

Üç karaltı kulübeye yaklaşırken, pencereden de dışarıya bir ışık sızıyordu. Cezeri kitabı üzerinde çalışıyordu. 'Tam düşündüğüm gibi,' diye bir elektrik akımı dolaştı kısa yaratığın üst bölümünde. Ötekilerin giysileri içerden gelen kandilin ışığıyla parlıyordu.

Bahçedeki havuz ve çevresi mozaik süslemelerle doluydu. Cezeri'nin penceresinden kopup gelen ışınlar mozaiklerin arasındaki camlarda yansıyordu. İlerideki bahçe kandilinin loşluğu bahçedeki aslan heykellerinin iri bir gölgesini surlarda belli belirsiz gösteriyordu.

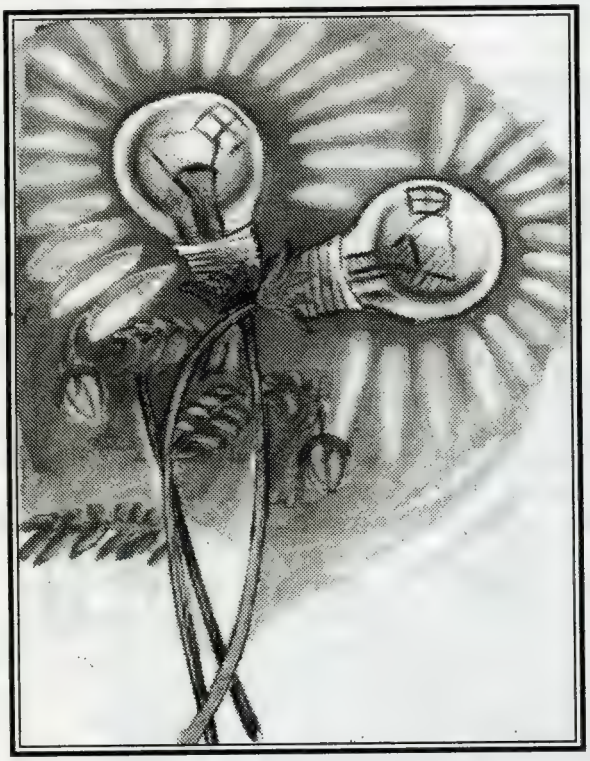

"Bu yönde başka bir eserin mevcut olduğunu zannetmiyorum. Bu hususu ilim ehlinden esere vakıf olacakların insafına bırakıyorum. İnsaf sahipleri hüküm verirlerken şunu bilirler ki, herkes belirli bir işi en kolay yapacak surette yaratılmıştır. Herkes rızıklandığından başkasına vermekle mükelleftir ve hiç kimse faydalı olacak bilgileri başkasından esirgeyemeyeceği gibi, kimse de gücünden başkasına mükellef olamaz. Bu hususta elli şekilden ibaret bir mukaddime topladım. Bunları altı çeşide böldüm. Genişçe anlattım. Kevfiyet ve kemiyetleri hakkında uzun izahat verdim." cümlelerini yazdıktan sonra durup düşünmeye başladı.

Bir yığın araç gereçle dolu odası her zamanki gibi dağınıktı. Son zamanlarda kalemi eline az alır olmuştu. Bu yüzden yazmaktan hoşlanmaya başlamış, birkaç sayfayı bir oturuşta yazmıştı.

Üzerinde eskimiş, kimi yerleri bir çiviye takılmış her gün giydiği gri kaftanı vardı. Az da olsa arada bir yel açık camından içeri giriyor, bir süre odada sıcaklık dalgalanıyor, yüzüne vuruyordu. Odanın sağına soluna dağılmış, bakırdan tavus kuşu parçaları, insan suretleri tıkırdıyordu.

Kapı çalındı.... Kapıyı açtığında karşısında üç garip adam gördü. Hareketsiz kaldı, bir süre sessizlik oldu. Kısa boylu olan: "Merhaba!" dedi bozuk bir ağızla; "Cezeri siz misiniz?" diye sordu. "Evet," karşılığını alınca: "Ben ve arkadaşlarım çok uzaklardan geliyoruz ve sizinle görüşmek istedik. Zamanımız da sınırlı zaten," diye ekledi. Cezeri şaşkınlıktan susuyor, ne yapacağını bilmiyordu.

"Çekinmenize gerek yok. Ben de sizin gibi bir mühendisim. İçeri girebilir miyiz, rahat konuşmak açısından..." diyerek sessizliği bozdu kısa boylu. Cezeri buyur etti, kendine gelmeye çalışırken. Karşısındakilerin bu dünyadan olmadıklarını anlamıştı. Uzun boyluların mekanik görünüşlerinden, değişik uğultularından canlı olmadıklarını anladığı gibi.

Dikkat ettiğinde birbirine yakın iki büyük gözü olan kısa boylunun kırışık, kahverengi, kılsız elleri vardı. Ötekilerse hiç bir bağlantısı olmadan hareket eden, güç kaynaklarını şiddetle merak ettiği iki mükemmel robottu... Yalnızca kısa boylusu oturmuştu; robotlar metal bir borudan çıkan hafif bir sesi çağrıştıran uğultularını yayarak ayakta hareketsiz ve sessiz duruyorlardı. Bir mühendis olduğunu açıklayan kısa boylusu ellerini saklamaya çalışarak konuşuyordu.

"Biz, sizin gezegeniniz gibi yaşamın olduğu ve teknik bakımından ilerlemiş bir dünyanın yurttaşlarıyız. Evren içinde yolculuğa çıkan bir geminin evren mühendisiyim. Bir süredir gezegeninizi izliyorum. Ve çabaları en dikkate değer kişilerden biri olarak sizi gördüm. Dayanamayıp yanınıza geldim... Öncelikle sizi kutlamak isterim, sizin gibilerin sayesinde bu yeryüzü çok değişecek. Sizi destekleyen hükümdarınıza da teşekkür etmek isterdim. Ama sizi görmekle zaten kuralları çiğnemiş oluyorum."

Karşısındaki adamın sözlerini dikkatle dinleyen Cezeri tutuk bir sesle: "Sizin bir zarar görmenizi istemem. O yüzden bana güvenin, bu ziyaretten kimseye söz etmem. Bana övgü dolu sözler söylüyorsunuz. Teşekkür ederim. Ancak şunu da bilin ki, benden önceki bilginlerin yazmış olduğu kitaplardan çok yararlandım," diye düşüncelerini açıklamaya başladı.

Uzaylı mühendis, ayakta duranlan göstererek: "Bunları ben yaptım. Yeni buluşlarla donattım hepsini. Aslında bu denli büyük olmalarına gerek yoktu, ama tek başıma sıkılıyorum. Kendimize benzer robotları her zaman saçma bulmuşumdur zaten," dedi. Oynayan bir ağız görmeden bir konuşmayı dinlemek ilginç gelmişti Cezeri'ye. Yine de olağan bir durummuş gibi konuya kapılmıştı: "Neden böyle düşünüyorsunuz? Hizmet her zaman gerekli... Hem eğlenmek için de uygun bir seçenek... Elbet güzel görüntüler de gerek..." diyordu.

Uzaylı mühendis: "Bu çağda yaptıkların yerinde olabilir. Ama gelecekte böyle olmayacak. Hükümdarlara yapılan hizmetler öteki insanlara da yapılacak. Hükümdarlar çoğalacak. Hem zaten uygulamalardan çok bilgi önemlidir. Şimdi yaptıkların daha kimsenin aklına gelmeyecek buluşlara neden olacak. Tıpkı yararlandığın bilginlerin, şimdi yaptıklarını hiç düşünmedikleri gibi," diye düşüncelerini ardı arkasına aktarmaya başladı. Cezeri sordu: "Bütün bunlar nasıl olacak?" Yanıtı çoktan hazırdı.

"Şimdi senin üzerinde çalıştığın bilgiler bellidir. Makinalar arasındaki hareket ilişkileri, bilgi alışverişleri, denetimleri, denge... bütün bunlar mekanik güç kaynakları dışında, yepyeni kaynaklarla çok daha iyi kullanılacak... Şunlara bak tükenmez bir enerjiye sahipler... "

"Nasıl bir güç bu?''

"Her cismin bir ısısı, elektiriği vardır. Her şey çevresine gizli bir güç yayar. İşte onlarla beslenir bunlar. Havadan, cisimlerin yaydıklarından topladıklarıyla kollarını hareket ettirir, hesaplar yaparlar. Ayrıca, bedenlerindeki yedek sistemler sayesinde sürekli çalışırlar. Birkaç gramlık özel maddeler, bu makinaları birkaç dünya yılı çalıştırabilir...

Yeni güç kaynaklarına ulaşmanız öteki yüzyıllarda olacak sanırım. Gördüğüm kadarıyla sizler insan ve bilgiye pek değer vermiyorsunuz bu gezegende. Bu değer ne denli yüksek olursa, ilerleme de o denli hızlı olacaktır."

Gecenin sessizliğinde bu konuşmalar olurken bahçeden sesler duyuldu. Bir gurubun bahçe yolunun başından kulübeye doğru yöneldiğini gördüler. Cezeri pencerenin önünden çekilirken: "Hükümdar!.. Işığı görmüş olacaklar," dedi. Konukları için, oldukça dolu olan evinde saklanacak bir yer aramaya başladı.

Seslerin giderek güçlenmesinden çok yaklaştıklarını anlıyorlardı. Uzaylı mühendisle bir robot kuytuya gizlendi. Öteki robot, bir bölümü görünecek biçimde bakır levhaların arasına yerleştirildi. Az çok hazırdılar artık.

Kara Amid Meliki Muhammed bin Karaarslan, yatsı namazından sonra her zamanki bahçe gezintisini yaparken Cezeri'nin ışığını görmüş, yazmasını öğütlediği kitabın çalışmalarına başladığını anlamıştı. Yanındakilerle birlikte kısa bir ziyaret yapmayı uygun görmüştü.

Kapı çalındığında Cezeri ayakta yakalanmıştı. Usulca kapıya yönelip açtı. Hükümdarın selamını aldı. Saygıyla buyur etti. Karaarslan girdikten sonra, yanındakiler odaya doluştular. Kapı yanındaki duvarın önüne dizilip beklemeye koyuldular. Cezeri daha önce yaptığı çizimleri bulundukları yerden alıp hükümdara göstermeye, küçük açıklamalar yapmaya başladı.

Karaarslan: "Evin içi sirk çadırı gibi, pek karışık. Ustalara emredeyim, eklenti yapalım, burada çalışmayı seviyorsun madem," derken arkalara doğru yürümeye de başladı. Levhalar arasındaki robotun tüm işlevleri durmuştu. Bir bölümü görünüyordu. Cezeri: "Olabilir Hükümdarım," diye onaylarken, bildiği bütün duaları etmeye başlamıştı. "Bu nedir?" diye sordu Karaarslan, bakırdan ayrı bir metale benzeyen bedeni görünce.

"Bazı madenleri karıştırıp, yumuşak malzeme elde etmeye çalışıyorum. Bu bir deneme, daha çok değişecek... Bilirsiniz kafamızdakini yakalamaya çalışırız bizler..." demekle yetindi. Karaarslan bir süre daha köşede durduktan sonra geri döndü. Cezeri yaşamının en güç anlarından birini yaşamıştı.

"Yorgunsun, erken yat!.. Hadi, Allah rahatlık versin!.." diyen Karaarslan, her zamanki gibi hızlı hareket edip evden çıktı. Arkasından yanındaki kafile de benzer şeyler söyleyerek teker teker ayrıldılar.

Pencereden bakıp gittiklerine iyice emin olduktan sonra, konuklarına seslendi. İlk önce uzaylı mühendis çıktı. "Hükümdarın pek zeki birine benziyor. Güven verici biri de..." yorumunu yaptı. Sonra robotlar çıktı. Eski yerlerinde dinelmeye başladılar. Mindere oturmayan uzaylı mühendis: "Zamanımız azaldı," dedi.

Bir görevli bahçedeki kandilleri söndürmeye çıkmış, sırayla işini yapıyor, tepesinde yarasalar uçuşuyordu. Az sonra yalnızca elindeki seyyar kandilin ışığı salınıyordu yaşlı adamın.

Uzaylı mühendis birkaç çizime bakıyordu. Elindeki çizimde bir regülatör görülüyordu. "Isı etkisi ile denge kurma..." diye düşündü. İnceledikçe ağzını garip biçimde

hareket ettiriyordu. Cezeri'nin dikkatini çektiğini anlayınca: "Bizim kültürümüzde beğenme, onaylama anlamına gelir bunlar," dedi, başka bir çizime geçti.

Elindeki kağıtlarda su çarkları çiziliydi. Bir başka kağıttaysa, bir robot elindeki testinin suyunu bir kaba boşaltıyor, su oradan da bir başka kaba dökülüyor ve bir şamandıra yükselerek robotun ellerinin hareketini sürekli kılıyordu. "Bu çok gerekli bir şey mi, sizin kültürünüzde?" diye sordu elindeki resme bakıp duran uzaylı mühendis.

"Hükümdar hizmetçilerin, cariyelerin abdest için su dökmelerinden hiç hoşlanmıyor, hatta iğrenç bile buluyordu. Ben de bir çözüm yolu olarak bu otomatik makina adamı yaptım. Hükümdar rahatça ibadeti için hazırlanıyor artık. Hoşuna da gidiyor üstelik. Suyu dökülüyor, havlusu, aynası, tarağı sunuluyor," diye bir açıklama yaptı Cezeri.

Uzaylı mühendis, bedenini sıkıca saran garip kumaşlı, parlakça giysisinin içinde bir sandığa dayanmış, elindeki son çizimlere bakıyordu. Dinelmekte olan robotların gizemli, kısık, metalik uğultusu hiç dinmiyordu. Cezeri bu sesi sordu: "Onlar," diye işaret etti, "bu garip uğultuyu neden çıkarıyorlar?"

Uzaylı mühendis: "Sizin gezegeniniz, en azından bu bölgesi oldukça sıcak. Bazı önemli iç parçalarının korunması gerek de ondan. Bir tür soğutma sistemi çalışıyor şu anda," dedi önemsizce.

"Galiba soru sorma sırası bende," dedi Cezeri gülümseyerek. Robotların çevresini dolandı. "Hükümdara böyle bir makina yapabilmek isterdim," dedi. Bu sırada robotlardan bir takım anlamsız sesler işitildi. "Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Cezeri. "Gitmemiz gerektiğini söylüyorlar," karşılığını aldı.

Uzaylı mühendis ayağa kalktı, "Sizin kültürde nasıl vedalaşıyorlar bilmiyorum, ama bizim kültürde omuzlar birbirine değdirilir," dedi ve "Sen uzunsun," diye ekledi. Cezeri: "Bizim kültürde boy pek engel değil," diyerek elini uzattı. Uzaylı mühendis çekinerek elini yaklaştırdı. El sıkıştılar.

Bahçeye çıkmışlardı. Hava biraz serinlemiş, ama sıcaklığın etkisi geçmemişti. "Geminiz nerede?" diye sordu Cezeri merakla.. "İlerdeki büyük engelin ardında," yanıtını duyunca gülümsedi. "Surların arkasında yani," dedi... Ve ekledi: "Yolunuz açık olsun!.." Sonra üç kişi karanlığa karıştı.

Bir süre sonra burçların arasından dev bir alev bol yıldızlı göğe fırladı. Yer biraz sarsıldı. Nöbetçiler uzaktan koşarak Cezeri'nin yanına vardılar. Cezeri: "Bir şey yok. Yalnızca bir zelzeleydi..." dedi. Nöbetçiler bir şey anlamadan, birbirlerinin yüzüne bakarak yerlerine döndüler. Gökteyse bir yıldız hızla uzaklara ağıyor, öteki yıldızların arasına karışıyordu.

Surların dibinde sızıp kalan iki sarhoş, toz toprak içinde kalmış, büyük bir korku yaşamışlardı. Yaşamlarında ilk kez bir yıldızın tersine kayıp gittiğini görüyorlardı. Belki de çok içmişlerdi bu gece...

TARKAN TUNCA

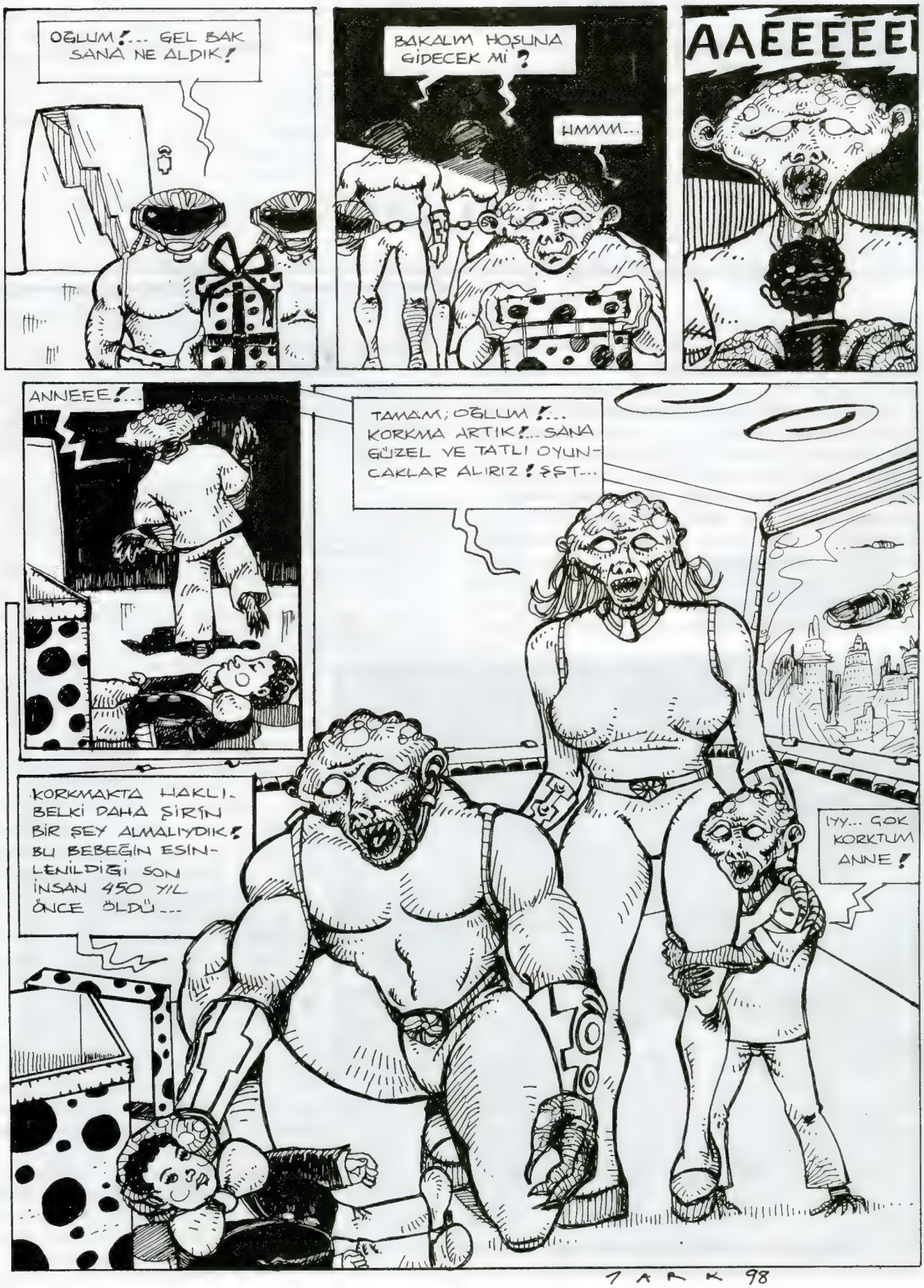
OĞLUM!... GEL BAK SANA NE ALDIK!
BAKALIM HOŞUNA GİDECEK Mİ?
HMMM...
AAEEEEE
ANNEEE!...
TAMAM; OĞLUM!... KORKMA ARTIK!.. SANA GÜZEL VE TATLI OYUNCAKLAR ALIRIZ! ŞŞT...
KORKMAKTA HAKLI. BELKİ DAHA ŞİRİN BİR ŞEY ALMALIYDIK! BU BEBEĞİN EŞİNLENİLDİĞİ SON İNSAN 450 YIL ÖNCE ÖLDÜ...
IYY... ÇOK KORKTUM ANNE!
TARK 98

ÖYKÜ

Hilary Bailey

Çeviren: Sönmez Güven

DR. GELABIUS

Dr.Gelabius laboratuvarında, dört bir yanını çevreleyen cam kavanozlara yerleştirilmiş halde ağır ağır ve tekdüze salınan ceninlerin ortasında durduğunda vakit geceyarısıydı.

Beyaz çerçeveli laboratuvar pencerelerinin ötesinde sessizlik, ve neredeyse elle tutulabilecek koyulukta bir karanlık vardı. Gece, kampüsün ağaçlarını bile gözlerden saklamıştı.

Pırıl pırıl kel kafasıyla bodur ve şişman Dr.Gelabius durdu, düşündü. Göz kamaştırıcı merkezi aydınlatmanın altında ışıldayan araç gereçler, beyaz çalışma masalarının üzerine özenle dizilmişlerdi. Ortadaki masada Dr. Gelabius'un not defteri duruyordu. Kahverengi gözleri açık ve kararlı doktor, ellerini sırtında kavuşturmuş halde harekete geçti, embriyoların yaş sırasına göre dizili durdukları rafları dolaşmaya başladı: cılız, koca kafalı, üç aylık fötüslerden, ayak tırnakları ve küçük, tamamlanmış yüzlerinde açılıp kapanan ağızlarıyla kocaman, iki buçuk ya da üç kiloyu bulanlarına kadar.

Turunu tamamladığında Dr.Gelabius neredeyse olgunlaşmış ceninlerin karşısında yer alan taburesine oturdu, cebindeki üç tükenmez kalemden birini çıkardı, yazmaya koyuldu. Duvarlarda dilsiz ağızlar ve minik eller ağır ağır açılıp kapanıyor, maymun vücutları kendilerine özel ve durgun amniotik denizlerinde salınıyordu.

Not almayı bitirdiğinde Dr. Gelabius yavaş, paytak, şişman adam yürüyüşüyle sessiz odayı geçti, ve etiketli kavanozları içindeki, aşağı yukarı tamamen olgunlaşmış en büyük kırk ceni ni sırayla adımlamaya başladı.

Kavanozların içeriklerini dikkatle gözden geçirdi, termometrelerini ve her birindeki psödo-plasenta düzeneklerini inceledi, embriyolara bir spatülle hafifçe dokunarak tepkilerini izledi, kavanozun camında kocaman olan gözleriyle minik oluşumları gözetledi. Gelabius bir embriyonun taşıdığı potansiyeli, yenidoğan bebeğini inceleyen deneyimli bir anne kadar iyi değerlendirebiliyordu.

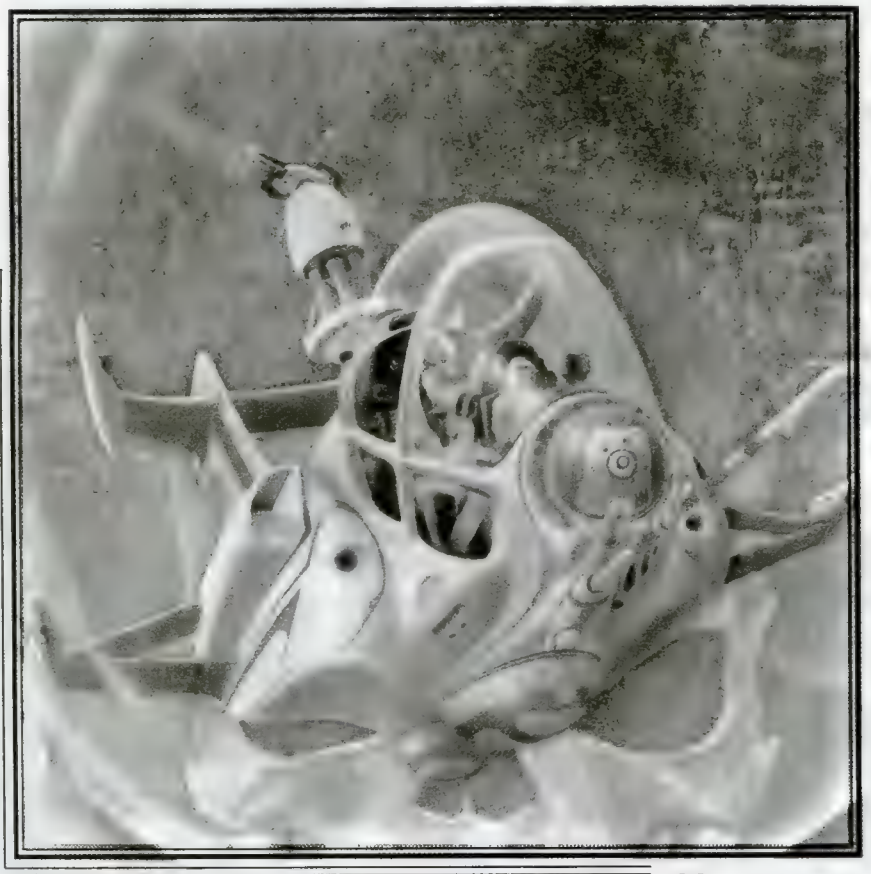

Her kavanozdaki işini tamamladığında bazılarına tarihi yazarak, bazılarına mürekkeple küçük bir çarpı çizerek etiketleri işaretledi.

Dr. Gelabius, tümü de özgül üreme üzerinde çalışan beş araştırma ekibinden birinin şefiydi- Almanya'da iki, İngiltere'de bir ve Birleşik Devletler'de iki adet. Seçilmiş kadınlardan alınan doğurgan hücreler yine seçilmiş erkeklerin sperm hücreleriyle biraraya getiriliyor, ve sonuçları psödo-amniyotik sıvıyla çevrili yapay bir plasentayla beslenir halde özel kavanozlara yerleştiriliyordu. Olgunlaştıklarında çıkarılan yaşını almış embriyolar, duygusal yönden tutarlı ve toplumsal kabul edilirliğe sahip uygun ebeveynlere veriliyorlardı. Birkaç yaş aldıklarında zamanlarının bir kısmını özel eğitime ayırıyorlar, ve sonunda sağlıklı ruhsal yapılarını ve zaten üstün olan zihinsel, ahlaksal ve fiziksel güçlerini daha da geliştirecek kuruluşlara yatılı olarak yerleştiriliyorlardı.

Çünkü Dr. Gelabius ömrünün son otuz yılını insan ırkının islahıyla uğraşarak, güzelliğin, gücün, zekanın, mantığın bileşkelerini oluşturarak ve sıradan evliliklerin rastgele genetik

sonuçlarını baskılayarak geçirmişti. Elde ettiği ürünler erdemleri açısından hep yukarıya ve ileriye yönelmişler, karanlıklara ışık saçarak, şekillendirip oluşturarak, insan bilgi ve haz birikimlerini durmaksızın arttırmışlardı.

Yasal olarak, doğal ana-babaları onların varlıklarından en başından itibaren haberdar ediliyorlardı: tüm uygar ülkelerdeki hukukçular son bir direnişle Dr. Gelabius'un kavanozlarını dolduran o minik doku zerreciklerini üretenler lehine modası geçmiş ve umarsız bir savı kabul ettirebilmişlerdi.

Yine de, laboratuvarında Dr. Gelabius kraldı.

Kavanozları incelemeyi ve işaretlemeyi bitirerek geri çekildi: göz kamaştıran ışıkların altında, ışıltılı şişelerin ve aygıtlarının arasında kısa boylu, önemsiz bir insan şekliydi.

Ceza vermek zorunda olan bir babanın hüzünlü ama sorumluluğunu bilen gülümsemesiyle yine ağır ağır salınan ceninlere doğru yürüdü. Solgun, metin ve kısa parmaklı elleriyle çarpı işareti konulmuş kavanozlardan ilkine uzandı.

Yapay plasentayı besleyicisinden çekip koparttı. Ceninde ani bir kasılma oldu. Kavanozu aldı, plastik plasenta ardı sıra yerde sürüklenir ve şişenin içeriği suyun içinde hafifçe çırpınıp dönerken, paslanmaz çeliği pırıldayan lavaboya götürdü. Kavanozun kapağını açtı, yana doğru eğdi, bir eliyle şişenin kenarını ve embriyonun yumuşak başını tutarak sıvıyı lavabodan aşağı boşalttı. Camın içinde kollar ve bacaklar serbest kalıp çırpındılar, ağız sessizce açılıp kapandı, parmaklar ağır ağır kasıldılar. Dr. Gelabius ciddi bir yüzle kavanozu laboratuvarın kapısına götürdü ve dışarı bıraktı. Fötüs hafifçe titredi ve Doktor kapıyı kapatırken hareketsizleşti.

Dr. Gelabius üzüntüyle ama zorunlu olarak dokuz kavanozu daha raflardan indirdi.

Sonuçta, her birinin içinde cam tabana yığılmış minik insancıklarıyla on adet parlak cam kavanoz koridora tek sıra halinde dizilmişlerdi.

Dr. Gelabius masasına geri döndü, kayıt defterini açtı, yazmaya başladı.

Laboratuvarın kapısı duvara çarpacak kadar şiddetle aniden savrularak açıldı. Girişte yırtık kırmızı giysileri içinde bir kadın duruyordu. Ak düşmüş saçları başının çevresinde dağılmış, çizgi halindeki gözleri ızdıraplı yüzünde kor gibi yanıyordu. İnce ellerinden birinde toplu bir tabanca vardı.

"Bebeğimi öldürdün," diye haykırdı ve Dr. Gelabius ayağa doğrulurken üzerine dört el ateş etti.

Kadın döndü ve koşarak uzaklaşırken ayak sesleri koridor boyunca yankılanıp silindiler.

Dr. Gelabius yere düştü, iki kurşunun parçaladığı beyaz önlüklü karnını eliyle tutuyordu. Uzandı, dizleri karnına çekildi, kollarıyla vücudunu sarmaladı. Titredi, ağzı sessizce açılıp kapandı, gerildi ve öldü.

Sessizliğe gömülmüş laboratuvarda embriyolar, kararlı ama anlamsız salınımlarını sürdürdüler: huzurlu, amniyotik denizlerinin içinde demir atmış gemiler gibi gidip gelen çıplak maymuncuklar.

Ama Gelabius, hepsinin ana ve babaları, hareketsizdi.

.

??????????
????????
????
??

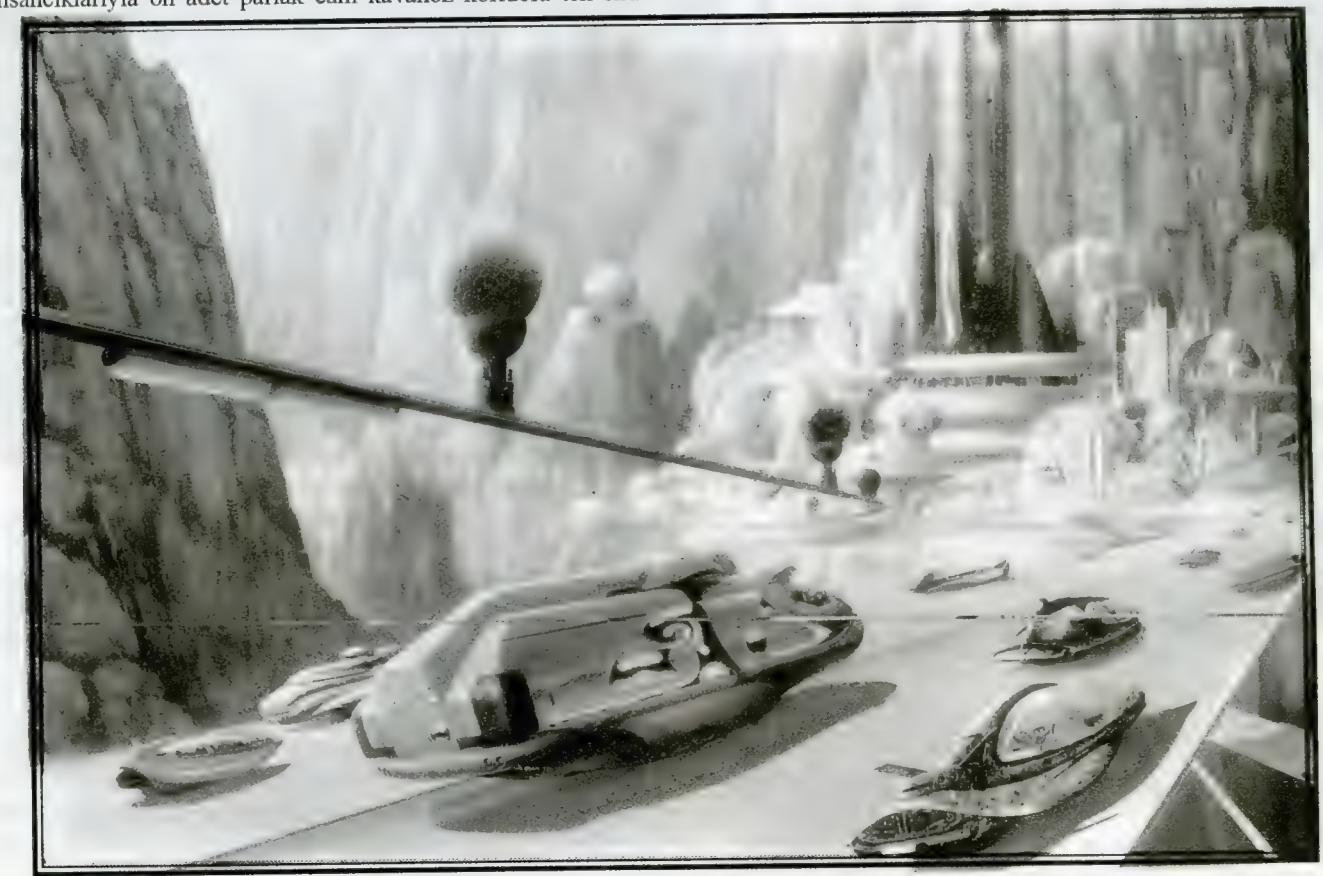

İNCELEME *Hakan Alpin*

HUGO ÖDÜLLERİ

1953 yılından beri Bilimkurgu'nun isim babası olan **Hugo Gernsback** adına düzenlenen ve ilgi ile takip edilen bu ödüller, Dünya Bilimkurgu Birliği (*World Science Fiction Society* -kısaca *WSFS*) tarafından verilir. Bilimkurguseverlerin de artık İnternet vasıtasıyla oylamasına katılabildikleri, çeşitli branşlardaki Hugo Ödülleri genelde yayıncılık, roman, öykü ve illüstrasyon dallarında geleneksel devamlılığa sahiptir. İlki 11. Worldcon toplantısının yapıldığı Philadelphia'da gerçekleştirilen ödül törenlerinin sonuncusu 7 Ağustos '98'de ABD'nin Baltimore kentinde yapıldı.

Bu yazı konuyla yakından ilgilenen okurlarımıza iyi bir döküman olacaktır. Nisan 1926 tarihli *Amazing Stories* dergisinde o zamana kadar *scientifiction* diye anılan türe ***science fiction*** adını veren Hugo Gernsback'in ismini de bir anlamda ölümsüzleştiren bu ödüller bazı ilginç istatistiklerin oluşmasına da neden olmuştur...

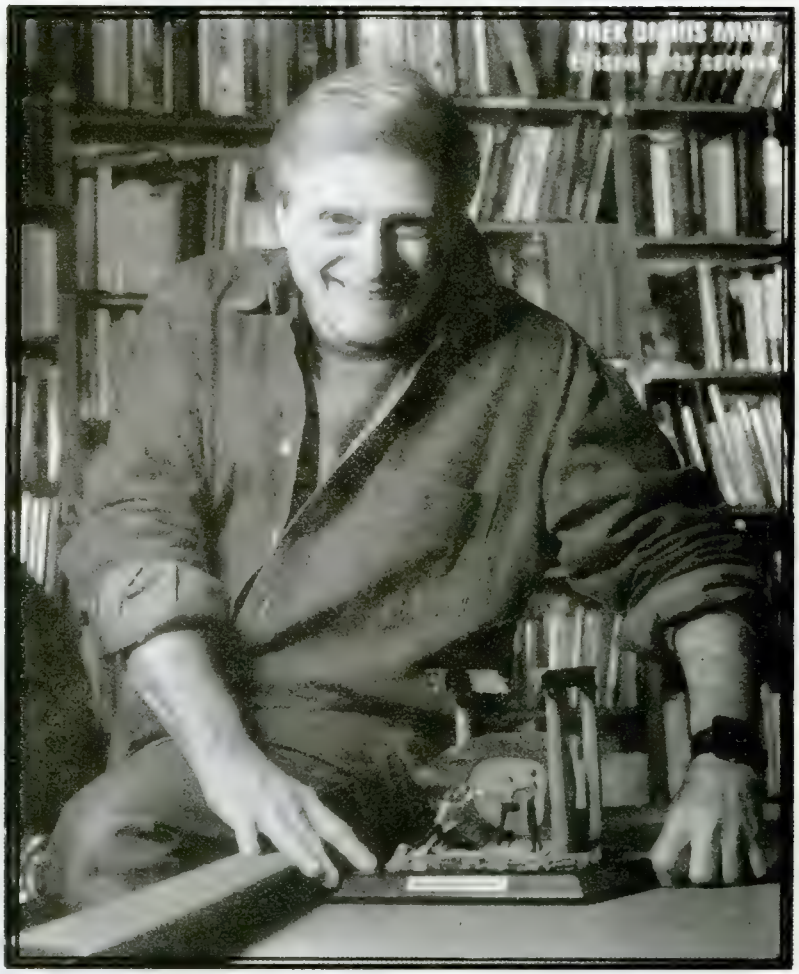

1997 yılı itibarıyla Hugo ödülüne en çok aday gösterilen yazar **Robert Silverberg**'tir. toplam 11 kez bu ödüle aday olmuştur. Silverberg Tam 9 kez de diğer ünlü bilimkurgu ödülüne, yani Nebula'ya aday gösterilmiştir. Hayatları boyunca en fazla Hugo alan yazarlar ise 7'şer adetle **Poul Anderson** ile **Harlan Ellison**'dur. **Roger Zelazny** 6, **Fritz Lieber, Larry Niven** 5'er, **Robert Heinlein, Isaac Asimov, Ursula K. Le Guin, Lois McMaster, Connie Willis** gibi yazarlar ise 4'er kez bu önemli ödüllere layık görülmüşlerdir. **Murray Leinster** ise, 1956 yılında *Explaration Team* isimli eseriyle en iyi Novelette (Ufak roman) dalında ödülü aldığında 60 yaşını 2 ay geçmişti. Bu durum onun 'en ileri yaşta Hugo veya Nebula alan yazar' sıfatına sahip olmasını sağlamıştır. Benzeri bir durumda **Ron Ellik** için geçerlidir. O ise 1959'da dergisi *Fanac*'la En iyi fanzine dalında ödüle layık görüldüğünde 20 yaşından 11 ay fazlaydı. Ünlü yazar **Robert Silverberg** ise 1956'da en iyi yeni yazar ödülünün sahibi olduğunda 21 yaş 7 aylıktı. Aşağıdaki liste hakkında biraz bilgilerimizi tazelemek gerekirse; Batı'da edebi metinler konunun uzmanları tarafından, metni oluşturan kelime sayılarına göre dörde ayrılıyor. Novel (Roman) 40.000 kelimeden fazla olanlar için, Novelette (Ufak roman) 17.500-40.000 kelime sayısında kalanlar için, novelettes (Öykü) 7.500-17.500 kelime kullanılanlar için, Short Stories tanımı ise, 7.500 kelimenin altındaki tüm eserler için kullanılmaktadır. Aslında bütün bu ayrımlar yazarlar olduğu kadar yayıncılar için de çok önemlidir. Hugo ödülleri bu terminolojik ayrımlar dışında; en iyi Magazine, en iyi Bilimkurgu Ressamı, sadece okurların seçtiği en iyi Fan Magazine, en iyi Yeni Yazar, en iyi Kitap Eleştirmeni, en Göze Çarpanlar, vb. gibi birbirinden ilginç bir o kadar da gerekli-gereksiz farklılıktaki dallarda verilmektedir.

EN İYİ ROMAN ÖDÜLLERİ

1953	Alfred Bester	The Demolished Man
1955	Mark Clifton - Frank Riley	The Forever Machine
1956	Robert A. Heinlein	Double Star
1958	Fritz Leiber	The Big Time
		-ayrıca Novelette dalında-
1959	James Blish	A Case of Conscience
1960	Robert A. Heinlein	Starship Troopers
1961	Walter M Miller, Jr.	A Canticle for Leibowitz
1962	Robert A. Heinlein	Stranger in a Strange Land
1963	Philip K. Dick	The Man in the High Castle
1964	Clifford D. Simak	Way Station
1965	Fritz Leiber	The Wanderer
1966	Frank Herbert	Dune
	Roger Zelazny	... And Call Me Conrad
1967	Robert A. Heinlein	The Moon is a Harsh Mistress
1968	Roger Zelazny	Lord of Light
1969	John Brunner	Stand on Zanzibar
1970	Ursula K. Le Guin	The Left Hand of Darkness
1971	Larry Niven	Ringworld
1972	Philip Jose Farmer	To Your Scattered Bodies
1973	Isaac Asimov	The Gods Themselves
1974	Arthur C. Clarke	Rendezvous With Rama
1975	Ursula K. Le Guin	The Dispossessed
1976	Joe Haldeman	The Forever War
1977	Kate Wilhelm	Where Late the Sweet Birds Sang
1978	Frederik Pohl	Gateway
1979	Vonda McIntyre	Dreamsnake
1980	Arthur C. Clarke	The Pountams of Paradise
1981	Joan Vinge	The Snow Queen
1982	C. J. Cherryh	Downbelow Stanon
1983	Isaac Asimov	Foundation's Edge
1984	David Brin	Starude Rising
1985	William Gibson	Neuromancer
1986	Orson Scott Card	Ender's Game
1987	Orson Scott Card	Speaker For the Dead
1988	David Brin	The Uplift War
1989	C. J. Cherryh	Cyteen
1990	Dan Simmons	Hyperion
1991	Lois McMaster Bujold	The Vor Game
1992	Lois McMaster Bujold	Barrayar
1993	Vernor Vinge	A Fire Upon the Deep
	Connie Willis	Doomsday Book
1994	Kim Stanley Robinson	Green Mars
1995	Lois Mcmaster Bujold	Mirror Dance
1996	Neal Stephenson	The Diamond Age
1997	Kim Stanley Robinson	Blue Mars

NOVELETTE

1955	Walter M. Miller, Jr.	The Darfsteller
1956	Murray Leinster	Exploration Team
1959	Clifford D. Simak	The Big Front Yard
1967	Jack Vance	The Last Castle
1968	Fritz Lieber	Gonna Roll the Bones
1969	Poul Anderson	The Sharing of Flesh
1973	Poul Anderson	Goat Song
1974	Harlan Ellison	The Deathbird
1975	Harlan Ellison	Adrift Just Off the Islets of Langerhans
1976	Larry Niven	The Borderland of Sol
1977	Isaac Asimov	The Bicentennial Man
1978	Joan D. Vinge	Eyes of Amber
1979	Poul Anderson	Hunter's Moon
1980	Georges R. R. Martin	Sandkings
1981	Gordon R. Dickson	The Cloak and the Staff
1982	Roger Zelazny	Unicorn Variation
1983	Connie Willis	Fire Watch
1984	Greg Bear	Blood Music
1985	Octavia Butler	Bloodchild
1986	Harlan Ellison	Paladin of the Lost Hour
1987	Roger Zelazny	Permafrost
1988	Ursula K. Le Guin	Buffalo Gals, Won't You Come Out Tonight
1989	George Alec Effinger	Schrödinger's Kitten
1990	Robert Silverberg	Enter a Soldier. Later: Enter Another
1991	Mike Resnick	The Manamauki
1992	Isaac Asimov	Gold
1993	Janet Kagan	The Nutcracker
1994	Charles Sheffield	Georgia on My Mind
1995	David Gerrold	The Martian Child
1996	James Patrick Kelly	Think Like a Dinosaur
1997	Bruce Sterling	Bicycle Repairman

NOVELLA

1968	Anne McCaffrey	Weyr Search
	Philip Jose Farmer	Riders of the Purple Wage
1969	Robert Silverberg	Nightwings
1970	Fritz Lieber	Ship of Shadows
1971	Fritz Lieber	Ill Met in Lankhmar
1972	Poul Anderson	The Queen of Air and Darkness
1973	Ursula K. Le Guin	The Word for World is Forest
1974	James Tiptree, Jr.	The Girl Who Was Plugged In
1975	George R. R. Martin	A Song for Lya
1976	Roger Zelazny	Home is the Hangman
1977	Spider Robinson	By Any Other Name
	James Tiptree, Jr.	Houston, Houston, Do You Read?
1978	Spider - Jeanne Robinson	Stardance
1979	John Varley	The Persistence of Vision
1980	Barry B. Longyear	Enemy Mine
1981	Gordon R. Dickson	Lost Dorsai
1982	Poul Anderson	The Saturn Game
1983	Joanna Russ	Souls
1984	Timothy Zahn	Cascade Point
1985	John Varley	Press Enter
1986	Roger Zelazny	Twenty - four Views of Mu Fuji. by Hokusai
1987	Robert Silverberg	Gilgamesh In The Outback
1988	Orson Scott Card	Eye for Eye
1989	Connie Willis	The Last of the Winnebagos
1990	Lois Mcmaster Bujold	The Mountains of Mourning
1991	Joe Haldeman	The Hemingway Hoax
1992	Nancy Kress	Beggars in Spain
1993	Lucius Shepard	Barnacle Bill the Spacer
1994	Harry Turtledove	Down in Bottomlands
1995	Mike Resnick	Seven Views of Olduvai Gorge
1996	Allen Steele	The Death of Captain Future
1997	George R. R. Martin	Blood of The Dragon

KISA ÖYKÜLER

1955	Eric Frank Russel	Allamagoosa
1956	Arthur C. Clarke	The Star
1958	Avram Davidson	Or All the Seas With Oysters
1959	Robert Bloch	That Hell-Bound Train
1960	Daniel Keyes	Flowers for Algernon(*)
1961	Poul Anderson	The Longest Voyoge(*)
1962	Brian W. Aldiss	The"Hothouse" series(*)
1963	Jack Vance	The Dragon Masters(*)
1964	Poul Anderson	No Truce With Kings(*)
1965	Gordon R. Dickson	Soldier, Ask Not
1966	Harlan Ellison	'Repent, Harlequin!' Said the Ticktockman(*)
1967	Larry Niven	Neutron Star
1968	Harlan Ellison	I Have No Mount, and I Must Scream
1969	Harlan Ellison	The Beast That Shouted Love at the Heart of the World
1970	Samuel R. Delany	Time Consired as a Helix of Semi - Precious Stones
1971	Theodore Sturgeon	Slow Sculpture
1972	Larry Niven	Inconstant Moon
1973	R. A. Lafferty	Eurema's Dam
	Frederik Pohl - C. M. Kornbluth	The Meeting
1974	Ursula K. Le Guin	The Ones Who Walk Away from Omelas
1975	Larry Niven	The Hole Man
1976	Fritz Lieber	Catch That Zeppelin
1977	Joe Haldeman	Tricentennial
1978	Harlan Ellison	Jeffty Is Five
1979	C. J. Cherryh	Cassandra
1980	George R. R: Martin	The Way of Cross and Dragon
1981	Clifford D. Simak	Grotto of the Dancing Deer
1982	John Varley	The Pusher
1983	Spider Robinson	Melancholy Elephants
1984	Octavia Butler	Speech Sounds
1985	David Brin	Crystal Spheres
1986	Frederik Pohl	Fermi and Frost
1987	Greg Bear	Tangents
1988	Lawrence Watt - Evans	Why I Left Harry's All - Night Hamburgers
1989	Mike Resnick	Kirinyaga
1990	Suzy McKee	Charnas Boobs
1991	Terry Bisson	Bears Discover Fire
1992	Geoffrey A. Landis	A Walk in the Sun
1993	Connie Willis	Even the Quenn
1994	Connie Willis	Death on the Nile
1995	Joe Haldeman	None So Blind
1996	Maureen F. McHugh	The Lincoln Train
1997	Connie Willis	The Soul Select Her Own Society...

(*) Bu yıllarda 'Short Stories' dalı yerine 'Short Fiction' başlığı adı altında ödül verilmiştir.

1998 YILI HUGO ÖDÜLLERİNİN SAHİPLERİ

En İyi Roman
Joe Haldeman / Forever Peace
En İyi Novella
Allen Steele / ...Where Angels Fear To Tread
En İyi Kısa Roman
Bill Johnson / We Will Drink A Fish Together...
En İyi Öykü
Mike Resnick / The 43 Antarean Dynasties
En İyi Dramatik Sunum
Contact (Mesaj)

Hugo ödüllü kitapları aşağıdaki adresten online sipariş edebilirsiniz:
http://www.amazon.com/exec/obidos/subst/lists/awards/hugo.html/002-2827349-2868030

ÖYKÜ

Lami Tiryaki

SIFIR NOKTASI

Pürüzsüz ve geniş yolda, yer aracı tek başına ilerliyordu. Tekerlek yuvalarında tekerlekler vardı, ama içeriye doğru kıvrılmıştı. Araç, yerden 35-40 cm yükseklikte, kayarak -daha doğrusu uçarak- gidiyordu. Aracın yanlarına, arkasına ve önüne sonradan takıldığı belli olan sağlam parçalar monte edilmişti. Sivil bir araçtan çok askeri bir araca benziyordu.

Yolun her iki tarafında, vahşice büyüyerek gökyüzüne uzanmış bitkiler, her yanı kaplamıştı. Artık bitki örtüsü de genetik yapının çıldırtıcı değişikliğine uymuş, şekilsiz ve ürküntü veren, fantastik cangıllar haline gelmişti.

Konya çıkışından, Pozantı istikametine dönen aracı kullanan sürücü, 40 yaşlarında, oldukça dinç ve sağlam görünümlü, artık saçları iyice ağarmış bir erkekti. Bir yandan aracın kumandalarına hakim olmaya çalışırken, bir yandan da monitörlü bir cihaza bir disk yerleştiriyordu. Cihazdan uzanan bir çıkıntıyı ağzı yönüne çevirdikten sonra ağır ağır konuşmaya başladı:

"Eğer bu kayıt, hâlâ sağlam kalabilmiş birilerinin eline geçerse, tüm kuzey ve batı bölgelerinde, normal hiç kimsenin olmadığını bildiririm. Bütün canlılar, insan dahil çok tehlikeli. Yaşı genç olanlar, anlatacaklarımı çok iyi dinlesinler. Çünkü geleceği değil ama kendi yaşamlarını kurtarmak onlar için çok önemli. Çünkü..... Neyse baştan alayım.

20. yüzyıl sonlarında, komünist bloğun çökmesi ve tüm dünyanın 'Yeni Dünya Düzeni' adı verilen son derece sert kapitalist yaşam biçimine dönmesi, yaklaşık 45 yıl sürdü. Bu süreçte, resmi olarak değil ama ekonomik açıdan sınırlar ortadan kalktı. Tüm dünya ülkeleri birbirleri için pazar durumuna geldiler. Bilim-teknoloji destekli sanayi, her şeyi üretim ve kâr eksenine oturtmuştu. Gelişme öylesine başdöndürücü bir hız aldı ki, insanlar şaşırmaya bile fırsat bulamaz hale geldiler. Artık tekerlekle giden arabalar yerine, havayı altına alıp, itici roketlerle yürüyen yer araçlarıyla 'trafik' çoktan tarihe karışmıştı. Tekerlekler, uçaklar gibi sadece iniş ve kalkış için kullanılmaya başlandı. Fakat bu parlak görünümün altında 'Yeni Dünya Düzeni', bir yandan da kendi kabusunu oluşturuyordu.

Büyüyen sanayi kuruluşları hızla birleşiyor, kartelleşiyor ve küçük gurupları yutuyorlardı. Oluşan karteller, yönetici sathında kendi egemen sınıflarını oluşturuyor, karşı tarafta ise tamamıyla bu sınıfa muhtaç, onların kendilerine tanıdığı iş olanakları kadar yaşama hakkına sahip çalışan kesimler çoğalıyordu.

Büyük Karteller, sonu gelmez ekonomik güçleriyle, tüm dünya ülkelerinde devlet yapısına önce belirli yollarla sızıyor, sonra yavaş yavaş tümünü ele geçirmeye başlıyordu. Polis ve asker kadrolarını özellikle el üstünde tutuyor, bu yolla güvenliklerini sağlıyorlardı. Zaten hukuk sistemleri de yavaş yavaş karteller lehine değişmeye başlamıştı. Eğitim, her şeyde olduğu gibi son derece pahalı bir hale getiriliyor, tüm askeri, endüstri ve yönetim okullarında ancak egemen sınıfların zengin insanları okuyup yetişiyordu. Dünya, net bir kutuplaşmaya doğru gidiyordu.

"Yeni Dünya Düzeni"'nin çalışan sınıfları, ölmeyecek kadar yemek, sağlık ve eğitim imkanına sahipti. İnsanların alım gücü gittikçe düşüyor, fakirlik, yeni ve garip salgın hastalıkların ortaya çıkmasına sebep oluyordu. İnsanlar kitleler halinde ölmeye başlamıştı. Yüksek teknolojinin desteğinde üretim yapan ve ihtiyaçlarını karşılayan egemen sınıflar, artık çalışan kesimlerin büyük bir bölümüne ihtiyaç kalmadığını düşünüyor, onların hızla artan nüfuslarının gelişmeye engel olduğuna inanıyor ve ölümlere seyirci kalmayı tercih ediyorlardı. Bazen bu duruma isyan eden insanlar gösteriler yapıyor, karşı çıkıyorlardı. Ama bu gösteriler de oldukça kanlı bir şekilde bastırılıyor, hatta insanlar öldürülüyordu.

Türkiye'ye ise bu düzende, yedi kartel hakimdi. Bu kuruluşlar ve yöneticileri, parlamentonun neredeyse tamamına sahipti. Askeri güçler ve yargı, onların sansürü olmadan hiç bir şey yapamayacak bir haldeydi. Nüfus, Anadolu'nun her yanına eşit dağıtılmış, sayıları çok olan çalışan kesimler, açlık, ölüm ve hastalıklarla boğuşuyordu. Tüm üretim ve kâr, egemen sınıflara gidiyordu.

Düzenin istisnaları da vardı. Çoğu bilim adamı ve aydınlar, düzene karşıt duygu ve düşünceler besliyor, ama bunu gerçekleştirmeye korkuyorlardı. Bazı çalışanlar üst sınıflarla iyi geçinmeye çalışıyor, onlara her türlü 'casusluk ve benzeri hizmetler' sağlayarak daha iyi durumda kalmayı başarıyorlardı.

İşte bu dalkavuklardan biri de benim babamdı. Ben, Yusuf Kamanlı, böyle bir Türkiye'de doğmuştum. Zorunlu olan 12 yıllık eğitimimden sonra, ancak egemen sınıflardan

imtiyaz koparabilen nadir çalışan insanların çocuklarına nasip olacak bir fırsatı, elektronik ve bilgisayar okullarında okuma fırsatını yakalamıştım. Bu arada... Hey o da ne..?"

Sürücü, kayıt cihazını alelacele kapatıp, hızını azaltarak bir düğmeye bastı. Araçta, hafif bir sarsıntı oldu. Araç, artık tekerleklerinin üstünde gidiyordu.

600-700 metre ötede başka bir araç yolu kesmiş bir biçimde duruyor, önünde üniformalı ve siyah şapkalı, iri yarı üç insan duruyordu. Giydikleri üniformalar, askeri kıyafetleri andırıyordu. Hareketsiz kımıltısız öylece ayakta bekliyorlardı.

Diğer araca otuz metre kala Yusuf Kamanlı, aracını durdurdu. Yan koltuğunda duran büyükçe bir tabancayı alarak, kemerinin arkasına gizledi. Adamlar sessizce ona bakıyorlardı. Tavandan, gözlerine doğru dürbün benzeri bir aksamı indirip baktı. Yüzünde bir gülümseme oluştu.

"Hey, bunlar sağlam görünüyorlar. Nihayet yıllar sonra sığınaklarından çıkmış olmalılar. Yine de dikkatli olmalıyım. Beni düşman zannedebilirler."

Adam, aracını yavaşça sürdü.

Beş metre kala araçtan indi. Yine de korunma içgüdüsüyle aracını çalışır durumda bıraktı. Elleri arkada tabancasının üstündeydi. Adamlar, duygusuz bir ifadeyle bakıyorlardı. Yüzlerinde ne bir hüzün, ne de sevinç vardı. Biri yana çekildi. İkisiyle şimdi karşı karşıyaydı.

"Merhaba. Ne diyeceğimi bilemiyorum ama..."

Birden yandaki adam, nereden çıkardığını anlayamadığı bir sopayı kaldırıp Yusuf Kamanlı'nın kafasına doğru savurdu. Yusuf tüm içgüdüleriyle üçünü birden gözlediğinden, sopa kalkarken farketmiş ve yana doğru eğilmeyi başarmıştı. Fakat sopa başı yerine böğrüne müthiş bir hızla inmişti. Yere düşerken Yusuf, ciğerlerinin ezildiğini hissetmiş, yüzü acıdan morlaşmıştı. Bir insan nasıl bu kadar kuvvetli olabilirdi? Bunun bir tek açıklaması vardı. Yoksa, hayır!....

Üç adam, hayvansı hırıltılar çıkararak Yusuf Kamanlı'nın üstüne atıldılar.

Yusuf duyduğu tüm acıya rağmen, bir eliyle tabancasını çekip bir el ateş edebilmişti. Üstündekilerden birinin sırtından tüm iç organları dışarı fırlarken adam üstüne devrilmişti. Diğer ikisinin, cesedi üstünden kaldırmaya uğraşmaları Yusuf'a birkaç saniye kazandırmıştı. Fakat bu arada bir tanesi atılarak tabancalı koluna iri dişlerini geçirmiş, kolu parçalamıştı. Yusuf can havliyle adamın suratını avuçlayınca garip bir şey oldu. Adamın yüzünü kaplayan deri avucuna geldi. Maskenin altından, hayvana benzer, köpek gibi sivri dişleri olan, tüysüz korkunç bir surat çıktı meydana.

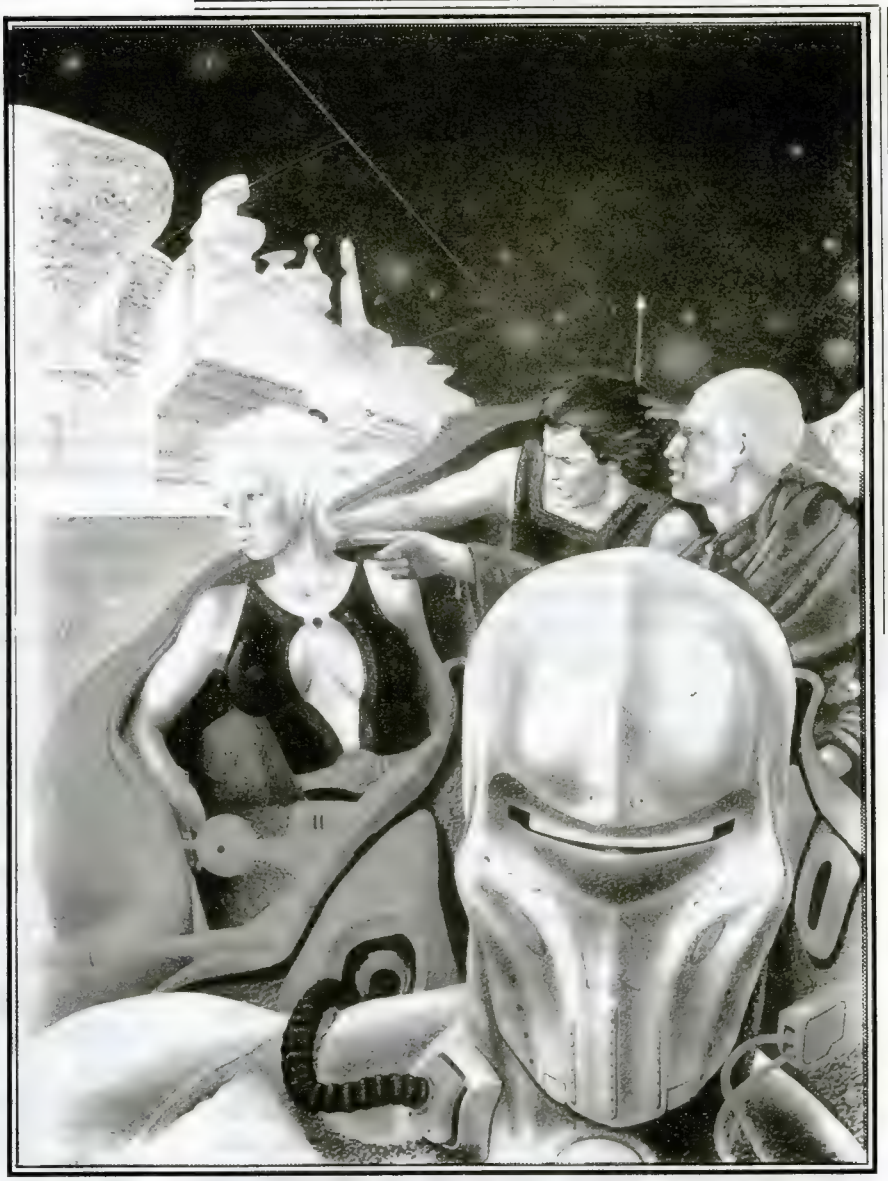

"Olamaz! Nereden akıl ettiniz bunu?..."

Yusuf umutsuzca inlerken, diğeri de maskesini çıkarıp dişleriyle boğazına doğru eğilmeye başlamıştı. Tam o sırada ağaçların arasından müthiş bir kükreme duyuldu. İki metreye yakın büyüklükte, bir hayvandan çok canavara benzeyen bir yaratık, adamların üstüne atıldı. Yaratık adamlarla uğraşırken Yusuf, böğründeki ve kolundaki müthiş acıya rağmen, kalkıp arabaya doğru yürüdü.

Yaratığın adamları paramparça etmesi birkaç saniye sürmüştü. Yusuf'un aracına doğru kaldırdı kafasını. Bu arada Yusuf, aracını kaldırmış ve iki saniyede 200 kilometre hıza erişmiş bir biçimde geliyordu. Hayvanın kafasını kaldırmasıyla çarpması bir oldu. Bir an sonra geriye dönüp baktığında Yusuf, hayvanın tekrar ayağa kalkmaya çalıştığını gördü.

Yolda kimseler yoktu. Gün ortasında bir kabus yaşamıştı. Tekrar kayıt cihazına uzandı ve açtı.

"Üç mutant'ın saldırısına uğradım. Yüzlerine insan

maskeleri geçirmişlerdi. Böyle bir şeyi akıl etmeleri çok garip. Şansımın ve bir zamanlar köpek diye bilinen bir canlı türünün yardımıyla kurtulmayı başardım. Şimdiye kadar uğradığım en tehlikeli saldırı bu oldu. Silahlarımdan birini orada bıraktım. Allahtan yedeklerim var. Karatoprak Yaylası'nda elektronik kamp kurup yaralarımı tedavi edeceğim. Sanırım bir günümü alacak. Çok canım yanıyor..." Cihazı kapatıp, az sonra Karatoprak yazılı levhadan sağa döndü.

.....

"Mutant saldırısından bu yana yaklaşık otuz saat geçti. Yaralarım hemen hemen iyileşti. Adana-Mersin ve tekrar İncirlik rotasında oldukça yavaş ilerliyorum. Hâlâ 'ormanlık bölgelere çekilmemiş' normal insanlarla karşılaşmayı umuyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu umudu canlı tutmaya çalışıyorum. 17 yıldır bir tekine bile rastlamadım çünkü..."

.....

21. yüzyılın ortalarına doğru, dünya genelinde sömürülen insanlarda bazı sosyal kıpırdanmalar başladı. İnsanlar biraraya toplanıyor, belli merkezlere saldırılar düzenliyorlardı. Hatta egemen sınıf insanlarından bazılarını öldürmüşlerdi bile. İnsanlar, geleceğin varoşlarından çıkıp düzenin kabusu olmaya başlamışlardı.

Kısa süre içinde patlamalar büyüyüp, bazı ülkelerde iç savaşlar haline dönüştü. Askeri kuvvetlerden bazı aydın subayların da isyancılara katılmasıyla, çoğu ülkelerde sistemler çabucak el değiştirdi. Dünya tekrar iki kutuplu haline geri döndü. Bir yanda sömüren-sömürülen esasına dayalı klasik sistemler, diğer yanda daha eşitlikçi 'Yeni Özgür Cumhuriyetler' oluştu.

Türkiye, klasik 'Yeni Dünya Düzeni'ni devam ettirmeyi seçmişti. Türk insanı isyan etmek yerine egemen sınıfların güdümünde yaşamayı seçmişti. Bu arada ayrılan blok ülkeleri arasında yine ideolojik sürtüşmeler başlamış, devletler karşılıklı silahlanmaya başlamışlardı. Bu defa nükleer silahların yanında çok tehlikeli ve hiç denenmemiş biyolojik silahlar da sahnedeydi. Hem de bu silahlar caydırıcı değil, ilk fırsatta kullanım amaçlı üretiliyordu.

Meslek okulunu bitireceğim sıralar, hayatımın en değerli varlığını tanıdım. Türk başkentinin tarihinden gelme ismiyle Misket, siyah saçlı, uzun boylu, kara gözlü çok güzel bir kızdı. Onunla bir eğlencede tanışmıştım. O da benim gibi imtiyaz sahibi bir işçinin çocuğuydu. Görür görmez ona vurulmuştum. Fakat, ilk başlarda aşkıma karşılık alamadım. Geceler boyu bunalıma giriyor, kafamı duvarlara vuracak hale geliyordum. O ise garip bir şekilde benimle çok az konuşuyordu.

Bir gün herşeyi onun ağzından öğrenmeyi başardım. Aslında o da beni seviyordu. Fakat aramızda büyük bir engel vardı. üç numaralı büyük kartelin patronlarından birinin oğlu da ona aşık olmuş, onu istiyordu. Misket'in kolaylıkla okuma imkanı elde etmesinin nedeni de buydu. Bu ikimiz için de bir yıkımdı. Çünkü Misket'in onu geri çevirmesi söz konusu bile olamazdı. Aksi takdirde büyük ihtimalle onu öldürürlerdi.

Bu arada benim Misket'le olan ilişkim öğrenilmişti. Büyük bir öfkeye kapılan rakibim derhal önlem aldırmıştı. Birkaç defa saldırıya uğradım. Bir ara çok kötü dövüldüm. Ama aşkımdan vazgeçmemiştim, Bu yüzden öldürüleceğimi anlayınca memleketim olan Nevşehir'e kaçtım. Misket'e de dönüp onu alacağıma dair söz verdim.

Kapadokya'da tarihi yeraltı mağaraları vardır. Çocukluğumda orada yerden yaklaşık elli metre aşağıda çok büyük bir mağara keşfetmiştim. Mağaranın tüm çıkışlarını kapatmış, yalnızca bir tek girişi ağaçlarla saklamıştım. Burası yıllarca benim gizli sığınağım olmuştu. Yıllar boyu, eğitimim arttıkça, mağarayı elektronik ve elektrikli aksamla donattım. Orası benim tapusuz yurdum gibiydi. Hatta bir gün, dışarıyla hava irtibatını kesip, bir hava jeneratörü yerleştirmiştim. Böylece, bu mağarayı herhangi bir uygarlığın keşfinden korudum. Ayrıca dışarıyla haberleşme olanakları oluşturdum. Açılış şifresini sadece benim bildiğim bir elektronik kapı yapmıştım. Sırrımı benden başka sadece Misket biliyordu.

Gizli sığınağıma aylarca yetecek yiyecek, doğum kontrol hapları ve diğer gereksinimlerimi doldurdum. Daha sonra Ankara'ya dönüp, o gece Misket'i kaçırdım. Daha doğrusu bir yer aracı kiralayıp birlikte kaçtık. Gece, yollar oldukça tehlikeliydi. Allah'tan hiç bir engelle karşılaşmadan yirmi dakikada Kapadokya'ya geldik.

Sığınağımızda, gözlerden uzak evlendik ve tam dört ay orada kaldık. Kanunlara göre üç ay boyunca herhangi bir vatandaş gidip varlığını bildirmezse, kaydı siliniyordu. Bu da onun için ölüm demekti. Çünkü hiç bir ihtiyacını kimliği olmadan satın alamazdı. Yakalandığında da çok büyük cezası vardı. Dördüncü aydan sonra dışarı çıktık. Mağaraya kurduğum yapay solar sistem, gün ışığının gözlerimize zarar vermesini önlemişti. Artık kayıtlı olmayan bir çift olarak 'Özgür Cumhuriyetler'den birine kaçmanın yollarını arayacaktık.

Fakat bir tuhaflık vardı. Ortada kimseler görünmüyordu. Yayan geçtiğimiz bir kasaba terkedilmiş gibiydi. Kalan tek tük insanlar konuşamayacak kadar hasta ya da ölmüşlerdi. Daha sonra Nevşehir yakınlarında bir haberleşme üssüne geceyi geçirmek için girdik. Burada da herkes ölmüştü. Korkulu bir ölüm salgını vardı sanki. Derhal haberleşme ağına girip, bütün gerçekleri öğrendik. Öğrendiklerimiz karşısında donakalmıştık.

Biz mağaradayken, dünyadaki iki sistem büyük savaşı başlatmışlardı. Önce nükleer silahlar kullanılmıştı. Karşılıklı tüm büyük şehirleri yok etmişlerdi. Artık İstanbul, Ankara, New York, Londra, Budapeşte ve diğer büyük kentler yoktu. Dünyanın yarısı çöl haline gelmiş, yüzmilyonlarca insan ölmüştü. Kurtulan az sayıda insan büyük bir öfkeyle savaşı devam ettirmiş, birbirlerine karşı yeni geliştirilen biyolojik silahları kullanmışlardı. İlk belirlemelere göre sağ kalan çok az insan olmuştu, ve onların da genotipi hızla değişiyordu. Türkiye sağ blok sistem müttefiki olarak savaşın tam ortasında yer almış, Diyarbakır, Bandırma ve Adana-İncirlik Uzay üsleri Birinci derecede kullanılmıştı.

Biyolojik silahlara karşı en büyük direnişi varoşlarda yaşayan sefil insanlar göstermişti. Zira uzun yıllar süren ölümcül hastalıklar, bu insanlarda bir çeşit bağışıklık yaratmıştı. Fakat bu insanlarda da genlere bağlı yıpranmalar veya değişmeler oluşuyordu. Misket'le dakikalarca birbirimize sarılıp öylece bekledik Artık kimsemiz yoktu.

Tam iki yıl, Türkiye ve çevre ülkeleri dolaştık. Nükleer silahların erişemediği yerlerde, enerji kaynakları, elektronik donanımlar ve yiyecek stokları olduğu gibi duruyordu. İnsanların bunları kullanacak zamanı olmamıştı anlaşılan. Halimize şükredip geziyorduk. Ta ki o korkunç günler başlayana kadar...

Biyolojik silahların etkilediği canlıların -insan, hayvan, bitki- genetik yapısı değişiyor; kas, iskelet ve hormonları güçleniyor, ancak beyin yapısı dumura uğruyordu. İnsanlar, sivri dişleri, irileşmiş bedenleri, pul pul olmuş derileri ve dışarı vurmuş sivri kemiksi çıkıntılarıyla korkunç yaratıklar haline geliyordu. Beyinler yavaş yavaş fonksiyonlarını yitirdiği için insanlar -artık onlar birer mutanttı- konuşamıyor, hırlıyor, saldırganlaşıyor ve önlerine çıkan her türlü canlıyı -bazen birbirlerini- parçalıyor ve yiyorlardı. İnsanı andıran çok az özellikleri kalmıştı. Ateş yakmayı biliyor, kurbanlarını pişirerek yemeyi şimdilik ihmal etmiyorlardı. Tarih, hızla geriye doğru gidiyordu. Yeryüzü bir kabusa dönüşmüştü.

Misket'le ikimiz, mağaranın izole atmosferinde gazlardan korunmuştuk. Çıktığımızda gaz konsantrasyonu nerdeyse tükeniyordu. Fakat az da olsa bizi de etkilemişti. Vücutlarımız biraz daha sertleşmişti, yaralarımız daha çabuk iyileşiyordu. Beyinlerimizde herhangi bir hasar hissetmemiştik.

Hayvanlar için durum daha da korkunçtu. Küçük kediler, tarih öncesi canavarlara dönüşmüşlerdi. Artık hiç bir yer güvenli değildi. Normal hiç kimseye rastlayamıyorduk. Yanımızda sürekli ağır silahlar taşıyorduk.

.....

Bir gece, Torosların eteklerinde kamp kurduk. Ben su bulmak için aşağıda gördüğüm bir dereye doğru gittim. Misket de yemek hazırlayacaktı. Biraz sonra döndüğümde gördüğüm manzara bu gün bile hala düşlerime giriyor. Hatırladıkça titriyorum.

Bir kaç mutant büyük bir ateş yakmışlar, ortasına kurdukları bir direkte bir bedeni yakıyorlardı. Ağızlarından korkunç hırıltılar çıkıyordu. Ateşteki bedenin boynunda sallanan kolyeyi gördüğümde, dizlerimin titrediğini, dermanımın kesildiğini hissettim. Misket'im ölmüştü. O'nu yakıyorlardı. Birden ağlamak istedim ama gözlerimden yaş gelmedi.

Sırtımdaki ağır silahı nasıl kavradığımı, gurubun içine nasıl daldığımı hatırlamıyorum. Otomatik ateşleyiciyi çalıştırmış, döndükçe parçalanan kafaları, göğüsleri, kolları, bacakları seyrediyor, çıldırmış gibi bağırıyordum. En sonuncusunun kaçmaya çalıştığını gördüm. Ateş ederek bacağını parçalayıp yakaladım onu. Yemek kesmek için kullandığım lazer bıçakla onu küçük parçalara ayırdım. O öleñe kadar her bağırdığında ben de bağırıyor, üstünde tepiniyordum. Manzara tam bir vahşetti.

Sonunda bir taşın üstüne oturup ormandan gelen sesleri dinlemeye başladım. Sağa sola, gökyüzüne bakıyor, hiçbir şey görmüyordum. Sabaha kadar öylece oturmuşum.

.....

Misket'in ölümünden bu yana tam onbeş yıl geçti. Artık normal insanlarla karşılaşabileceğim umdumu yitiriyorum. Bu vahşi dünyada yapayalnızım. Ne yapacağımı bilemiyorum. O'nu çok özlüyorum.

Şu ana kadar aşağı yukarı tüm dünyayı dolaştım. Normal hiç kimseyle karşılaşmadım. Savaşta sığınaklarda kalmış askeri personel, mutantlarca bulunup öldürülmüş. Bundan sonra normal bir insan olarak yaşamanın anlamı olup olmadığını düşünüyorum.

Ankara sahrasından bu yana üç mutant saldırısına uğradım. Birinde ciddi şekilde yaralandım. Ani bir kararla, bu hüzünlü sonun başlangıç noktalarından biri olan İncirlik Askeri Uzay Üssü'ne gidiyorum. Biraz sonra kaderimin tarihini öğreneceğim..."

Sürücü yavaşça kayıt cihazını kapattı ve tekerleklerini açtı. Araç, giriş yolunun başında göğe uzanmış devasa tabelasında "İNCİRLİK ASKERİ UZAY ÜSSÜ" yazan bölgeye girdi. Biraz sonra dev binalardan birinin önünde durdu. Giriş şifresini çözmesi pek zor olmadı. Birdenbire arkasında bazı sesler duydu. Döndüğünde, pek çok mutantın bahçelerden binalara doğru geldiğini gördü. Hemen içeriye girip kapıyı kapattı.

.....

Ana bilgisayarı bulmuş ve kayıtlara girmişti. Nükleer savaşı, gaz emisyonunu, her şeyi öğrenmişti. Monitöre donuk donuk bakıyordu. Birden bir mesaj ilişti gözüne. Açtı, bir zenci asker görüntüsü belirdi. Asker İngilizce konuşuyordu:

"Bu mesajı alan kimseye, insanlık için hiçbir umut kalmadığını bildiririm. Uzay istasyonlarındaki son insanlar, bir daha dönmemek üzere uzaya açıldılar. Ben burada müttefik Adana üssündeki son görevliyim. Mutantlar, duvarlara tırmanmayı ve pencereleri öğrenmişler. Kaçamayacağım galiba. Dinleyin. Hâlâ dünyanın 5000 stratejik noktasında nükleer silahlar hazır bekliyor. Bu bölgelere ve mutantların yoğun olduğu bölgeleri gösterir programlara giriş şifresi 'saldırı'. Mutant bölgeleri yok edilmeli. Hızla üreüyorlar. Bu silahları net ağıyla, istediğiniz biçimde birbirine bağlayabilirsiniz. Ben başaramayacağım galiba. Geliyorlar. Hayır...."

Birden mesaj gürültüler ve bağırışlar içinde kesildi. Yusuf, derhal programı yeniden çalıştırmak için kontrollere abandı. Bu arada mutantlar tırmanmaya ve kapıları zorlamaya başlamışlardı. Yusuf'un elleri müthiş bir hızla çalışıyor, şakaklan terliyordu. Bir süre sonra büyük ekranda dünya haritası ve üzerindeki 5000 stratejik nokta yanıp sönmeye başlamıştı. Bilgisayarda bir komut belirdi:

"SALDIRI BÖLGELERİNİ SEÇİN."

"HEPSİ," diye yazdı Yusuf.

"SALDIRI PROJE İSMİNİ YAZIN." Yusuf bir an dalmış gibi düşündü, ve "MİSKET," diye yazıp okeyledi.

"SALDIRI GERİ SAYIM SÜRESİNİ YAZIN." Aşağı kat pencerelerinden içeri mutantlar doluşuyordu yavaş yavaş. Yusuf, hiç kıpırdamadan dinledi. Sonra, "BİR DAKİKA" yazıp onayladı.

Birden salondaki bütün işaret düdükleri çalmaya başladı. Mekanik bir kadın sesi salonu doldurdu: "GERİ SAYIM BAŞLADI. 60, 59, 58,..."

Yusuf, monitörü kapatıp geriye döndü. Onlarca mutant hırlayarak kendisine doğru koşuyordu.

"32, 31, 30,...."

Yüzünde derin bir tebessüm belirdi. "Geliyorum Misket. Bekle beni."

"9, 8, 7,..."

Mutantlar, adamın üstüne atıldılar.

.....

Sarmal galaksinin kenar bölgesindeki bir yıldız sisteminde bir patlama oldu. Yıldıza üçüncü uzaklıktaki gezegen, büyük bir patlamayla su ve kaya moleküllerini uzaya saçarak parçalandı. Dağılan parçalar, karanlık uzay boşluğunda yüzmeye başladılar...

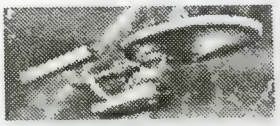

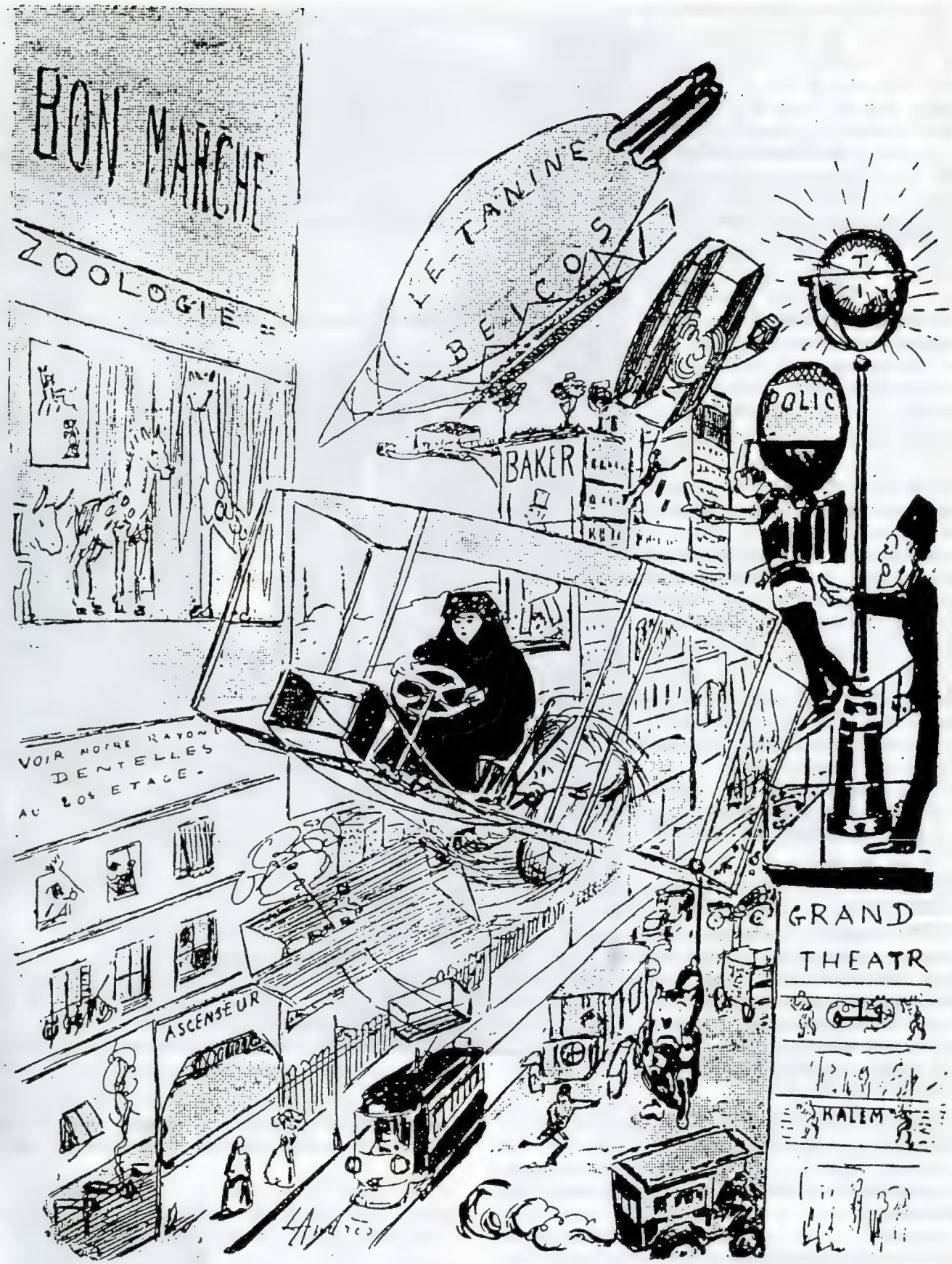

La Turquie de demain.

الی سنه عسکره ترکیا

(Karikatür alt yazısı) Elli sene sonra Türkiye

Kalem Mizah Dergisi Sayı, 17 Kanun-i evvel 1329

OKUR MEKTUPLARI

"YEL YEPELEK YELKEN KÜREK" BİR ELEŞTİRİ: ANALİZ VE AMATÖRLÜK ÜZERİNE

Geçen sayıda "Okur Mektupları" köşesinde Sayın Mustafa Yelkenli tarafından alelacele yapılmış, "ilginç" bir üslupla yazılmış, ve bana yöneltilmiş eleştiriye cevap vermek istiyorum. Önce konuyla ilgili "hakikat"leri sıralayacağım, ardından bazı hipotezleri sınayarak Sayın Yelkenli'yi anlamaya çalışacağım.

HAKİKAT I: Atılgan'ın 7. sayısında, 9. sayfada, "Kitap Tanıtımı" köşesinde, Sayın Yelkenli'nin Philip K. Dick ve Bilimkurgu başlıklı makalesi yayımlandı. Makaleyi ilk okuduğumda sadece ilk paragraftaki şu iki cümle aklıma yatmadı: "Konusunu olduğu gibi alan ancak kitaptaki çevre ve hayvan sevgisini tam olarak yansıtamayan, androitlerdeki insancıl güdüleri vurgulamak yerine onları acımasız birer katil gibi işleyen film, yazarın iletmek istediği mesajı ters yüz etmektedir. Film sıradan av-avcı ikilemi üzerine oluşturulmaktan öteye gidememiş ne yazık ki."

HAKİKAT 2: Atılgan'ın 9. sayısında, 10. sayfada, Sayın Kosta Ceran'ın Blade Runner, Philip K Dick, Ridley Scott ve Diğerleri başlıklı makalesi yayımlandı. Yazıyı okuyup bitirdiğimde Sayın Yelkenli'nin Blade Runner filmine yaptığı eleştiriyi hatırladım. Filmin hakkını veren bir incelemenin (eksik yönleri olsa da) karşılaştırıldığında Sayın Ceran tarafından yapıldığını, Sayın Yelkenli'nin filmin "daha derin" bir analizini yapmış olması gerektiğini düşündüm.

HAKİKAT 3: Atılgan'ın 10. sayısında, "Okur Mektupları" köşesinde benim biraz uzunca bir mektubum yayımlandı. Bu mektubu Bülent Abi'nin uzun zamandır hatırını soramadığımdan, çevremde dergiye olan ilgi(sizlik) üzerine yazmak istediğimden, bazı önerilerim olduğundan, ve en önemlisi, 9. sayıda çıkan yazımda referans listemin unutulması yanlışını düzeltmek istediğimden kaleme almıştım.

HAKİKAT 4: Mektubun sonuna doğru sarfettiğim "Kosta Ceran arkadaşımızın yazısını çok beğendim, yerinde ve gerekli bir cevap olmuş Mustafa Yelkenli'nin pek derinlikli olmayan analizine" cümlesinin 3 amacı vardı:

1. En önemlisi, hiç tanımadığım Sayın Kosta Ceran'ın (daha sonra kendisinin çizgi romanlar üzerine yazdığı bir makaleyi de okudum ve beğendim) incelemesini övmek;

2. Sayın Yelkenli'nin filme yaptığı -bence- eksik ve haksız ("pek derinlikli olmayan") eleştiriye işaret etmek;

3. Söz konusu iki yazı arasında, Sayın Ceran'ın yazısının Sayın Yelkenli'ninkini Blade Runner konusunda düzelttiğini düşündüğüm için, bir köprü kurmak (bu yüzden "yerinde ve gerekli bir cevap olmuş" dedim, "cevap vermiş" demedim, Sayın Ceran'ın polemiğe girmediğini anlayabilecek algısal kapasiteye sahibim çok şükür).

Bu hakikatlerden sonra yoruma açık iki de gerçek var: Sayın Yelkenli'yi yerdiğim bir tanecik cümle var, orada da analizin "pek derinlikli olmadığını" söylemişim, kanımca düzeyli, saygılı bir tonla. İkincisi, bunu masum bir mektupta dile getirmişim, polemik amaçlayan bir saldırı yazısında (Sayın Yelkenli'ninki gibi) değil. Öyleyse Sayın Yelkenli neden hiddetlenmiş? Araştıralım.

HİPOTEZ I: Sayın Yelkenli'ye yönelik söz konusu eleştiri kalitesiz bir dergi olma yolunda hızla ilerleyen Atılgan'ın "Okur Mektupları" köşesinde gayet laubali bir tarzda yapılmıştır. Nitelikli ve iç sayfalara yönelik bir yazı gerekirdi.

Kabul: "Anlamsız dedikodu yapmak" Sayın Göker'in biricik niyetiydi; Blade Rıınner'dan bahseden her iki yazıyı da bir türlü "anlayamadığından", zaten BK'dan bütün anladığı sevmediği eleştirmenlere mektupla "laf yetiştirmek" olduğundan böyle bir şey yaptı. Beşinci sınıf bir dergiye de ancak böyle bir abukluğu yayımlamak yakışırdı.

Red: Dergimizin baştan savma olmadığını çıkan her sayı gösteriyor, bu konuda dergiyi çıkaran emekçiler ayrıntılı cevabı verirler sanırım (Bülent Abi Sayın Yelkenli'ye verdiği cevapta biraz açıklama yapmış zaten). Öte yandan "pek derinlikli olmayan" gibi küfür dolu, dedikoducu, laf yetiştirme amaçlı, rezil bir eleştiri (!) elbette ki detaylandırılabilirdi, ancak asıl amacım Sayın Ceran'a dostça bir selam yollamaktı. Eğer o basit cümlem iç sayfalarda bir inceleme yazısında çıksaydı, evet, haksız ve ciddiyetsiz bir tutum olurdu bu.

HİPOTEZ 2: Sayın Yelkenli doğası gereği sinirli bir bilimkurguseverdir. Ne kadar basit ve kısa olsa da, hiç eleştiriye gelememekte, "benim dediğim doğru" demekte, sonuç olarak sert bir üslupla "hasım"larını azarlamaktadır.

Kabul: İler tutar yanı olmamasına rağmen bu hipotez, Sayın Yelkenli'nin 11. sayıdaki mektubunda hakkımda söylediklerine, eleştiri üslubuna bakıldığında bir daha düşünülebilir.

Red: Eleştiri üslubu ne olursa olsun, hiç tanımadığımız kişiler hakkında mizaç ve karaktere yönelik bir şey söyleyemeyiz. Sert bir retorikçi sert bir kişiliğe sahip olmak zorunda değildir.

HİPOTEZ 3: İyi bir BKsever olan Sayın Yelkenli, çağdaş BK yazarlarını entellektüel, yazınsal tartışma ortamlarına taşı-

mak istemekte, BK alanında nitelikli eleştirel üretim yapılmasını arzulamakta, bu bağlamda gerekli ortamları yaratmaya, bu ortamların yaratılmasını hazırlamaya çalışmaktadır. O yüzden yer yer kışkırtıcı, ajitatif, saldırgan, "bilen" adam rollerine bürünmektedir, böylelikle potansiyel BK eleştirmenlerine gaz verilmiş olacaktır.

Kabul: Sayın Yelkenli'nin mektubundaki "dil" ve Sayın Göker'in bu uzun cevap metni yazmış olması, ve buna ek olarak şu aralar ayrıntılı bir Blade Runner incelemesi üzerinde çalışıyor olması hipotezi doğrular niteliktedir.

Red: Belki Sayın Yelkenli'nin kaygı ve arzuları doğru-dur, ancak buradan ortalığı velveleye vermek, insanları kışkırtmak gibi art niyetler çıkarsanamaz. Kullandığı retorik, yazarın olağan tekniği olabilir, ya da daha iyisini yapamıyor olabilir, bilemeyiz. Sayın Göker boşuna gaza gelmiştir.

HİPOTEZ 4: Sayın Göker "iki dil bilen", ama olur olmaz yerlerde yabancı kaynaklardan alıntılar yapan, icabında araklayan, okuduğunu pek anlamayan, belli bir sanat anlayışı olmayan, işin felsefesinden hiç mi hiç çakmayan, ancak mektup köşelerinde dedikodu yapmayı seven, yine de anlaşılmaz nedenlerle rezil öykü ve makaleleri Atılgan'da yayımlanan, aksi gibi "solda" duran bir acayip insandır. Sayın Yelkenli kendisine tüm bunlardan dolayı öfkelenmekte, bir fırsatını yakalayınca da sert eleştirileriyle tepkisini belirtmektedir.

Kabul: Dört kelimeye (" pek derinlikli olmayan " ve "cevap") takılarak cepheden saldıran üç, üstü kapalı imalarla dolu iki paragraf kaleme alan Sayın Yelkenli'nin genel tavrından hiddetli olduğu, "amatör"lüğe dayanamadığı, hatta benim kitabı da filmi de bilmediğimi düşündüğü ortaya çıkıyor.

Red: Kimse kimsenin, hele hiç tanımadığı biriyse, tam ne düşündüğünü bilemeyeceğinden, Sayın Yelkenli'nin eleştirisinde Sayın Göker'in diğer yazılarına gönderme olmadığından, ve Sayın Göker ileri sürüldüğü gibi bir insan olmadığından hipotez geçersizdir.

Sayın Yelkenli'yi kızdıranın ne olduğu daha iyi anlaşılabiliyor mu bu okuyucuya kalmış. Doğrudan konuya ilişkin (filme ve kitaba) yorumlarımı şu an hazırlamakta olduğum incelemede yapmaya çalışıyorum, yayımlanır mı, dergiye yetiştirebilir miyim bilemem. Burada Sayın Yelkenli'nin film hakkında söylediklerine odaklanmak istiyorum. Yazının başında alıntıladığım iki cümlede Sayın Yelkenli filmin androidleri acımasız katiller gibi gösterdiğini, av-avcı ikileminin ötesine gidemediğini söylüyor. Öncelikle şu teslim edilmelidir ki Ridley Scott kitabın ismi de dahil olmak üzere bir çok şeyi doğrudan atmış, ancak yine de insan ırkının empati yeteneğini gitgide kaybetmesi, androidlerin daha insancıl olması (Deckard'ın hayatı filmde iki kez androidler tarafından kurtarılırken Deckard onlan gözünü kırpmadan öldürür), bunlar paralel temalardır. Dick'in kitabı da çevre ve hayvan sevgisi mesajları vermekten çok vahşi kapitalizmin ve emperyalizmin varabileceği noktalan göstermektedir, yine bu bağlamda Blade Runner'ın seyirciye sunduğu görsel arkaplan insanlığın ellerinden yavaş yavaş kayıp giden, şirketlerin ve pazarın hakim olduğu postmodern bir dünyayı resmeder. Kitapla filmi karşılaştırırken alınacak tavır Dick'in "iletmek istediği mesaj"ın Scott'un filminde bulunamaması nedeniyle filme burun kıvırmak olmamalıdır. Zaten Sayın Ceran'ın film analizinde de filme karşı yer yer olumlu bir tavir alınması nedeniyle Sayın Yelkenli'nin olumsuz tavrına "cevap olmuş" (yine altını çiziyorum) demek gafletinde (!) bulundum. Sayın Ceran da elbette kitapla film arasındaki farkların farkında (Sayın Yelkenli'ye göre bir ben değilim) ancak bu farklar nedeniyle filmi mahkum etmek gibi bir tutum içerisinde değil.

Blade Runner filmi William Gibson'ın ünlü romanı Neuromancer'dan iki sene önce tüketiciye sunulmuş, ve 80'li yıllarda ve 90'ların başında BK dünyasını kasıp kavuran cyberpunk akımının öncüsü olmuştur. Scott'un filmde yarattığı anlam dünyasını, filmin sanatsal değerini "av-avcı ikilemi üzerinde" yorumlamak bence büyük bir hatadır.

Son olarak, Sayın Yelkenli "cevap olmuş" sözümü anlayamadığını itiraf ediyor ("Neye ve nasıl yanıt verilmiştir, doğrusu ben bile anlamakta güçlük çekiyorum" [vurgu bana ait]). Anlayamadığı için de konuyu saptırdığımı, manipüle ettiğimi, eleştiri bile yapamadığımı, laf yetiştirdiğimi, dedikodu yaptığımı falan ileri sürüyor. Bir kere önceden de belirttim, Sayın Ceran cevap vermiş demiyorum. Bir kere daha: Sayın Ceran'ın film analizini, incelediği yorumları bizlere iletiş üslubunu kendime yakın bulduğum için yazısını Sayın Yelkenli'de eksik ve yanlış (ve kısa) olan yoruma düzeltme/ekleme olarak algıladım. Hâlâ da öyle algılıyorum. Daha entellektüel, daha sanatsal, daha nitelikli incelemelere evet, ama alelacele, üstünkörü, haksız eleştirilere, hele hele "ne kadar amatörsünüz" türünden küçümsemelere hayır di-yorum. Yazımı noktalarken ben de Sayın Yelkenli gibi bunların dostça eleştiriler olarak okunmasını diliyorum.

Emrah Göker

Sayın Bülent Akkoç;

Ankara'dan bütün Atılgan mürettebatına selamlar. Beşinci sayısından itibaren ilgiyle ve severek takip ettiğim derginizin yeni (11.) sayısını gördüğümde çok sevindiğimi belirtmek istiyorum. Onuncu sayınızdan sonra verdiğiniz uzun ara açık söylemem gerekirse beni oldukça korkutmuştu. Neyse ki bu tedirgin ve gergin bekleyişim sona erdi. Atılgan'ın yayınının bittiği veya biteceğine dair pek çok rivayet var, bu konuda beni ve tüm Atılgan okurlarını aydınlatırsanız sevinirim. Eğer Kaptan Kirk ve arkadaşlarının herhangi bir konuda yardıma ihtiyaçları olursa, mürettebata hemen katılabilecek tayfalar bulunduğunu söyleyeyim.

Atılgan olarak sizlerden daha fazla sayfa sayısı istiyorum. Dergi gerekirse 3. hamur kağıda basılsın fakat sayfa miktarı arttırılsın. Böylece elinizdeki geniş yazar kadrosunu daha olumlu kullanabilirsiniz. Dergide yayınlanan kuramsal yazıların daha çok ilgimi çektiğini de belirteyim. Yeni sayılarınızın gecikmemesi dileğiyle, iyi uçuşlar...

Teoman Sağlam

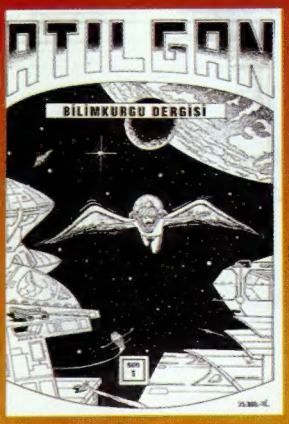

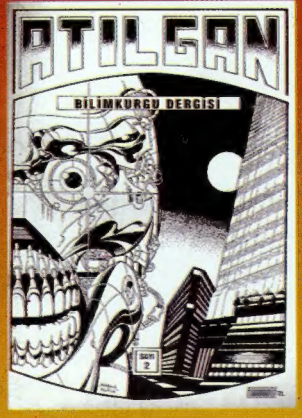

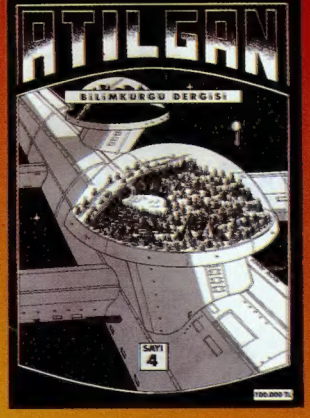

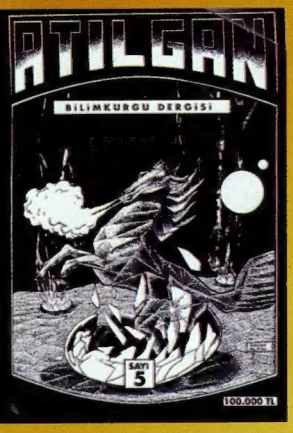

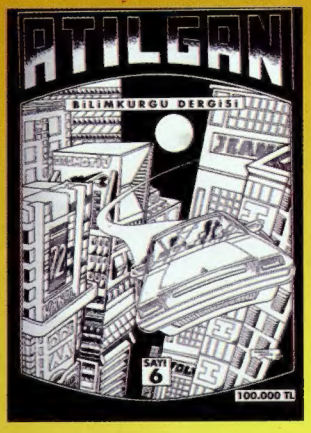

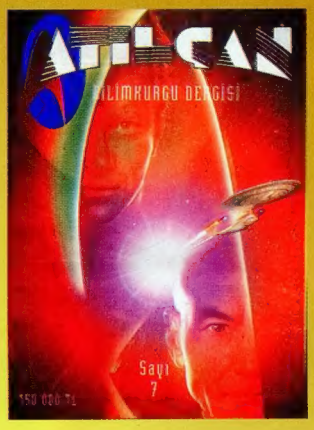

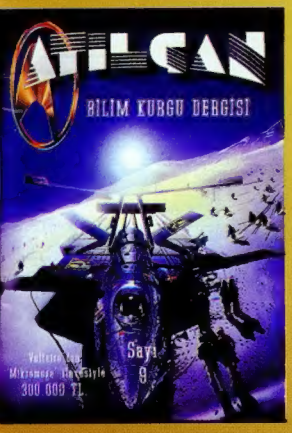

BÜLENT AKKOÇ

EDİTÖRLÜĞÜNDE
TÜRKİYE BİLİMKURGU LİTERATÜRÜNÜN TEK ADRESİ

12 SAYIDIR SİZLERLE...

TÜM EKSİK SAYILARINIZ İÇİN ADRESİMİZ:
Çatalçeşme Sokak No:16/3 Cağaloğlu - İST.
Tel: 0212 520 1601

İŞTE BU O KİTAP, BEKLEDİĞİNİZ...

BİLİMKURGUNUN ZİRVESİ TÜRKÇE'DE

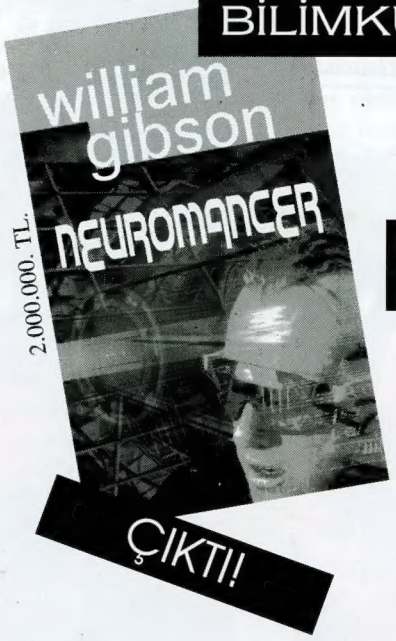

William Gibson

NEUROMANCER

Tr: Melike Altıntaş - Yayına Hazırlayan: Balaban Cerit

Siber-uzay ve **sanal gerçeklik** kavramlarının ilk kez ortaya atıldığı bu yapıt, geleceği öngören ünlü *1984*'ün yanında yirminci yüzyılın en güçlü romanlarından biri olarak yer alır. "Yazınsal Big Bang" olarak da anılan Neuromancer'ın karamsar bakış açısı *Silikon Vadisi*'nden *Wall Street*'e tüm teknoloji uzmanlarına esin kaynağı olmuş, Hacker'ların global ağı bu kitabın onuruna sayısız eylem düzenlemiştir.

Japon sinirucu ve mikrobiyoloji uzmanları sinir sistemlerini tahrip edip yarı ölü duruma getirinceye kadar Case dünya bilgisayar matrisleri içinde at koşturan kovboyların en mükemmeliydi. Ama o yanlış insanlara kazık atmıştı. Sonunda iyileşmeyi beceren ve sisteme geri dönen Case'ın artık tek amacı vardı: Daha çok çalmak! Hem de büyüklerden, en büyük gruplardan çalmak...

MUHTEŞEM DUNE SERİSİ DEVAM EDİYOR

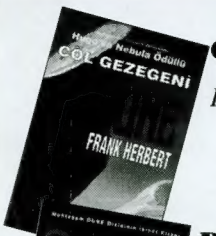

ÇÖL GEZEGENİ DUNE

Frank Herbert / *Tr. A. Taşçıoğlu - D. Vural* 2.250.000. TL

Şimdiye dek 12 milyondan fazla satan muhteşem DUNE serisi, insanoğlunun hayal gücünün büyük başarıları arasındadır. Bir mesih efsanesi olan DUNE, liderleri niçin sorgusuz sualsiz izlediğimize de bilimkurgu alanından bir yanıt verir.

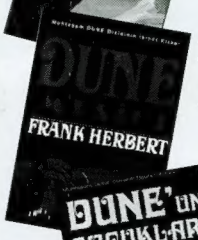

DUNE MESİHİ

Frank Herbert / *Tr. A. Taşçıoğlu - D. Vural* 1.250.000. TL

DUNE serisinin ikinci kitabında Muad'Dib'in öyküsü devam ediyor. Artık binlerce gezegenin tek hükümdarı haline gelmiş bulunan Paul Atreides, bu egemenliğin temelinde yatan "*bahar* " yüzünden düşmanlarının komplolarıyla karşı karşıya. Öte yandan o, kendi gücünden, kendi efsanesinden rahatsız bir imparator-mesihtir.

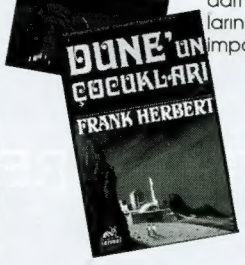

DUNE'UN ÇOCUKLARI

Frank Herbert / *Tr. A. Taşçıoğlu - D. Vural* 2.000.000. TL

Artık yavaş yavaş yeşil ve sulak bir gezegen haline gelmeye başlayan DUNE'da, babaları Muad'Dib'in doğa üstü güçlerine sahip imparatorluk ikizleri Mesih olarak yetiştirilmektedir. Ama İmparatorluk'un mesihlere ihtiyacı olmadığını düşünenler de vardır.

Diğer kitaplarımız için katalog isteyiniz

SARMAL YAYINEVİ

Çatalçeşme Sk. Meriçli Apt. No: 52/3 Cağaloğlu / İSTANBUL Tel: 513 94 23 - 513 95 21 Fax: 522 45 78